

2024/1252

3.5.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1252 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Απριλίου 2024

σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η πρόσβαση σε πρώτες ύλες έχει καίρια σημασία για την οικονομία της Ένωσης και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Υπάρχει ένα σύνολο μη ενεργειακών, μη γεωργικών πρώτων υλών οι οποίες θεωρούνται κρίσιμης σημασίας λόγω της υψηλής οικονομικής σημασίας τους και της έκθεσής τους σε υψηλό κίνδυνο εφοδιασμού, που οφείλεται συχνά σε υψηλό βαθμό συγκέντρωσης του εφοδιασμού από περιορισμένο αριθμό τρίτων χωρών. Δεδομένου του βασικού ρόλου που διαδραματίζουν πολλές από τις εν λόγω κρίσιμες πρώτες ύλες στην υλοποίηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και υπό το πρίσμα της χρήσης τους για εφαρμογές στους τομείς της άμυνας και της αεροδιαστημικής, η ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί εκθετικά κατά τις προσεχείς δεκαετίες. Από την άλλη πλευρά, ο κίνδυνος διαταραχών του εφοδιασμού εντείνεται στο πλαίσιο των αυξανόμενων γεωπολιτικών εντάσεων και του ανταγωνισμού για τους πόρους. Επιπλέον, ελλείπει ορθή διαχείρισης, η αυξημένη ζήτηση κρίσιμων πρώτων υλών θα μπορούσε να οδηγήσει σε αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις.
- (2) Δεδομένης της πολυπλοκότητας και του διακρατικού χαρακτήρα των αξιακών αλυσίδων των κρίσιμων πρώτων υλών, η λήψη μη συντονισμένων εθνικών μέτρων για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες εγκυμονεί τον κίνδυνο υπονόμευσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Οι κρίσιμες πρώτες ύλες συχνά εξορύσσονται σε συγκεκριμένες χώρες ή περιφέρειες, ανάλογα με τη γεωγραφική κατανομή των σχετικών αποθεμάτων, μεταφέρονται για περαιτέρω επεξεργασία αλλού και στη συνέχεια πωλούνται σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε σχετικά προϊόντα. Στο στάδιο της μεταποίησης, οι κρίσιμες πρώτες ύλες συχνά εισάγονται και εξαγονται αρκετές φορές εντός της εσωτερικής αγοράς πριν από τη χρήση τους στο τελικό προϊόν. Ομοίως, η ανακύκλωση των σχετικών προϊόντων στο τέλος του κύκλου ζωής τους με σκοπό την ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών μπορεί να πραγματοποιείται σε χώρα ή περιφέρεια διαφορετική από εκείνη στην οποία συλλέγονται τα απόβλητα, και οι προκύπτουσες δευτερογενείς πρώτες ύλες είναι πιθανό να επανεξαχθούν για περαιτέρω επεξεργασία και χρήση. Επιπλέον, στα πρώτα στάδια πολλών βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων οι κρίσιμες πρώτες ύλες είναι απαραίτητες, ενώ συχνά αποτελούν αναγκαία στοιχεία για ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της ψηφιακής βιομηχανίας, της αεροδιαστημικής και της άμυνας. Επομένως, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη στήριξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στην εσωτερική αγορά και οι διαταραχές εφοδιασμού θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο στα κράτη μέλη.
- (3) Στο πλαίσιο αυτό, η έλλειψη συντονισμού στις δράσεις των κρατών μελών ενέχει τον κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού και κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς, για παράδειγμα επιβάλλοντας αποκλίνουσες ρυθμίσεις στους φορείς της αγοράς, παρέχοντας διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης στην παρακολούθηση του κινδύνου εφοδιασμού, παρέχοντας διαφορετικά επίπεδα στήριξης σε εθνικά έργα ή δημιουργώντας εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο κρίσιμων πρώτων υλών ή συναφών αγαθών μεταξύ των κρατών μελών, δημιουργώντας έτσι εμπόδια στην ορθή λειτουργία της

⁽¹⁾ ΕΕ C 349 της 29.9.2023, σ. 142.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2024.

εσωτερικής αγοράς. Επιπλέον, οι μεμονωμένες δράσεις των κρατών μελών ενδέχεται να μην επαρκούν για την αποτελεσματική πρόληψη διαταραχών στον εφοδιασμό κρίσιμων πρώτων υλών ή να είναι λιγότερο αποδοτικές για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

- (4) Επομένως, για τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα κοινό ενωσιακό πλαίσιο για να εξασφαλιστούν η πρόσβαση σε ασφαλή και βιώσιμο εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες και η οικονομική ανθεκτικότητα και η ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης.
- (5) Πρώτον, το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να καθορίζει τις πρώτες ύλες που θεωρούνται στρατηγικές και κρίσιμες και να ενισχύει την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού για τις εν λόγω πρώτες ύλες στην Ένωση, μεταξύ άλλων με τον προσδιορισμό και τη στήριξη συγκεκριμένων έργων κρίσιμων πρώτων υλών και αναγνωρίζοντας τα ως έργα στρατηγικής σημασίας («έργα στρατηγικής σημασίας»), και με την ανάληψη προσπάθειών για την παροχή κινήτρων για τεχνολογική πρόοδο και αποδοτική χρήση των πόρων, προκειμένου να μετριαστεί η αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση. Δεύτερον, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν μέτρα για την ενίσχυση της ενωσιακής ικανότητας παρακολούθησης και μετριασμού των υφιστάμενων και των μελλοντικών κινδύνων εφοδιασμού. Τρίτον, το πλαίσιο θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα για την αύξηση της κυκλικότητας και της βιωσιμότητας των κρίσιμων πρώτων υλών που καταναλώνονται στην Ένωση.
- (6) Για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα που καθορίζονται στον κανονισμό επικεντρώνονται στις σημαντικότερες πρώτες ύλες, θα πρέπει να καταρτιστεί κατάλογος πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών. Οι εν λόγω κατάλογοι θα πρέπει να βασίζονται σε σαφείς μεθοδολογίες, την εφαρμογή των οποίων θα πρέπει να κοινοποιεί η Επιτροπή με ανοικτό και διαφανή τρόπο. Θα πρέπει επίσης να χρησιμεύουν ως μέσο καθοδήγησης και συντονισμού των προσπάθειών των κρατών μελών για τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Ο κατάλογος πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει πρώτες ύλες υψηλής στρατηγικής σημασίας για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, λαμβανομένης υπόψη της χρήσης τους σε στρατηγικές τεχνολογίες που υποστηρίζουν την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση ή για εφαρμογές στους τομείς της άμυνας ή της αεροδιαστημικής, οι οποίες χαρακτηρίζονται από δυνητικά σημαντικό κενό μεταξύ της παγκόσμιας προσφοράς και της προβλεπόμενης ζήτησης και για τις οποίες η αύξηση της παραγωγής είναι σχετικά δύσκολη, παραδείγματος χάριν λόγω του μεγάλου χρόνου παράδοσης για νέα έργα που αυξάνουν την ικανότητα εφοδιασμού. Για τη συνεκτίμηση πιθανών τεχνολογικών και οικονομικών αλλαγών, ο κατάλογος πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας θα πρέπει να επανεξετάζεται σε περιοδική βάση και, εάν κρίνεται αναγκαίο, να επικαιροποιείται. Για να διασφαλιστεί ότι οι προσπάθειες όσον αφορά την αύξηση της ενωσιακής ικανότητας κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας, την ενίσχυση της ενωσιακής ικανότητας παρακολούθησης και μετριασμού των κινδύνων εφοδιασμού και την αύξηση της διαφοροποίησης του εφοδιασμού εστιάζονται στις πρώτες ύλες για τις οποίες είναι περισσότερο αναγκαίες, ορισμένα σχετικά μέτρα θα πρέπει να ισχύουν μόνο για τον κατάλογο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να αποτρέπονται από το να δημιουργούν πρόσθετους καταλόγους με βάση συγκεκριμένες τους εθνικές ανάγκες ή από το να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σε εθνικό επίπεδο.
- (7) Ο κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πρώτες ύλες που είναι υψηλής σημασίας για τη συνολική οικονομία της Ένωσης και για τις οποίες υπάρχει υψηλός κίνδυνος διαταραχής του εφοδιασμού που ενδέχεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσει την εσωτερική αγορά. Εκτός από τις τεχνολογίες στρατηγικής σημασίας ενδέχεται και άλλοι τομείς να εκτεθούν σε υψηλούς κινδύνους εφοδιασμού στο μέλλον. Για τη συνεκτίμηση πιθανών τεχνολογικών και οικονομικών αλλαγών, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει την τρέχουσα πρακτική και να διενεργεί σε περιοδική βάση αξιολόγηση βάσει δεδομένων για την παραγωγή, το εμπόριο, τις εφαρμογές, την ανακύκλωση και την υποκατάσταση ευρέος φάσματος πρώτων υλών, με σκοπό την επικαιροποίηση των καταλόγων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και κρίσιμων πρώτων υλών, ώστε να αποτυπώνεται η εξέλιξη της οικονομικής σημασίας και του κινδύνου εφοδιασμού που συνδέεται με τις εν λόγω πρώτες ύλες στην εσωτερική αγορά. Ο κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να περιλαμβάνει τις πρώτες ύλες που συμπληρώνουν ή υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια τόσο για την οικονομική σημασία όσο και για τον κίνδυνο εφοδιασμού, χωρίς να κατατάσσει τις σχετικές πρώτες ύλες ως προς την κρίσιμότητα. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στον μέσο όρο των τελευταίων διαθέσιμων δεδομένων κατά τη διάρκεια περιόδου πέντε ετών. Τα μέτρα που αφορούν το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης, τον σχεδιασμό, την εξερεύνηση, την παρακολούθηση, την κυκλικότητα και τη βιωσιμότητα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ισχύουν για όλες τις κρίσιμες πρώτες ύλες.
- (8) Οι κατάλογοι πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να χρησιμοποιούν καθιερωμένες ονομασίες για τις πρώτες ύλες που περιλαμβάνουν. Στον κατάλογο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, οι ονομασίες θα πρέπει να αναφέρονται, κατά περίπτωση, στον βαθμό στον οποίο πρέπει να επεξεργαστεί μια πρώτη ύλη προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή τεχνολογιών στρατηγικής σημασίας. Οι αναφορές σε πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και κρίσιμες πρώτες ύλες θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως αναφορές σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των εν λόγω πρώτων υλών, μεταξύ άλλων στην ανεπεξέργαστη μορφή τους και σε όλα τα στάδια επεξεργασίας που οδηγούν, κατά περίπτωση, στον καθορισμένο βαθμό. Θα πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση, κατ' εξαίρεση, για την αξιακή αλυσίδα του αλουμινίου, αναφέροντας τον βωξίτη, το σημαντικότερο μέταλλευμα του, και την αλουμίνα, την ενδιάμεση επεξεργασμένη μορφή του, εκτός από το αλουμίνιο. Οι πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και οι κρίσιμες πρώτες ύλες εξορύσσονται, υποβάλλονται σε επεξεργασία ή ανακυκλώνονται ως υποπροϊόντα άλλων βασικών διαδικασιών εξόρυξης, επεξεργασίας και ανακύκλωσης. Συνεπώς, η φύση των υποπροϊόντων των πρώτων υλών δεν θα πρέπει να επηρεάζει τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο ή την κάλυψή τους από τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

- (9) Για την υποστήριξη της εκτέλεσης των καθηκόντων που αφορούν την ανάπτυξη έργων στρατηγικής σημασίας και τη χρηματοδότησή τους, τα προγράμματα εξερεύνησης, την ικανότητα παρακολούθησης ή τα στρατηγικά αποθέματα, καθώς και για την κατάλληλη παροχή συμβουλών στην Επιτροπή, θα πρέπει να ιδρυθεί ευρωπαϊκό συμβούλιο κρίσιμων πρώτων υλών («συμβούλιο»). Το συμβούλιο θα πρέπει να απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, ενώ θα πρέπει παράλληλα να έχει τη δυνατότητα να εξασφαλίζει τη συμμετοχή άλλων μερών ως παρατηρητών, ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Για την ανάπτυξη της εμπειρογνώσιας που είναι αναγκαία για την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων, το συμβούλιο θα πρέπει να συγκροτήσει μόνιμες υποομάδες για τη χρηματοδότηση, τη δημόσια αποδοχή, την εξερεύνηση, την παρακολούθηση και τα στρατηγικά αποθέματα, καθώς και μία για την κυκλικότητα, την αποδοτική χρήση των πόρων και την υποκατάσταση, οι οποίες θα πρέπει να ενεργούν ως δίκτυο, συγκεντρώνοντας τις σχετικές εθνικές αρχές και, όταν κρίνεται αναγκαίο, να διαβουλεύονται με τη βιομηχανία, την ακαδημαϊκή κοινότητα, την κοινωνία των πολιτών και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους. Οι συμβουλές και οι γνώμες του συμβουλίου θα πρέπει να είναι μη δεσμευτικές και η απουσία συμβουλών ή γνώμων αυτού του είδους δεν θα πρέπει να εμποδίζει την Επιτροπή από την εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (10) Είναι ανάγκη να θεσπιστούν κατάλληλα μέτρα για τον καθορισμό κοινής προσέγγισης όσον αφορά τα έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση που αφορούν την εξόρυξη, την επεξεργασία ή την ανακύκλωση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή που συμβάλλουν στην παραγωγή σχετικών υποκατάστατων υλικών. Τα εν λόγω έργα στρατηγικής σημασίας θα πρέπει, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες των κρατών μελών, να συμβάλουν στην ενίσχυση των ικανοτήτων τους για τη διασφάλιση του ασφαλούς εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας. Άλλα μέτρα, ιδίως για την εξερεύνηση ή την κυκλικότητα, αποσκοπούν επίσης στο να συμβάλουν στην ενίσχυση των διάφορων σταδίων της αξιακής αλυσίδας.
- (11) Για να μειωθεί ο αυξανόμενος κίνδυνος διαταραχών του εφοδιασμού της Ένωσης που ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την ικανότητα στα διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη δεικτών αναφοράς που σχετίζονται με τις πρώτες ύλες που απαιτούνται για την παραγωγή του εφοδιασμού. Οι εν λόγω δείκτες αναφοράς θα πρέπει να συμβάλλουν στην καθοδήγηση των προσπαθειών για την ενίσχυση των ικανοτήτων της Ένωσης σε όλα τα στάδια της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης, της επεξεργασίας και της ανακύκλωσης, και στην αύξηση της διαφοροποίησης του εξωτερικού εφοδιασμού πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Στόχος θα πρέπει να είναι η αύξηση της ικανότητας για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας σε κάθε στάδιο της αξιακής αλυσίδας, με παράλληλη επιδίωξη συνολικών δεικτών αναφοράς σε επίπεδο Ένωσης για την ικανότητα εξόρυξης, επεξεργασίας και ανακύκλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Πρώτον, η Ένωση θα πρέπει να αυξήσει τη χρήση των δικών της γεωλογικών πόρων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και να αναπτύξει την ικανότητα που θα της επιτρέψει να εξορύσσει τις πρώτες ύλες που απαιτούνται για την παραγωγή τουλάχιστον του 10 % της ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Λαμβανομένου υπόψη ότι η ικανότητα εξόρυξης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη διαθεσιμότητα ενωσιακών γεωλογικών πόρων, η επίτευξη του συγκεκριμένου δείκτη αναφοράς εξαρτάται από την εν λόγω διαθεσιμότητα. Δεύτερον, για την ανάπτυξη πλήρους αξιακής αλυσίδας και την αποφυγή τυχόν σημείων συμφόρησης σε ενδιάμεσα στάδια, θα πρέπει επίσης να αυξηθεί η ικανότητα επεξεργασίας της Ένωσης κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας και η Ένωση θα πρέπει να μπορεί να παράγει τουλάχιστον το 40 % της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Τρίτον, αναμένεται ότι, κατά τις επόμενες δεκαετίες, το αυξανόμενο ποσοστό της ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας μπορεί να καλυφθεί από δευτερογενείς πρώτες ύλες, κάτι που θα βελτιώσει τόσο την ασφάλεια όσο και τη βιωσιμότητα του εφοδιασμού της Ένωσης με πρώτες ύλες. Η ικανότητα ανακύκλωσης της Ένωσης θα πρέπει συνεπώς να εξασφαλίζει τη δυνατότητα παραγωγής τουλάχιστον του 25 % της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και η Ένωση θα πρέπει να μπορεί να ανακυκλώνει σημαντικά αυξανόμενες ποσότητες κάθε πρώτης ύλης στρατηγικής σημασίας από απόβλητα. Για τις ροές αποβλήτων και τις στρατηγικές πρώτες ύλες για τις οποίες υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση της ικανότητας ανακύκλωσης της Ένωσης κατ' αναλογία προς τις στρατηγικές πρώτες ύλες που περιέχονται στις εν λόγω ροές αποβλήτων, θα πρέπει να καθοριστεί πρόσθετη βάση αναφοράς με βάση τα απόβλητα. Οι συμπληρωματικές προσπάθειες για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, της υποκατάστασης, της ευαισθητοποίησης και άλλων σχετικών μέτρων θα διευκολύνουν επίσης την επίτευξη των εν λόγω δεικτών αναφοράς. Οι εν λόγω δείκτες αναφοράς αφορούν τον χρονικό ορίζοντα του 2030, σε ευθυγράμμιση με τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, καθώς και με τους ψηφιακούς στόχους που ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, τους οποίους υποστηρίζουν. Επιπλέον, οι ποιοτικές θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης δεξιοτήτων και των μεταβάσεων από τη μια θέση εργασίας στην άλλη, θα αντιμετωπίσουν τους κινδύνους στην τομεακή αγορά εργασίας και θα συμβάλουν στη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν την τεχνολογική πρόοδο και την αποδοτική χρήση των πόρων, προκειμένου να μειωθεί η αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση κάτω από τις αντίστοιχες προβλέψεις αναφοράς. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των μέτρων εφαρμογής δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει την πιθανή συμβολή των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁴⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).

- (12) Για ορισμένες πρώτες ύλες, η Ένωση εξαρτάται σχεδόν πλήρως από μία μόνο χώρα για τον εφοδιασμό της. Οι εξαρτήσεις αυτές δημιουργούν υψηλό κίνδυνο διαταραχών του εφοδιασμού που ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά. Για τον περιορισμό αυτού του δυνητικού κινδύνου και την αύξηση της οικονομικής ανθεκτικότητας της Ένωσης, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι έως το 2030 η Ένωση δεν θα εξαρτάται από μία μόνο τρίτη χώρα για ποσοστό άνω του 65 % του εφοδιασμού της με οποιαδήποτε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, μη επεξεργασμένη και σε οποιοδήποτε στάδιο επεξεργασίας, λαμβανομένων, ωστόσο, ιδιαιτέρως υπόψη των χωρών με τις οποίες η Ένωση έχει συνάψει στρατηγική εταιρική σχέση, συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών ή άλλες μορφές συνεργασίας όσον αφορά τις πρώτες ύλες, καθώς παρέχουν μεγαλύτερες διασφαλίσεις όσον αφορά τους κινδύνους εφοδιασμού.
- (13) Για τη διασφάλιση της έγκαιρης επίτευξης των δεικτών αναφοράς, η Επιτροπή, με τη βοήθεια του συμβουλίου, θα πρέπει να παρακολουθεί και να ενημερώνει σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των δεικτών αναφοράς και τη συγκράτηση της ζήτησης. Σε περίπτωση που η αναφερόμενη πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των δεικτών αναφοράς και τη συγκράτηση της ζήτησης είναι εν γένει ανεπαρκής, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τη σκοπιμότητα και την αναλογικότητα πρόσθετων μέτρων. Η έλλειψη προόδου ως προς μία μόνο πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας ή ως προς ένα μικρό μόνο σύνολο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας δεν θα πρέπει, καταρχήν, να ενεργοποιεί την ανάγκη πρόσθετων ενωσιακών προσαρτημάτων.
- (14) Η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίζει, με την υποστήριξη του συμβουλίου, έργα στην Ένωση τα οποία προορίζονται να ξεκινούν ή να επεκτείνουν την εξόρυξη, την επεξεργασία ή την ανακύκλωση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή την παραγωγή και την αύξηση υλικών που μπορούν να λειτουργήσουν ως υποκατάστατα πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας στις σχετικές τεχνολογίες, προκειμένου να αναγνωρίσει τα εν λόγω έργα ως έργα στρατηγικής σημασίας. Η αποτελεσματική στήριξη για έργα στρατηγικής σημασίας έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει την πρόσβαση σε στρατηγικές πρώτες ύλες για τους κατάντη τομείς, να δημιουργήσει οικονομικές ευκαιρίες κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας, μεταξύ άλλων και για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), και να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Επομένως, για τη διασφάλιση της ανάπτυξης έργων στρατηγικής σημασίας σε ολόκληρη την Ένωση, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να επωφελούνται από εξορθολογισμένες και προβλέψιμες διαδικασίες αδειοδότησης και από την παροχή στήριξης για την απόκτηση πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν βελτιώσεις σε άλλες διαδικασίες αδειοδότησης και πρόσβασης σε χρηματοδότηση για έργα που σχετίζονται με κρίσιμες ή άλλες πρώτες ύλες. Για την εστίαση της στήριξης και τη διασφάλιση της προστιθέμενης αξίας τους, τα έργα θα πρέπει να αξιολογούνται, πριν από τη λήψη της εν λόγω στήριξης, με βάση ένα σύνολο κριτηρίων. Τα έργα πρώτων υλών στα οποία οι πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας είναι υποπροϊόν, συμπεριλαμβανομένων των παλαιοσίδερων, θα πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμα για την εν λόγω στήριξη, εφόσον πληρούν όλα τα σχετικά κριτήρια. Προκειμένου να αναγνωριστούν ως έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, τα έργα θα πρέπει να ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης για πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας. Θα πρέπει επίσης να παρουσιάζουν επαρκή τεχνική σκοπιμότητα, συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου όγκου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή υποκατάστατων υλικών με τα οποία αυξάνουν την ικανότητα της Ένωσης, εξαιρουμένων των υλικών που παράγονται για ερευνητικούς σκοπούς, να υλοποιούνται με περιβαλλοντικά και κοινωνικά βιώσιμο τρόπο και να παρέχουν διασυννοητά οφέλη πέραν του οικείου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των δευτερογενών επιπτώσεων σε επόμενα στάδια της αξιακής αλυσίδας. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, θα πρέπει να δημοσιεύει την αναγνώριση του αντίστοιχου έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας μέσω απόφασης. Δεδομένου ότι η ταχεία αναγνώριση έχει καίρια σημασία για την αποτελεσματική στήριξη της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης, η διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει να συνεχίσει να είναι απλή και όχι υπερβολικά επαχδής.
- (15) Προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον ένα έργο σε τρίτη χώρα ή σε υπερπόντια χώρα ή έδαφος (ΥΧΕ) συνεισφέρει στην ασφάλεια προσφοράς της Ένωσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το καθεστώς των ΥΧΕ βάσει του δικαίου της Ένωσης. Οι ΥΧΕ μπορούν να συμβάλλουν στην ασφαλή πρόσβαση της Ένωσης σε βιώσιμο εφοδιασμό με στρατηγικής σημασίας και κρίσιμες πρώτες ύλες, ιδίως στο πλαίσιο στρατηγικών εταιρικών σχέσεων.
- (16) Η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίζει, με την υποστήριξη του συμβουλίου, έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ τα οποία προορίζονται να ξεκινήσουν ή να επεκτείνουν την εξόρυξη, την επεξεργασία ή την ανακύκλωση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή την παραγωγή υλικών που μπορούν να λειτουργήσουν ως υποκατάστατα πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας στις σχετικές τεχνολογίες. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης των εν λόγω έργων στρατηγικής σημασίας, τα έργα θα πρέπει να επωφελούνται από βελτιωμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, για παράδειγμα μέσω της πρόσβασης σε μηχανισμούς ελαχιστοποίησης κινδύνου όσον αφορά τις επενδύσεις. Για την εξασφάλιση της προστιθέμενης αξίας τους, τα έργα θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση ένα σύνολο κριτηρίων. Όπως και τα έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, τα έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες θα πρέπει να ενισχύουν την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης για τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και να επιδεικνύουν επαρκή τεχνική σκοπιμότητα. Τόσο τα έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση όσο και τα έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ θα πρέπει να συμμορφώνονται με το ίδιο επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Προκειμένου να καταστεί έργο στρατηγικής σημασίας σε αναδυόμενη αγορά ή αναπτυσσόμενη οικονομία, ένα έργο θα πρέπει να είναι αμοιβαία επωφελές για την Ένωση και για την εμπλεκόμενη τρίτη χώρα και να προσδίδει προστιθέμενη αξία στην εν λόγω χώρα, λαμβανομένης επίσης υπόψη της συνέπειάς του με την κοινή εμπορική πολιτική της Ένωσης. Η εν λόγω αξία μπορεί να προκύπτει από τη συμβολή του έργου σε περισσότερα του ενός στάδια της αξιακής αλυσίδας, καθώς και από τη δημιουργία ευρύτερων οικονομικών και κοινωνικών οφελών μέσω του έργου, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε ευθυγράμμιση με τα διεθνή πρότυπα. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, θα πρέπει να δημοσιεύει την αναγνώριση του αντίστοιχου έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας μέσω απόφασης.

- (17) Για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της αυξημένης παραγωγής κρίσιμων πρώτων υλών, τα νέα έργα κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται με βιώσιμο τρόπο που θα καλύπτει όλες τις πτυχές της βιωσιμότητας που επισημαίνονται στο εγχειρίδιο της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 2021 με τίτλο «Αρχές της ΕΕ για βιώσιμες πρώτες ύλες», συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της προστασίας του περιβάλλοντος, της πρόληψης και της ελαχιστοποίησης των κοινωνικά δυσμενών επιπτώσεων μέσω της χρήσης κοινωνικά βιώσιμων πρακτικών, μεταξύ των οποίων και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τα δικαιώματα των γυναικών, και οι διαφανείς επιχειρηματικές πρακτικές. Τα έργα θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την καλόπιστη συμμετοχή, καθώς και ολοκληρωμένες και δίκαιες διαβουλεύσεις με τους σχετικούς συμφεροντούχους όπως τις τοπικές κοινωνίες και τους αυτόχθονες πληθυσμούς. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όταν η υλοποίηση ενός έργου συνεπάγεται πιθανή μετεγκατάσταση. Για να παρέχεται στους φορείς υλοποίησης έργων σαφής και αποδοτικός τρόπος συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, θα πρέπει να θεωρείται επαρκής η συμμόρφωση με το σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, τα διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αρχές, κατά περίπτωση, ή η συμμετοχή σε αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (18) Σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να χαρακτηρίζει ένα έργο εξόρυξης βαθέων υδάτων έργο στρατηγικής σημασίας προτού διερευνηθούν επαρκώς οι επιπτώσεις της εξόρυξης βαθέων υδάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τις ανθρώπινες δραστηριότητες, οι κίνδυνοι γίνουν κατανοητοί και οι τεχνολογίες και οι επιχειρησιακές πρακτικές είναι σε θέση να αποδείξουν ότι το περιβάλλον δεν βλάπτεται σοβαρά.
- (19) Κάθε φορέας υλοποίησης του έργου ενός έργου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης στην Επιτροπή για την αναγνώριση του έργου του ως έργου στρατηγικής σημασίας. Η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει σχετικά έγγραφα και στοιχεία σχετικά με τα κριτήρια. Για την καλύτερη αξιολόγηση της κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής βιωσιμότητας, της σκοπιμότητας του έργου, καθώς και του επιπέδου εμπιστοσύνης στις εκτιμήσεις, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει επίσης να παρέχει ταξινόμηση του έργου σύμφωνα με το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την ταξινόμηση των πόρων. Για να είναι εφικτή η αντικειμενική επικύρωση της εν λόγω ταξινόμησης, ο φορέας υλοποίησης θα πρέπει να την τεκμηριώνει με σχετικά στοιχεία. Στην αίτηση θα πρέπει επίσης να επισυνάπτεται χρονοδιάγραμμα για το έργο, ώστε να εκτιμάται πότε το έργο θα μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των δεικτών αναφοράς για την εγχώρια ικανότητα ή για τη διαφοροποίηση. Δεδομένου ότι η αποδοχή των εξορυκτικών έργων από το κοινό έχει καιρία σημασία για την αποτελεσματική υλοποίησή τους, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει επίσης να παρέχει σχέδιο το οποίο θα περιλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της αποδοχής από το κοινό. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στους κοινωνικούς εταίρους, στην κοινωνία των πολιτών και στα όργανα εποπτείας. Ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει επίσης να παρέχει επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα του έργου και επισκόπηση της χρηματοδότησης, της διάρθρωσης του καθεστώτος ιδιοκτησίας και των συμφωνιών αγοράς που έχουν ήδη εξασφαλιστεί, καθώς και εκτιμήσεις για τη δυνητική δημιουργία θέσεων εργασίας και για τις ανάγκες του έργου από πλευράς ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεκπαίδευσης. Προκειμένου να εναρμονιστεί η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να προσφέρει ένα ενιαίο υπόδειγμα.
- (20) Οι αιτήσεις που αφορούν έργα που ενδέχεται να επηρεάσουν αυτόχθονες πληθυσμούς θα πρέπει να περιλαμβάνουν σχέδιο με συγκεκριμένα μέτρα για την ουσιαστική διαβούλευση με τους πληττόμενους αυτόχθονες πληθυσμούς, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων σε αυτούς και, κατά περίπτωση, τη δίκαιη αποζημίωσή τους. Όταν οι εν λόγω έννοιες καλύπτονται από το εθνικό δίκαιο που εφαρμόζεται στο έργο, το σχέδιο μπορεί αντ' αυτού να περιγράφει τα εν λόγω μέτρα. Για έργα σε τρίτες χώρες που αφορούν δραστηριότητες εξόρυξης και τα οποία δεν καλύπτονται από την οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁹⁾, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει επίσης να υποβάλλει σχέδιο για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης των επηρεαζόμενων τοποθεσιών μετά το τέλος της εξόρυξης. Εάν το έργο βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να αξιολογεί τις τεχνικά κατάλληλες εναλλακτικές τοποθεσίες και να τις περιγράφει σε ένα σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους δεν θεωρούνται κατάλληλες για την υλοποίηση του έργου.
- (21) Για τη διάρθρωση της διαδικασίας, η Επιτροπή θα πρέπει να διοργανώνει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς τους φορείς υλοποίησης έργων για να υποβάλουν αίτηση για την αναγνώριση των έργων τους ως έργων στρατηγικής σημασίας με τακτικές προθεσμίες που αντιστοιχούν στις ημερομηνίες των συνεδριάσεων του συμβουλίου. Για να υπάρξει σαφήνεια για τους φορείς υλοποίησης έργων όσον αφορά τις αιτήσεις τους για έργα στρατηγικής σημασίας, η Επιτροπή θα πρέπει να τηρεί το χρονοδιάγραμμα για την απόφασή της σχετικά με την αναγνώριση ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας. Προκειμένου να εξεταστούν ιδιαίτερα περίπλοκες περιπτώσεις ή μεγάλος αριθμός αιτήσεων εντός μιας και μόνης προθεσμίας, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνει την προθεσμία αυτή μία φορά. Θα πρέπει να κοινοποιεί την αξιολόγησή της στο συμβούλιο πριν από τη συνεδρίασή της και θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του συμβουλίου στην απόφασή της σχετικά με την αναγνώριση ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας.
- (22) Δεδομένου ότι η συνεργασία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θα υλοποιηθεί ένα έργο στρατηγικής σημασίας είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησής του, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προβάλλει αντιρρήσεις και, συνεπώς, να αποτρέπει την αναγνώριση έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας ενάντια στη βούληση του εν λόγω κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να αιτιολογεί την άρνησή του με παραπομπή στα κριτήρια του παρόντος κανονισμού. Ομοίως, η Ένωση δεν θα πρέπει να αναγνωρίζει ως

⁽⁹⁾ Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (ΕΕ L 102 της 11.4.2006, σ. 15).

έργο στρατηγικής σημασίας έργο το οποίο πρόκειται να υλοποιηθεί από τρίτη χώρα ενάντια στη βούληση της κυβέρνησής της και, κατά συνέπεια, δεν θα πρέπει να το πράττει σε περίπτωση που η κυβέρνηση τρίτης χώρας προβάλλει αντιρρήσεις.

- (23) Για την πρόληψη της κατάχρησης του καθεστώτος έργου στρατηγικής σημασίας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να αποσύρει τον χαρακτηρισμό ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας παρέχοντας αιτιολόγηση ως προς τους λόγους κατόπιν διαβούλευσης με το συμβούλιο και τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης του έργου, εάν το έργο στρατηγικής σημασίας δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις ή εάν ο χαρακτηρισμός βασίστηκε σε αίτηση που περιείχε εσφαλμένες πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση των κριτηρίων επιλογής. Προκειμένου να προσελκύονται μακροπρόθεσμες επενδύσεις και να διασφαλίζεται η νομική προβλεψιμότητα, σε περίπτωση επικαιροποιήσεων του καταλόγου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας σε παράρτημα, ένα έργο στρατηγικής σημασίας θα πρέπει να διατηρεί το καθεστώς του για εύλογο χρονικό διάστημα μετά την απόσυρσή του.
- (24) Δεδομένης της σημασίας που έχουν τα έργα στρατηγικής σημασίας για την εξασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και τη διαφύλαξη της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να θεωρείται ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Η εξασφάλιση του ασφαλούς εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας έχει καίρια σημασία για την επιτυχία της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, καθώς και για την ανθεκτικότητα των τομέων της άμυνας και της αεροδιαστημικής. Για τη συμβολή στην ασφάλεια του εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να παρέχουν στήριξη στο πλαίσιο των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης, με στόχο την ταχύτερη υλοποίηση στρατηγικών σχεδίων σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.
- (25) Η εθνική διαδικασία αδειοδότησης διασφαλίζει ότι τα έργα κρίσιμων πρώτων υλών είναι ασφαλή, προστατευμένα και συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές απαιτήσεις, καθώς και με τις απαιτήσεις ασφάλειας. Το περιβαλλοντικό δίκαιο της Ένωσης καθορίζει κοινές προϋποθέσεις για το περιεχόμενο της εθνικής διαδικασίας αδειοδότησης, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα βιώσιμης αξιοποίησης του δυναμικού της Ένωσης κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών. Ως εκ τούτου, η αναγνώριση έργου στρατηγικής σημασίας δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν ισχύοντες όρους αδειοδότησης για τα σχετικά έργα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθορίζονται στην οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾, την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾, την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾ και την οδηγία 2006/21/ΕΚ.
- (26) Από την άλλη πλευρά, ο απρόβλεπτος χαρακτήρας, η πολυπλοκότητα και, ενίοτε, η υπερβολικά μακρά διάρκεια των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης υπονομεύουν την ασφάλεια των επενδύσεων, η οποία είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ανάπτυξη έργων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Η δομή και η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης για τα σχετικά έργα μπορεί επίσης να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Επομένως, για τη διασφάλιση της επιτάχυνσης της αποτελεσματικής υλοποίησής τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν εξορθολογισμένες και προβλέψιμες διαδικασίες αδειοδότησης για τα έργα στρατηγικής σημασίας. Για τον σκοπό αυτόν, στα έργα στρατηγικής σημασίας θα πρέπει να χορηγείται καθεστώς προτεραιότητας σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ταχεία διοικητική διεκπεραίωση και επείγουσα διεκπεραίωση στο πλαίσιο όλων των δικαστικών διαδικασιών και των διαδικασιών επίλυσης διαφορών που αφορούν τα εν λόγω έργα. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να αποτρέπει τις αρμόδιες αρχές από τον εξορθολογισμό της αδειοδότησης για έργα στην αξιακή αλυσίδα κρίσιμων πρώτων υλών τα οποία δεν είναι έργα στρατηγικής σημασίας.
- (27) Δεδομένου του ρόλου που διαδραματίζουν τα έργα στρατηγικής σημασίας στη διαφύλαξη της ασφάλειας του εφοδιασμού της Ένωσης όσον αφορά τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, καθώς και της συμβολής τους στην ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης και στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, η αρμόδια αρχή αδειοδότησης θα πρέπει να θεωρεί ότι τα έργα στρατηγικής σημασίας εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να εγκρίνονται έργα στρατηγικής σημασίας τα οποία έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στον βαθμό που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2000/60/ΕΚ, 92/43/ΕΟΚ ή 2009/147/ΕΚ ή ενωσιακών νομοθετικών πράξεων που αφορούν την αποκατάσταση χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων και οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων, εάν η αρμόδια αρχή αδειοδότησης καταλήγει στο συμπέρασμα, βάσει της κατά περίπτωση αξιολόγησης που διενεργεί, ότι το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται από το έργο υπερσχύει των εν λόγω επιπτώσεων, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εν λόγω νομικές πράξεις. Στην κατά περίπτωση αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ιδιαιτερότητα των χώρων εξόρυξης, η οποία περιορίζει τις αποφάσεις σχετικά με την τοποθεσία λόγω της έλλειψης εναλλακτικών τοποθεσιών για τέτοιους χώρους.

⁽⁷⁾ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

⁽⁸⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56).

⁽¹²⁾ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

- (28) Για τη μείωση της πολυπλοκότητας και την αύξηση της αποδοτικότητας και της διαφάνειας της διαδικασίας αδειοδότησης, οι φορείς υλοποίησης έργων κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αλληλεπιδρούν με ένα ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης, το οποίο θα είναι αρμόδιο για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό όλης της διαδικασίας αδειοδότησης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ιδρύσουν ή να ορίσουν ένα ή περισσότερα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι φορείς υλοποίησης έργων πρέπει να αλληλεπιδρούν μόνο με ένα ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης. Θα πρέπει να ανατίθεται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν εάν ένα ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης θα λειτουργεί ως αρχή που λαμβάνει αποφάσεις χορήγησης άδειας. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης επαρκές προσωπικό και επαρκείς πόρους. Επιπλέον, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνεί με την αρμόδια διοικητική μονάδα του ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι διαθέτει προσβάσιμη επαφή.
- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίζουν, με βάση την εσωτερική τους οργάνωση, αν θα ιδρύσουν ή θα ορίσουν τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης τους σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο ή σε οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ιδρύουν ή να ορίζουν διαφορετικά ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης, στο διοικητικό επίπεδο που έχουν επιλέξει, εστιάζοντας μόνο σε έργα κρίσιμων πρώτων υλών που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο στάδιο της αξιακής αλυσίδας, δηλαδή την εξόρυξη, την επεξεργασία ή την ανακύκλωση. Ταυτόχρονα, οι φορείς υλοποίησης έργων θα πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν εύκολα το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης που είναι υπεύθυνο για το έργο τους. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, στη γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί στο διοικητικό επίπεδο στο οποίο έχουν αποφασίσει να ιδρύσουν ή να ορίσουν τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης τους, δεν υπάρχουν περισσότερα από ένα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης ανά σχετικό στάδιο της αξιακής αλυσίδας. Δεδομένου ότι πολλά έργα κρίσιμων πρώτων υλών καλύπτουν περισσότερα από ένα στάδια της αξιακής αλυσίδας, τα κράτη μέλη θα πρέπει, προκειμένου να αποφευχθεί η σύγχυση, να διασφαλίσουν τον έγκαιρο ορισμό ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης για τα εν λόγω έργα.
- (30) Για τη διασφάλιση της σαφήνειας ως προς το καθεστώς αδειοδότησης των έργων στρατηγικής σημασίας, καθώς και για τον περιορισμό της αποτελεσματικότητας δυνητικών καταχρηστικών προσφυγών στη δικαιοσύνη, χωρίς να υπονομεύεται, ωστόσο, ο αποτελεσματικός δικαστικός έλεγχος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την έγκαιρη επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης έργων στρατηγικής σημασίας. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες και οι φορείς υλοποίησης έργων έχουν πρόσβαση σε απλή διαδικασία επίλυσης διαφορών και ότι τα έργα στρατηγικής σημασίας υποβάλλονται σε διαδικασία επείγουσας διεκπεραίωσης στο πλαίσιο όλων των δικαστικών διαδικασιών και των διαδικασιών επίλυσης διαφορών που αφορούν τα έργα στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες.
- (31) Για να εξασφαλίζεται στους πολίτες και στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να αποκομίζουν άμεσα τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς χωρίς να υφίστανται περιττή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾, με τον οποίο δημιουργήθηκε η ενιαία ψηφιακή θύρα, προβλέπει γενικούς κανόνες για την επιγραμμική παροχή πληροφοριών, διαδικασιών και υπηρεσιών υποστήριξης που είναι σημαντικές για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και οι διαδικασίες που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι φορείς υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας μπορούν να έχουν πρόσβαση και να διεκπεραιώνουν πλήρως επιγραμμικά κάθε διαδικασία που σχετίζεται με τη διαδικασία αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 και το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.
- (32) Για να παρέχεται στους φορείς υλοποίησης έργων και σε άλλους επενδυτές η ασφάλεια και η σαφήνεια που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανάπτυξης έργων στρατηγικής σημασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε η διαδικασία αδειοδότησης που σχετίζεται με τα εν λόγω έργα να μην υπερβαίνει ορισμένη προθεσμία. Για τα έργα στρατηγικής σημασίας που αφορούν μόνο την επεξεργασία ή την ανακύκλωση, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 15 μήνες. Για τα έργα στρατηγικής σημασίας που αφορούν την εξόρυξη, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 27 μήνες, λαμβανομένης υπόψη της πολυπλοκότητας και της έκτασης των δυνητικών επιπτώσεων. Ωστόσο, η σύνταξη της έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει της οδηγίας 2011/92/ΕΕ αποτελεί ευθύνη του φορέα υλοποίησης του έργου και δεν θα πρέπει να αποτελεί μέρος των χρονοδιαγραμμάτων από τα οποία δεσμεύονται τα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν, το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης θα πρέπει να κοινοποιεί την ημερομηνία έως την οποία ο φορέας υλοποίησης του έργου είναι υποχρεωμένος να υποβάλει την έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και το χρονικό διάστημα μεταξύ της εν λόγω κοινοποιηθείσας ημερομηνίας και της πραγματικής υποβολής της έκθεσης δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται στο χρονοδιάγραμμα. Η ίδια αρχή θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν, μετά τις απαιτούμενες διαβουλεύσεις, το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης του έργου ότι έχει τη δυνατότητα να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες για τη συμπλήρωση της έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που σχετίζονται με τη φύση, την πολυπλοκότητα, την τοποθεσία ή το μέγεθος του προτεινόμενου έργου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνουν τις προθεσμίες. Οι εν λόγω εξαιρετικές περιπτώσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν απρόβλεπτες περιστάσεις που καθιστούν αναγκαία την προσθήκη ή την ολοκλήρωση περιβαλλοντικών εκτιμήσεων που σχετίζονται με το έργο.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).

- (33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς πόρους και επαρκές προσωπικό που επιτρέπουν στις εν λόγω αρχές να τηρούν τις προθεσμίες οι οποίες τους επιβάλλονται. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾, για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης διοικητικών ικανοτήτων που σχετίζονται με την εθνική διαδικασία χορήγησης αδειών, όπως το ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης.
- (34) Οι περιβαλλοντικές αξιολογήσεις και οι εγκρίσεις που απαιτούνται δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ύδατα, το έδαφος, τους οικοτόπους και τα πτηνά, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας αδειοδότησης ενός έργου πρώτων υλών και συνιστούν ουσιαστική εγγύηση για τη διασφάλιση της πρόληψης ή της ελαχιστοποίησης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία αδειοδότησης έργων στρατηγικής σημασίας είναι προβλέψιμη και έγκαιρη, θα πρέπει να αξιοποιείται κάθε δυνατότητα εξορθολογισμού των απαιτούμενων αξιολογήσεων και εγκρίσεων, χωρίς να μειώνεται το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος ή η ποιότητα των αξιολογήσεων. Για τον σκοπό αυτό, οι αναγκαίες αξιολογήσεις θα πρέπει να ομαδοποιούνται μέσω κοινής ή συντονισμένης διαδικασίας για την αποφυγή περιττών αλληλεπικαλύψεων. Επιπλέον, οι φορείς υλοποίησης έργων και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να καταλήγουν σε ρητή συμφωνία σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των ομαδοποιημένων αξιολογήσεων πριν από τη διενέργειά τους, ώστε να μην απαιτούνται περιττές επακόλουθες ενέργειες. Τέλος, οι φορείς υλοποίησης έργων θα πρέπει να είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν με μία και μόνη αρχή για τους σκοπούς της εν λόγω κοινής ή συντονισμένης διαδικασίας.
- (35) Οι συγκρούσεις όσον αφορά τη χρήση γης μπορούν να δημιουργήσουν φραγμούς στην ανάπτυξη έργων κρίσιμων πρώτων υλών. Τα άρτια καταρτισμένα σχέδια, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών και των πολεοδομικών σχεδίων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες υλοποίησης έργων κρίσιμων πρώτων υλών και των οποίων οι δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην εξισορρόπηση μεταξύ των δημόσιων αγαθών και των συμφερόντων, μειώνοντας τον κίνδυνο συγκρούσεων και επιταχύνοντας τη βιώσιμη εξάπλωση έργων κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση. Συνεπώς, οι αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο συμπερίληψης διατάξεων για έργα κρίσιμων πρώτων υλών κατά την κατάρτιση σχετικών σχεδίων. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των υφιστάμενων απαιτήσεων για την εκτίμηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εν λόγω σχεδίων και της απαιτούμενης ποιότητας των εν λόγω εκτιμήσεων.
- (36) Στο εσωτερικό της Ένωσης, τα έργα κρίσιμων πρώτων υλών βρίσκονται συχνά αντιμέτωπα με δυσκολίες ως προς την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Οι αγορές κρίσιμων πρώτων υλών χαρακτηρίζονται συχνά από υψηλή αστάθεια των τιμών, μεγάλους χρόνους παράδοσης, υψηλή συγκέντρωση και αδιαφάνεια. Επιπλέον, για τη χρηματοδότηση του τομέα απαιτείται υψηλό επίπεδο εξειδικευμένων γνώσεων, το οποίο συχνά ελλείπει από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Για την αντιμετώπιση των παραγόντων αυτών και για τη συμβολή στην εξασφάλιση σταθερού και αξιόπιστου εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συνδράμουν στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση και στην παροχή διοικητικής υποστήριξης.
- (37) Μια ισχυρή ευρωπαϊκή αξιακή αλυσίδα είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού, ώστε να είναι εγγυημένη η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ενώ η αύξηση των ικανοτήτων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με επαρκή χρηματοδοτικά μέσα, μέρος των οποίων θα μπορούσε να προέλθει από υφιστάμενα κονδύλια της Ένωσης. Τα έργα κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των έργων στρατηγικής σημασίας, θα μπορούσαν να είναι επιλέξιμα για στήριξη από τα εν λόγω ταμεία, εάν πληρούνται οι απαιτήσεις των σχετικών προγραμμάτων, για παράδειγμα σε σχέση με τη γεωγραφική θέση, το περιβάλλον ή τη συμβολή τους στην καινοτομία. Τα σχετικά ταμεία περιλαμβάνουν προγράμματα της πολιτικής συνοχής, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾, από τα οποία η στήριξη της περιφερειακής συνοχής μπορεί να επιτρέψει στις ΜΜΕ να αναπτύξουν καινοτόμα έργα, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά την επεξεργασία πρώτων υλών. Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁶⁾, θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη στήριξη τέτοιων έργων, στον βαθμό που συμβάλλουν στη μείωση του κοινωνικού και οικονομικού κόστους της πράσινης μετάβασης. Επιπλέον, ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾, ιδίως το κεφάλαιο RePowerEU αυτού, το οποίο επικεντρώνεται στην ενεργειακή ασφάλεια και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού, θα μπορούσε να κινητοποιηθεί για τη στήριξη έργων που αφορούν, για

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

παράδειγμα, την ανακύκλωση ή την ανάκτηση πρώτων υλών. Το Ταμείο Καινοτομίας, που θεσπίστηκε με την οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾, στόχος του οποίου είναι κυρίως η προώθηση καθαρών και καινοτόμων τεχνολογιών προς την αγορά, θα μπορούσε να παρέχει επιχορηγήσεις μεταξύ άλλων για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη της ικανότητας ανακύκλωσης πρώτων υλών που σχετίζονται με τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Επιπλέον, το InvestEU, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾, είναι το εμβληματικό πρόγραμμα της Ένωσης για την τόνωση των επενδύσεων, ιδίως στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, μέσω της παροχής χρηματοδότησης και τεχνικής βοήθειας. Μέσω της χρήσης συνδυαστικών μηχανισμών, το InvestEU συμβάλλει στην προσέλκυση πρόσθετων δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους εταίρους υλοποίησης του InvestEU για την ενίσχυση της στήριξης και των επενδύσεων σε σχετικά έργα σύμφωνα με τους κοινούς στόχους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 και στον παρόντα κανονισμό. Τέλος, τα έργα σε τρίτες χώρες που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εφοδιασμού της Ένωσης θα μπορούσαν να υποστηριχθούν μέσω σχετικών ταμείων, όπως ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας και το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+, που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.

- (38) Για την υπέρβαση των περιορισμών που συνεπάγονται οι επί του παρόντος συχνά κατακερματισμένες προσπάθειες δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς και για τη βελτίωση της ενοποίησης και της απόδοσης των επενδύσεων, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι αναπτυξιακές τράπεζες θα πρέπει να βελτιώσουν τον συντονισμό και τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των υφιστάμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και να διασφαλίσουν τη βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας με τη βιομηχανία και τους βασικούς συμφεροντούχους του ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να συσταθεί ειδική υποομάδα του συμβουλίου, με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, καθώς και σχετικών δημόσιων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η εν λόγω υποομάδα θα πρέπει να συζητά τις επιμέρους χρηματοδοτικές ανάγκες των έργων στρατηγικής σημασίας και τις υφιστάμενες δυνατότητες χρηματοδότησής τους, ώστε να υποβάλλει στους φορείς υλοποίησης έργων πρόταση σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο πρόσβασης στις υφιστάμενες δυνατότητες χρηματοδότησης. Κατά τη συζήτηση και τη διατύπωση συστάσεων για τη χρηματοδότηση έργων στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες, το συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει ιδίως υπόψη τη στρατηγική «Global Gateway», η οποία καθορίστηκε στην κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της 1ης Δεκεμβρίου 2021 με τίτλο «Global Gateway».
- (39) Οι ιδιωτικές επενδύσεις από εταιρείες, χρηματοοικονομικούς επενδυτές και αγοραστές είναι καίριας σημασίας. Σε περίπτωση που οι ιδιωτικές επενδύσεις από μόνες τους δεν επαρκούν, η αποτελεσματική ανάπτυξη έργων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών μπορεί να απαιτεί την παροχή δημόσιας στήριξης, για παράδειγμα με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων ή επενδύσεων μετοχικού και οιονεί μετοχικού κεφαλαίου. Η εν λόγω δημόσια στήριξη μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση. Κρατικές ενισχύσεις αυτού του είδους θα πρέπει να έχουν χαρακτήρα κινήτρου και να είναι αναγκαίες, κατάλληλες και αναλογικές. Οι υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες αναθεωρήθηκαν πρόσφατα σε βάθος σύμφωνα με τους στόχους της διττής μετάβασης, παρέχουν πολυάριθμες δυνατότητες στήριξης των επενδύσεων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
- (40) Η δημόσια στήριξη χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση ειδικών αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, και οι δράσεις δεν θα πρέπει να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση ή να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν σαφή προστιθέμενη αξία για την Ένωση.
- (41) Η αστάθεια των τιμών διάφορων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, η οποία επιδεινώνεται λόγω των περιορισμένων μέσων αντιστάθμισής της στις προθεσμιακές αγορές, δημιουργεί εμπόδιο τόσο για τους φορείς υλοποίησης έργων όσον αφορά την εξασφάλιση χρηματοδότησης για έργα πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας όσο και για τους μεταγενέστερους καταναλωτές που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν σταθερές και προβλέψιμες τιμές για βασικές εισροές. Σε μια προσπάθεια να μειωθεί η αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές τιμές των στρατηγικών πρώτων υλών και, συνεπώς, να περιοριστεί ο κίνδυνος προσφοράς προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η θέσπιση ενός συστήματος το οποίο θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα τόσο στους ενδιαφερόμενους αγοραστές όσο και στους ενδιαφερόμενους φορείς υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας να δηλώνουν τις προσφορές τους για αγορά ή πώληση και να έρχονται σε επαφή σε περίπτωση που οι αντίστοιχες προσφορές τους είναι δυνητικά συμβατές.

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1).

- (42) Οι υφιστάμενες γνώσεις και η χαρτογράφηση των εμφανίσεων πρώτων υλών της Ένωσης αναπτύχθηκαν σε μια χρονική περίοδο κατά την οποία η εξασφάλιση του εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες για την ανάπτυξη στρατηγικών τεχνολογιών δεν αποτελούσε προτεραιότητα. Η έλλειψη επικαιροποιημένων γεωλογικών πληροφοριών σχετικά με τις κρίσιμες πρώτες ύλες στην Ένωση θα μπορούσε να υπονομεύσει την ανάπτυξη έργων εξόρυξης, αποδυναμώνοντας έτσι τις προσπάθειες για τη μείωση του κινδύνου εφοδιασμού και τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Για την απόκτηση και την επικαιροποίηση πληροφοριών σχετικά με τις εμφανίσεις κρίσιμων πρώτων υλών, τα κράτη μέλη θα πρέπει, ανάλογα με τις γεωλογικές συνθήκες, να καταρτίσουν εθνικά προγράμματα χαρτογράφησης για τη γενική εξερεύνηση κρίσιμων πρώτων υλών και των βασικών ορυκτών με τα οποία εξορύσσονται μαζί. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα όπως γεωλογική χαρτογράφηση, γεωχημικές έρευνες πεδίου, γεωεπιστημονικές έρευνες, καθώς και επανεξεργασία των υφιστάμενων γεωεπιστημονικών ομάδων δεδομένων. Αυτό αυξάνει την πιθανότητα εντοπισμού νέων κοιτασμάτων, γεγονός που με τη σειρά του αναμένεται να τονώσει τις επενδύσεις στην εξερεύνηση. Τα προγράμματα εξερεύνησης θα πρέπει επίσης να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης νέων τεχνικών εξερεύνησης που επιτρέπουν τον εντοπισμό εμφανίσεων σε μεγαλύτερο βάθος από ότι οι συμβατικές τεχνικές. Για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης έργων εξόρυξης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιοποιούν ορισμένες βασικές πληροφορίες που αποκτούν κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου εθνικού τους προγράμματος εξερεύνησης, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, το πλαίσιο της υποδομής χωρικών πληροφοριών, το οποίο θεσπίστηκε με την οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²¹⁾, ενώ θα παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες κατόπιν αιτήματος. Η Επιτροπή θα πρέπει να δύναται να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την προώθηση μιας εναρμονισμένης δομής των προγραμμάτων εξερεύνησης.
- (43) Τα δορυφορικά δεδομένα και οι υπηρεσίες που προέρχονται από τη γεωσκόπηση μπορούν να στηρίξουν τις προσπάθειες προς την κατεύθυνση βιώσιμων αξιακών αλυσίδων κρίσιμων πρώτων υλών, παρέχοντας συνεχή ροή πληροφοριών, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για δραστηριότητες όπως η παρακολούθηση και η διαχείριση περιοχών εξόρυξης, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών και των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων ή η εξερεύνηση ορυκτών πόρων. Δεδομένου ότι η γεωσκόπηση μπορεί επίσης να παρέχει δεδομένα σχετικά με απομακρυσμένες και μη προσβάσιμες περιοχές, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τα κράτη μέλη —στο μέτρο του δυνατού— κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών τους προγραμμάτων εξερεύνησης.
- (44) Μολονότι η ενίσχυση της ενωσιακής αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών είναι αναγκαία για την εξασφάλιση αυξημένης ασφάλειας του εφοδιασμού, οι αλυσίδες εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών θα εξακολουθήσουν να είναι παγκόσμιες και εκτεθειμένες σε εξωτερικούς παράγοντες. Πρόσφατα ή υπό εξέλιξη γεγονότα, τα οποία εκτείνονται από την κρίση λόγω της νόσου COVID-19 έως την απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας, ανέδειξαν τα τρωτά σημεία ορισμένων από τις αλυσίδες εφοδιασμού της Ένωσης έναντι διαταραχών. Για να διασφαλιστεί ότι οι βιομηχανίες της Ένωσης και των κρατών μελών έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν διαταραχές του εφοδιασμού και να είναι προετοιμασμένες να ανταπεξέρχονται στις συνέπειές τους, θα πρέπει να αναπτυχθούν μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας παρακολούθησης, τον συντονισμό των στρατηγικών αποθεμάτων και την ενίσχυση της ετοιμότητας των εταιρειών.
- (45) Τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν την ίδια ικανότητα όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και την πρόβλεψή τους, και δεν έχουν αναπτύξει όλα τα κράτη μέλη ειδικές δομές για την παρακολούθηση των αλυσίδων εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες, ούτε μπορούν να ενημερώνουν τις εταιρείες σχετικά με τους δυνητικούς κινδύνους διαταραχών του εφοδιασμού. Ομοίως, παρότι ορισμένες εταιρείες έχουν επενδύσει στην παρακολούθηση των αλυσίδων εφοδιασμού τους, κάποιες άλλες δεν διαθέτουν την ικανότητα για να το πράξουν. Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη τόσο της παγκόσμιας διάστασης των αλυσίδων εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών όσο και της πολυπλοκότητάς τους, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει ειδικό πίνακα δεικτών παρακολούθησης για την εκτίμηση των κινδύνων εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και να εξασφαλίσει τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών που συγκεντρώνονται για τις δημόσιες αρχές και τους παράγοντες του ιδιωτικού τομέα, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτόν τις συνέργειες μεταξύ των κρατών μελών. Για να διασφαλιστεί ότι οι ενωσιακές αξιακές αλυσίδες είναι επαρκώς προετοιμασμένες έναντι δυνητικών διαταραχών του εφοδιασμού που ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για την αξιολόγηση, αφενός, των τρωτών σημείων των αλυσίδων εφοδιασμού πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και, αφετέρου, της έκθεσής τους σε κινδύνους εφοδιασμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμβάλλουν στη διαδικασία αυτή με τη διεξαγωγή —όταν αυτό είναι εφικτό— των εν λόγω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων μέσω των εθνικών τους οργανισμών εφοδιασμού και ενημέρωσης που καλύπτουν κρίσιμες πρώτες ύλες. Το συμβούλιο θα πρέπει να διασφαλίζει τον συντονισμό της εφαρμογής των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που κανένα κράτος μέλος δεν διαθέτει την ικανότητα διεξαγωγής απαιτούμενης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για μια συγκεκριμένη πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει ή ίδια στη διεξαγωγή της. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να προτείνει πιθανές στρατηγικές που μπορούν να υιοθετηθούν από τις δημόσιες αρχές και τους παράγοντες του ιδιωτικού τομέα για τον μετριασμό των κινδύνων εφοδιασμού, όπως η δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων ή η περαιτέρω διαφοροποίηση του εφοδιασμού τους. Για τους σκοπούς της συγκέντρωσης των αναγκαίων πληροφοριών για τη διεξαγωγή των μέτρων παρακολούθησης και προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να συντονίζεται με τη σχετική μόνιμη υποομάδα του συμβουλίου, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίζουν και να παρακολουθούν βασικούς φορείς της αγοράς.
- (46) Τα στρατηγικά αποθέματα αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τον μετριασμό των διαταραχών του εφοδιασμού, κυρίως όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Μολονότι το προτεινόμενο μέσο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην ενιαία αγορά όπως προτάθηκε από την Επιτροπή θα επιτρέπει την πιθανή ανάπτυξη τέτοιων στρατηγικών αποθεμάτων σε περίπτωση ενεργοποίησης της λειτουργίας επαγρύπνησης στην ενιαία αγορά, τα κράτη μέλη και οι εταιρείες δεν υπέχουν υποχρεώσεις αύξησης των στρατηγικών αποθεμάτων τους ενόψει διαταραχής του εφοδιασμού. Επιπλέον, δεν υπάρχει μηχανισμός

⁽²¹⁾ Οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (INSPIRE) (EE L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

συντονισμού σε ολόκληρη την Ένωση που να επιτρέπει τη διενέργεια κοινής αξιολόγησης και ανάλυσης δυνητικών αλληλεπικαλύψεων και συνεργειών. Επομένως, ως πρώτο βήμα, και λαμβανομένης υπόψη της υφιστάμενης έλλειψης σχετικών πληροφοριών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τα πιθανά στρατηγικά τους αποθέματα και, εάν υφίστανται, σχετικά με το εάν αυτά τελούν υπό τη διαχείριση δημόσιων αρχών ή οικονομικών φορέων που ενεργούν εξ ονόματος των κρατών μελών. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν το επίπεδο των διαθέσιμων στρατηγικών αποθεμάτων ανά πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας συνολικά, τις προοπτικές των επιπέδων των στρατηγικών αποθεμάτων, καθώς και τους κανόνες και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στα εν λόγω στρατηγικά αποθέματα. Κάθε αίτημα θα πρέπει να είναι αναλογικό, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κόστος και τις προσπάθειες που απαιτούνται για τη διάθεση των δεδομένων, καθώς και τον αντίκτυπο τους στην εθνική ασφάλεια, και θα πρέπει να ορίζει κατάλληλες προθεσμίες για την παροχή των ζητούμενων πληροφοριών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προσθέτουν πληροφορίες σχετικά με τα στρατηγικά αποθέματα των οικονομικών φορέων στην ανάλυση, τα οποία ωστόσο δεν υπόκεινται σε αίτημα παροχής πληροφοριών. Η Επιτροπή θα πρέπει να χειρίζεται τα δεδομένα με ασφαλή τρόπο και να δημοσιεύει πληροφορίες μόνο σε συγκεντρωτικό επίπεδο. Ως δεύτερο βήμα, βάσει των πληροφοριών που αποκτώνται, η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίζει σχέδιο δείκτη αναφοράς για το τι θα πρέπει να θεωρείται ασφαλές επίπεδο στρατηγικών αποθεμάτων της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική ετήσια ενωσιακή κατανάλωση των οικείων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Με βάση τη σύγκριση μεταξύ των υφιστάμενων στρατηγικών αποθεμάτων και των συνολικών επιπέδων στρατηγικών αποθεμάτων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας σε ολόκληρη την Ένωση, το συμβούλιο, ενεργώντας σε συμφωνία με την Επιτροπή, θα πρέπει να έχει στη συνέχεια τη δυνατότητα να εκδίδει μη δεσμευτικές γνώμες προς τα κράτη μέλη όσον αφορά τον τρόπο αύξησης των συγκλίσεων και τον τρόπο ενθάρρυνσης των κρατών μελών ώστε να αυξήσουν τα στρατηγικά τους αποθέματα. Στο πλαίσιο αυτό, το συμβούλιο θα πρέπει να εξετάζει την ανάγκη διατήρησης των κινήτρων για την ανάπτυξη στρατηγικών αποθεμάτων από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς που χρησιμοποιούν πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας.

- (47) Για την ενθάρρυνση περαιτέρω συντονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την αναγκαία διαβούλευση των κρατών μελών πριν τη συμμετοχή τους σε διεθνή φόρα στα οποία είναι πιθανό να συζητηθούν τα εν λόγω στρατηγικά αποθέματα, ιδίως μέσω της ειδικής για τον σκοπό αυτό μόνιμης υποομάδας του συμβουλίου. Ομοίως, για την αύξηση της συμπληρωματικότητας μεταξύ του παρόντος κανονισμού και άλλων οριζόντιων ή ειδικών ανά θέμα πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι συλλεγόμενες και συγκεντρωτικές πληροφορίες διαβιβάζονται σε μηχανισμούς επαγρύπνησης ή διακυβέρνησης κρίσεων, όπως η συμβουλευτική ομάδα του προτεινόμενου μέσου αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην ενιαία αγορά, το ευρωπαϊκό συμβούλιο για τους ημιαγωγούς, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾, το διοικητικό συμβούλιο της HERA, που θεσπίστηκε με την απόφαση 2021/C 393 I/02 της Επιτροπής ⁽²³⁾, ή το Συμβούλιο Υγειονομικών Κρίσεων, που συστάθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2372 του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾.
- (48) Για να διασφαλιστεί ότι οι μεγάλες εταιρείες που παράγουν στρατηγικές τεχνολογίες στην Ένωση με τη χρήση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας είναι επαρκώς προετοιμασμένες για την αντιμετώπιση διαταραχών του εφοδιασμού, θα πρέπει να διενεργούν εκτίμηση κινδύνου των αλυσίδων εφοδιασμού τους. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους εφοδιασμού με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, κατά περίπτωση, και αναπτύσσουν κατάλληλες στρατηγικές μετριασμού, ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένες σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού. Κατά τη διενέργεια εκτίμησης κινδύνου, οι εν λόγω μεγάλες εταιρείες θα πρέπει να χαρτογραφούν την προέλευση των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας τους, να αναλύουν τους παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν τον εφοδιασμό τους και να αξιολογούν τα τρωτά σημεία τους σε διαταραχές του εφοδιασμού. Σε περίπτωση που εντοπίζουν τρωτά σημεία, θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες να τα περιορίζουν. Η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου θα πρέπει να βασίζεται σε δεδομένα που λαμβάνουν οι εταιρείες από τους προμηθευτές τους και, όταν τα στοιχεία αυτά δεν είναι διαθέσιμα, θα πρέπει να βασίζεται, όσο το δυνατόν περισσότερο, σε δεδομένα που είναι διαθέσιμα στο κοινό ή δημοσιεύονται από την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν τη διαβίβαση της έκθεσης σχετικά με την εν λόγω αξιολόγηση κινδύνου στο διοικητικό συμβούλιο των εταιρειών. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη τήρησης της προστασίας του εμπορικού και επιχειρηματικού απορρήτου και να περιορίζονται τα τρωτά σημεία των εταιρειών, η εν λόγω έκθεση δεν θα πρέπει να δημοσιοποιείται. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να οδηγήσουν σε πρόσθετη εξέταση του κόστους των δυνητικών διαταραχών του εφοδιασμού, χωρίς να καθορίζονται συγκεκριμένες στρατηγικές μετριασμού.
- (49) Πολλές αγορές πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας δεν είναι πλήρως διαφανείς και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συγκέντρωσης από την πλευρά της προσφοράς, κάτι που αυξάνει τη διαπραγματευτική ισχύ των πωλητών και συνεπάγεται άνοδο των τιμών για τους αγοραστές. Η Επιτροπή, προκειμένου να συμβάλει στη μείωση των τιμών για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, θα πρέπει να θεσπίσει ένα σύστημα το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να συγκεντρώνει τη ζήτηση των ενδιαφερόμενων αγοραστών. Προκειμένου να αποφευχθούν δυσανάλογες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με το συμβούλιο, θα πρέπει να αξιολογήσει τον αντίκτυπο του συστήματος στην αγορά για καθεμία από τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας που προστίθενται στο σύστημα. Κατά την ανάπτυξη ενός τέτοιου συστήματος, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από παρόμοιες προσπάθειες,

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694 (κανονισμός για τα μικροκυκλώματα) (ΕΕ L 229 της 18.9.2023, σ. 1).

⁽²³⁾ Απόφαση 2021/C 393 I/02 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη σύσταση της Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης (ΕΕ C 393 I της 29.9.2021, σ. 3).

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2372 του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για τη διασφάλιση της προμήθειας ιατρικών αντιμέτρων αναγκών για την αντιμετώπιση κρίσεων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας σε επίπεδο Ένωσης (ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 64).

ειδικότερα όσον αφορά τις από κοινού αγορές αερίου κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2576 του Συμβουλίου⁽²⁵⁾. Όλα τα μέτρα στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού θα πρέπει να συνάδουν με το ενωσιακό δικαίωμα ανταγωνισμού.

- (50) Οι διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και τα στρατηγικά αποθέματα που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό δεν συνεπάγονται την εναρμόνιση των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, ούτε αντικαθιστούν τους υφιστάμενους μηχανισμούς. Τα κίνητρα για την παρακολούθηση και την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων θα πρέπει να συνάδουν με το ενωσιακό δικαίο. Νομοθετικές πράξεις της Ένωσης όπως το προταθέν μέσο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην ενιαία αγορά, που αποσκοπεί στην πρόβλεψη, στον μετριασμό και στην αντιμετώπιση κρίσεων που επηρεάζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ή ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2372 θα μπορούσαν να ισχύουν για πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και για κρίσιμες πρώτες ύλες σε περίπτωση κρίσης ή απειλής, στον βαθμό που οι εν λόγω πρώτες ύλες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τέτοιων νομοθετικών πράξεων. Η συμπληρωματικότητα και η συνοχή μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των ενωσιακών μέσων αντιμετώπισης κρίσεων θα πρέπει να διασφαλίζονται από την Επιτροπή μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των σχετικών συμβουλευτικών οργάνων και οργάνων διακυβέρνησης που συγκροτούνται από τις εν λόγω νομοθετικές πράξεις.
- (51) Οι περισσότερες κρίσιμες πρώτες ύλες είναι μέταλλα, τα οποία μπορούν καταρχήν να ανακυκλώνονται επ' άπειρον, παρότι ενίοτε με υποβάθμιση της ποιότητάς τους. Το στοιχείο αυτό προσφέρει τη δυνατότητα στροφής προς μια πραγματικά κυκλική οικονομία στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης, αυξάνοντας παράλληλα τη διαθεσιμότητα κρίσιμων πρώτων υλών και συμβάλλοντας έτσι στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Έπειτα από μια αρχική φάση ταχείας αύξησης της ζήτησης κρίσιμων πρώτων υλών για νέες τεχνολογίες, κατά την οποία η πρωτογενής εξόρυξη και επεξεργασία θα εξακολουθήσουν να αποτελούν την κυρίαρχη πηγή, η ανακύκλωση θα πρέπει ολοένα και περισσότερο να μειώνει την ανάγκη πρωτογενούς εξόρυξης και τις συναφείς επιπτώσεις της. Ταυτόχρονα θα πρέπει να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο ενωσιακής ικανότητας ανακύκλωσης μέσω μιας ισχυρής αγοράς δευτερογενών κρίσιμων πρώτων υλών. Προς το παρόν, ωστόσο, τα ποσοστά ανακύκλωσης των περισσότερων κρίσιμων πρώτων υλών είναι χαμηλά, με απόβλητα όπως μπαταρίες, ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός και τα οχήματα να αποστέλλονται σε τρίτες χώρες για ανακύκλωση. Οι τεχνολογίες ανακύκλωσης συχνά δεν είναι προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των εν λόγω πρώτων υλών. Η καινοτομία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη μείωση της ανάγκης για κρίσιμες πρώτες ύλες, στη μείωση των κινδύνων έλλειψης εφοδιασμού και στην ανάπτυξη τεχνολογιών ανακύκλωσης με στόχο τον ορθό και ασφαλή διαχωρισμό των κρίσιμων πρώτων υλών από τα απόβλητα. Συνεπώς, απαιτείται η ανάληψη άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση των διάφορων παραγόντων που συγκρατούν τις δυνατότητες κυκλικότητας.
- (52) Τα κράτη μέλη διατηρούν σημαντικές αρμοδιότητες στον τομέα της κυκλικότητας, για παράδειγμα στον τομέα των συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας των αποβλήτων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αύξηση των ποσοτών συλλογής και ανακύκλωσης για ροές αποβλήτων με υψηλές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αποβλήτων, με την αξιοποίηση, για παράδειγμα, οικονομικών κινήτρων, όπως εκπτώσεις, χρηματικές ανταμοιβές ή συστήματα παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής, με την παράλληλη διατήρηση της ακεραιότητας της εσωτερικής αγοράς. Προκειμένου να αυξηθεί η χρήση δευτερογενών πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, τούτο θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει διαφοροποιημένα τέλη ευθύνης του παραγωγού, υπό την προϋπόθεση ότι τα τέλη αυτά καθορίζονται στο εθνικό δικαίο προς όφελος των προϊόντων που περιέχουν μεγαλύτερο μερίδιο δευτερογενών πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας που ανακτώνται από απόβλητα που ανακυκλώνονται σύμφωνα με τα περιβαλλοντικά πρότυπα που θεσπίζονται στο δικαίο της Ένωσης. Οι εν λόγω δευτερογενείς πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας που διαχωρίζονται από τα απόβλητα θα πρέπει να περιλαμβάνουν διαχωρισμό σύμφωνα με τα πρότυπα τρίτης χώρας που παρέχουν ισοδύναμη προστασία με τα πρότυπα της Ένωσης. Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να δίνουν το παράδειγμα ως αγοραστές κρίσιμων πρώτων υλών και προϊόντων που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες, ενώ τα εθνικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας θα πρέπει να παρέχουν σημαντικούς πόρους για τη βελτίωση της κατάστασης των γνώσεων και της τεχνολογίας όσον αφορά την κυκλικότητα των κρίσιμων πρώτων υλών, καθώς και την αποδοτική χρήση των υλών. Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν την ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα με τη βελτίωση της διαθεσιμότητας των πληροφοριών και την αντιμετώπιση νομικών, οικονομικών και τεχνικών εμποδίων. Μια πειθαυμένη λύση που θα πρέπει να εξετάσουν τα κράτη μέλη είναι οι μηχανισμοί καταμερισμού των κινδύνων μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης και του κράτους μέλους για την προώθηση της ανάκτησης από κλειστές εγκαταστάσεις αποβλήτων. Το συμβούλιο θα πρέπει επίσης να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εθνικών τους προγραμμάτων.
- (53) Σε πολλές από τις περιφέρειες της Ένωσης υπάρχουν κατά παράδοση δραστηριότητες εξόρυξης πρώτων υλών και, συνεπώς, σημαντικές ποσότητες εξορυκτικών αποβλήτων σε κλειστές εγκαταστάσεις τα οποία, λόγω της πρόσφατης μόνο αύξησης της οικονομικής σημασίας τους, δεν έχουν αποτελέσει εν γένει αντικείμενο ανάλυσης κρίσιμων πρώτων υλών. Η ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων έχει τη δυνατότητα να αυξήσει τις ικανότητες της Ένωσης, δημιουργώντας ταυτόχρονα οικονομική αξία και θέσεις απασχόλησης σε ιστορικές περιοχές εξόρυξης, οι οποίες πλήττονται συχνά από την αποβιομηχάνιση και την παρακμή. Η έλλειψη προσοχής και ενημέρωσης σχετικά με το περιεχόμενο κρίσιμων πρώτων υλών, ιδίως όσον αφορά τις κλειστές εγκαταστάσεις αποβλήτων, αποτελεί βασικό εμπόδιο για την ευρύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρουσιάζουν τα εξορυκτικά απόβλητα σε σχέση με τις κρίσιμες πρώτες ύλες.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2576 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2022, για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές και διασυννοητικών ανταλλαγών αερίου (ΕΕ L 335 της 29.12.2022, σ. 1).

- (54) Η ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων θα πρέπει να αποτελεί μέρος της αξιοποίησης των σχετικών εγκαταστάσεων αποβλήτων. Η οδηγία 2006/21/ΕΚ καθορίζει υψηλές απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας. Μολονότι οι εν λόγω υψηλές απαιτήσεις θα πρέπει να διατηρηθούν, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα για τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα.
- (55) Οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων, τόσο υφιστάμενων όσο και νέων, θα πρέπει να εκπονούν προκαταρκτική μελέτη οικονομικής αξιολόγησης σχετικά με την ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα που υπάρχουν στον χώρο, καθώς και από τα απόβλητα που παράγονται. Σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων που θεσπίστηκε με την οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁶⁾, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες, με την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών από τον όγκο των εξορυσσόμενων υλικών προτού αυτά καταστούν απόβλητα. Κατά την εκπόνηση της εν λόγω μελέτης, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να συγκεντρώνουν τις αναγκαίες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρώσεων και των ποσοτήτων κρίσιμων πρώτων υλών στα εξορυκτικά απόβλητα, και να διενεργούν αξιολόγηση πολλαπλών επιλογών όσον αφορά τις διαδικασίες, τις εργασίες ή τις επιχειρηματικές ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την οικονομικώς βιώσιμη ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών. Η υποχρέωση αυτή προστίθεται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2006/21/ΕΚ και στα εθνικά μέτρα για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και έχει άμεση εφαρμογή. Κατά την εφαρμογή της, οι φορείς εκμετάλλευσης και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να επιδιώκουν την ελαχιστοποίηση της διοικητικής επιβάρυνσης και την ενσωμάτωση διαδικασιών στο μέτρο του δυνατού.
- (56) Για την αντιμετώπιση της υφιστάμενης έλλειψης πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες των κλειστών εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν βάση δεδομένων η οποία θα περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες για την προώθηση της ανάκτησης, ιδίως τις ποσότητες και τις συγκεντρώσεις κρίσιμων πρώτων υλών στην εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων, σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης. Οι πληροφορίες θα πρέπει να δημοσιοποιούνται και μάλιστα σε φιλική προς τον χρήστη και ψηφιακή μορφή, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης σε λεπτομερέστερες τεχνικές πληροφορίες. Για τη διευκόλυνση της φιλικής προς τον χρήστη πρόσβασης στις πληροφορίες, τα κράτη μέλη θα πρέπει, για παράδειγμα, να παρέχουν σημείο επαφής το οποίο θα επιτρέπει πιο εμπεριστατωμένες ανταλλαγές με δυνητικούς φορείς ανάπτυξης έργων ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών. Η βάση δεδομένων θα πρέπει να είναι σχεδιασμένη κατά τρόπον ώστε οι δυνητικοί φορείς υλοποίησης έργων να μπορούν να εντοπίζουν εύκολα εγκαταστάσεις με υψηλές δυνατότητες οικονομικώς βιώσιμης ανάκτησης. Για την εστίαση στους περιορισμένους πόρους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν σταδιακή προσέγγιση όσον αφορά τη συλλογή των πληροφοριών και να εκτελούν τα πλέον απαιτητικά στάδια συλλογής πληροφοριών μόνο για τις πλέον ελπιδοφόρες εγκαταστάσεις. Οι δραστηριότητες συλλογής πληροφοριών θα πρέπει να αποσκοπούν στην παροχή ακριβών και αντιπροσωπευτικών πληροφοριών σχετικά με τις εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων, καθώς και στην απόκτηση της καλύτερης δυνατής ένδειξης των δυνατοτήτων ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών.
- (57) Μόνιμοι μαγνήτες είναι ενσωματωμένοι σε ευρύ φάσμα προϊόντων, μεταξύ των οποίων οι ανεμογεννήτριες και τα ηλεκτρικά οχήματα που αποτελούν τις σημαντικότερες και τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες εφαρμογές, αλλά και άλλα προϊόντα, στα οποία περιλαμβάνονται συσκευές απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού, βιομηχανικά ρομπότ, ελαφρά μέσα μεταφοράς, μονάδες παραγωγής ψύξης, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικοί κινητήρες, βιομηχανικές ηλεκτρικές αντλίες, αυτόματα πλυντήρια ρούχων, στεγνωτήρια ρούχων, φούρνοι μικροκυμάτων, ηλεκτρικές σκούπες και πλυντήρια πιάτων που περιέχουν σημαντικές ποσότητες οι οποίες αξίζει να ανακτηθούν. Οι ηλεκτρικοί κινητήρες θα πρέπει επίσης να καλύπτονται όταν περιλαμβάνονται σε άλλα προϊόντα. Οι περισσότεροι μόνιμοι μαγνήτες, ιδίως οι πλέον αποδοτικοί τύποι, περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες, όπως νεοδύμιο, πρασεοδύμιο, δυσπρόσιο και τέρβιο, βόριο, σαμάρι, νικέλιο ή κοβάλτιο. Η ανακύκλωσή τους είναι δυνατή, αλλά στην Ένωση πραγματοποιείται επί του παρόντος μόνο σε μικρή κλίμακα ή στο πλαίσιο ερευνητικών έργων. Συνεπώς, οι μόνιμοι μαγνήτες θα πρέπει να αποτελούν προϊόν προτεραιότητας για την αύξηση της κυκλικότητας, προωθώντας έτσι μια δευτερογενή αγορά μόνιμων μαγνητών και διασφαλίζοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες.
- (58) Προϋπόθεση για την αποτελεσματική ανακύκλωση των μόνιμων μαγνητών συνιστά η πρόσβαση των φορέων ανακύκλωσης στις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα, τον τύπο και τη χημική σύνθεση των μόνιμων μαγνητών που περιέχονται σε ένα προϊόν, τη θέση τους και την επιστροφή τους, τις κόλλες και τα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται, καθώς και στις πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ασφαλούς αφαίρεσης των μόνιμων μαγνητών από το προϊόν. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η επιχειρηματική σκοπιμότητα της ανακύκλωσης των μόνιμων μαγνητών, οι μόνιμοι μαγνήτες οι οποίοι είναι ενσωματωμένοι σε προϊόντα που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης θα πρέπει, με την πάροδο του χρόνου, να περιέχουν αυξανόμενη ποσότητα ανακυκλωμένων πρώτων υλών. Παράλληλα με την εξασφάλιση διαφάνειας ως προς το ανακυκλωμένο περιεχόμενο σε πρώτο στάδιο, θα πρέπει να καθοριστεί ένα ελάχιστο ανακυκλωμένο περιεχόμενο κατόπιν ειδικής για τον σκοπό αυτόν εκτίμησης του κατάλληλου επιπέδου και των πιθανών επιπτώσεων.
- (59) Οι κρίσιμες πρώτες ύλες που πωλούνται στην αγορά της Ένωσης αποτελούν συχνά αντικείμενο πιστοποίησης όσον αφορά τη βιωσιμότητα της αλυσίδας παραγωγής και εφοδιασμού τους. Πιστοποίηση μπορεί να ληφθεί στο πλαίσιο ευρέος φάσματος διαθέσιμων δημόσιων και ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης με διάφορα πεδία εφαρμογής και διάφορους βαθμούς αυστηρότητας, κάτι που δημιουργεί πιθανότητες σύγχυσης ως προς τη φύση και την ακρίβεια των ισχυρισμών που

⁽²⁶⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

διατυπώνονται για τη σχετική βιωσιμότητα των κρίσιμων πρώτων υλών που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης βάσει της εν λόγω πιστοποίησης. Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την αναγνώριση συστημάτων πιστοποίησης τα οποία θα πρέπει να θεωρούνται αξιόπιστα, με την παροχή κοινής βάσης στις αρμόδιες αρχές και στους συμμετέχοντες στην αγορά για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των κρίσιμων πρώτων υλών. Αναγνώριση θα πρέπει να δίνεται μόνο σε συστήματα πιστοποίησης που περιέχουν διατάξεις για την επαλήθευση και την παρακολούθηση της συμμόρφωσης από ανεξάρτητο τρίτο μέρος. Όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, τα συστήματα πιστοποίησης θα πρέπει να καλύπτουν κινδύνους που σχετίζονται, για παράδειγμα, με τον αέρα, τα ύδατα, το έδαφος, τη βιοποικιλότητα και τη διαχείριση των αποβλήτων. Οι απαιτήσεις για όλες τις πτυχές της βιωσιμότητας θα πρέπει να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας και θα πρέπει να συνάδουν με την ενωσιακό δίκαιο ή τις διεθνείς πράξεις που παρατίθεται σε παράρτημα. Για την εξασφάλιση αποδοτικών διαδικασιών, οι φορείς υλοποίησης έργων που υποβάλλουν αίτηση χαρακτηρισμού έργων ως στρατηγικών θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να βασίζονται στη συμμετοχή τους σε αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης ως απόδειξη της υλοποίησης του έργου τους με βιώσιμο τρόπο, συμβάλλοντας έτσι στην ασφαλή και βιώσιμη προμήθεια κρίσιμων πρώτων υλών. Όταν προχωρούν σε αυτήν την επιλογή, τα αναγνωρισμένα συστήματα πιστοποίησης θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις πτυχές της βιωσιμότητας. Κατά την αναγνώριση των εν λόγω συστημάτων πιστοποίησης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πείρα που αποκτήθηκε από την αξιολόγηση των συστημάτων πιστοποίησης στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών νομοθετικών πράξεων, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση παρόμοιων συστημάτων στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2017/821 ⁽²⁷⁾ και (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾.

- (60) Η παραγωγή κρίσιμων πρώτων υλών σε διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας προκαλεί περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο κλίμα, τα ύδατα, το έδαφος, την πανίδα ή στη χλωρίδα. Για τον περιορισμό των εν λόγω ζημιών και για την κινητροδότηση της παραγωγής πιο βιώσιμων κρίσιμων πρώτων υλών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να αναπτύξει σύστημα υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένης μιας διαδικασίας επαλήθευσης, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κρίσιμες πρώτες ύλες που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης προβάλλουν δημοσίως πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω αποτύπωμα και να διευκολύνεται η κυκλικότητα των κρίσιμων πρώτων υλών. Το σύστημα θα πρέπει να βασίζεται στη συνεκτίμηση επιστημονικών ορθών μεθόδων αξιολόγησης και σχετικών διεθνών προτύπων στον τομέα της αξιολόγησης του κύκλου ζωής. Η απαίτηση δήλωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μιας κρίσιμης πρώτης ύλης θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση που έχει συναχθεί το συμπέρασμα, βάσει ειδικής για τον σκοπό αυτόν αξιολόγησης, ότι θα συμβάλει στους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και το περιβάλλον διευκολύνοντας την προμήθεια κρίσιμων πρώτων υλών με χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα και δεν θα επηρεάσει δυσανάλογα τις εμπορικές ροές και το οικονομικό κόστος. Μετά την έγκριση των σχετικών κανόνων υπολογισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει κατηγορίες επιδόσεων για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, ώστε να παρέχεται με τον τρόπο αυτό στους δυνητικούς αγοραστές η δυνατότητα ευχερούς σύγκρισης του σχετικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος των διαθέσιμων κρίσιμων πρώτων υλών και να στραφεί η αγορά προς πιο βιώσιμες πρώτες ύλες. Οι πωλητές κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να μεριμνούν ώστε η δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος να είναι διαθέσιμη στους πελάτες τους. Η διαφάνεια όσον αφορά το σχετικό αποτύπωμα των κρίσιμων πρώτων υλών που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης θα μπορούσε επίσης να διευκολύνει τη θέσπιση άλλων πολιτικών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, όπως κίνητρα ή κριτήρια πράσινων δημόσιων συμβάσεων, για την προώθηση της παραγωγής κρίσιμων πρώτων υλών με μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- (61) Οι μέθοδοι περιβαλλοντικού αποτυπώματος που καθορίζονται στη σύσταση (ΕΕ) 2021/2279 της Επιτροπής ⁽²⁹⁾ αποτελούν κατάλληλη βάση για την ανάπτυξη των σχετικών κανόνων υπολογισμού. Βασίζονται σε επιστημονικούς ορθές μεθόδους, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο και καλύπτουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μεταξύ των οποίων η κλιματική αλλαγή και άλλες επιπτώσεις που σχετίζονται με τα ύδατα, τον αέρα, το έδαφος, τους πόρους, τη χρήση γης και την τοξικότητα.
- (62) Η συμμόρφωση των προϊόντων ή των κρίσιμων πρώτων υλών με τις απαιτήσεις για τη βελτίωση της κυκλικότητας των μόνιμων μαγνητών και τη δήλωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κρίσιμων πρώτων υλών θα πρέπει να αξιολογείται από τον κατασκευαστή που είναι υπεύθυνος προτού τεθούν σε κυκλοφορία στην αγορά και οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει να επιβάλλονται αποτελεσματικά από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Οι διατάξεις σχετικά με τη συμμόρφωση και την εποπτεία της αγοράς που προβλέπονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾ και την οδηγία 2009/125/ΕΚ αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής και θα πρέπει, συνεπώς, να ισχύουν και για τις εν λόγω απαιτήσεις. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον προσδιορισμό υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού των ενωσιακών εισαγωγών κασπίτερου, τανταλίου και βολφραμίου, των μεταλλευμάτων τους, καθώς και χρυσού, που προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων και υψηλού κινδύνου (ΕΕ L 130 της 19.5.2017, σ. 1).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 1).

⁽²⁹⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2021/2279 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρήση των μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών (ΕΕ L 471 της 30.12.2021, σ. 1).

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1).

διατάξεις εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Για την περαιτέρω διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των υφιστάμενων κανονιστικών πλαισίων, η συμμόρφωση των προϊόντων που υπόκεινται σε έγκριση τύπου δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³¹⁾ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³²⁾ θα πρέπει να επιβάλλεται μέσω του υφιστάμενου συστήματος έγκρισης τύπου.

- (63) Η Επιτροπή θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³³⁾, να ζητήσει από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν ευρωπαϊκά πρότυπα για την υποστήριξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.
- (64) Η Ένωση έχει συνάψει με τρίτες χώρες στρατηγικές εταιρικές σχέσεις που καλύπτουν τις πρώτες ύλες, με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του 2020 για τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Για τους σκοπούς της διαφοροποίησης του εφοδιασμού, οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συνεχιστούν. Για την ανάπτυξη και τη διασφάλιση συνεκτικού πλαισίου για τη σύνταξη μελλοντικών στρατηγικών εταιρικών σχέσεων, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει, στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασής τους στο συμβούλιο, να συζητήσουν, μεταξύ άλλων, το αν οι υφιστάμενες εταιρικές σχέσεις επιτυγχάνουν τους επιδιωκόμενους σκοπούς, την κατά προτεραιότητα ιεράρχηση τρίτων χωρών για τη σύνταξη νέων εταιρικών σχέσεων, το περιεχόμενο των εν λόγω εταιρικών σχέσεων και τη συνοχή τους και τις δυνητικές συνέργειες με τη διμερή συνεργασία των κρατών μελών με σχετικές τρίτες χώρες. Τούτο θα πρέπει να μη θίγει τα προνόμια του Συμβουλίου που προβλέπονται στις Συνθήκες. Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις με αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες, σύμφωνα με τη στρατηγική της «Global Gateway», οι οποίες συμβάλλουν στη διαφοροποίηση της ενωσιακής αλυσίδας εφοδιασμού πρώτων υλών της και προσδίδουν προστιθέμενη αξία στην παραγωγή των εν λόγω χωρών.
- (65) Τα έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες, ιδίως όπου δεν υπάρχει στρατηγική εταιρική σχέση, μπορεί να είναι ιδιαίτερα επισφαλής για τους επενδυτές και συχνά να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική στήριξη στην τρίτη χώρα. Το ζήτημα αυτό μπορεί να μετριαστεί με την αύξηση του επιμερισμού των κινδύνων μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων, οι οποίες ενεργούν προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης. Συνεπώς, θα πρέπει επίσης να παρέχεται στήριξη ώστε οι επιχειρήσεις, ακόμη και όταν ενεργούν ως κοινοπραξίες, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), να έχουν πρόσβαση σε αγορές τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από στρατηγική εταιρική σχέση ή συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών. Η στήριξη αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει την παροχή ενός δικτύου υποστήριξης που θα τους βοηθήσει να δημιουργήσουν επαφές στην οικεία τρίτη χώρα και να συγκεντρώσουν πληροφορίες σχετικά με τις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες.
- (66) Η απουσία προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων και των δεικτών αναφοράς ικανότητας και διαφοροποίησης που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη της ανάγκης θέσπισης πρόσθετων μέτρων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την πρόοδο προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων και δεικτών αναφοράς.
- (67) Για να περιοριστεί στο ελάχιστο η διοικητική επιβάρυνση των κρατών μελών, οι διάφορες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να εξορθολογιστούν, ενώ η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αναπτύξει υπόδειγμα ώστε να εξασφαλίζεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που υπέχουν όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα έργα, την εξερεύνηση, την παρακολούθηση ή τα στρατηγικά αποθέματα στο πλαίσιο ενιαίου εγγράφου, το οποίο θα δημοσιεύεται σε τακτική βάση και μπορεί να έχει εμπιστευτικό ή απόρρητο χαρακτήρα.
- (68) Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και εποικοδομητικής συνεργασίας των αρμόδιων αρχών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, όλα τα μέρη που συμμετέχουν στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να τηρούν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και των δεδομένων που λαμβάνονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η Επιτροπή και οι αρμόδιες εθνικές αρχές, οι υπάλληλοί τους, το λοιπό προσωπικό τους και άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία των εν λόγω αρχών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό άλλων αρχών των κρατών μελών δεν θα πρέπει να αποκαλύπτουν πληροφορίες που αποκτούν ή ανταλλάσσουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού, όταν οι πληροφορίες αυτές καλύπτονται από την υποχρέωση του επαγγελματικού απόρρητου. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για το συμβούλιο. Ο χειρισμός και η αποθήκευση των δεδομένων που συγκεντρώνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε ασφαλές περιβάλλον.

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2007 και (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και για την κατάργηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 14.6.2018, σ. 1).

⁽³²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρικυκλων οχημάτων και τετράκυκλων (ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 52).

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (69) Η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή προκειμένου να επικαιροποιήσει τους καταλόγους των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας και των κρίσιμων πρώτων υλών, να ορίσει ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης επί τη βάση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που είναι διαθέσιμες στα απόβλητα, να προσαρμόσει τα στοιχεία και τις αποδείξεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων αναγνώρισης έργων στρατηγικής σημασίας, να καθορίσει ελάχιστα μερίδια για το νεοδύμιο, το δυσπρόσιο, το πρασεοδύμιο, το τέρβιο, το βόριο, το σαμάριο, το νικέλιο και το κοβάλτιο που ανακτώνται από μετακαταναλωτικά απόβλητα και που πρέπει να είναι παρόντα στους μόνιμους μαγνήτες που είναι ενσωματωμένοι σε κάποια προϊόντα, να θεσπίσει κανόνες για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος διαφορετικών κρίσιμων πρώτων υλών και να θεσπίσει κατηγορίες απόδοσης περιβαλλοντικού αποτυπώματος για διαφορετικές κρίσιμες πρώτες ύλες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽³⁴⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (70) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά: α) τον προσδιορισμό των υποδειγμάτων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις αιτήσεις αναγνώρισης έργων στρατηγικής σημασίας, τις εκθέσεις προόδου σχετικά με τα έργα στρατηγικής σημασίας, τα εθνικά προγράμματα εξερεύνησης και την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη σχετικά με την εξερεύνηση, την παρακολούθηση, τα στρατηγικά αποθέματα και την κυκλικότητα· β) τον προσδιορισμό των προϊόντων, των κατασκευαστικών στοιχείων και των ροών αποβλήτων που θεωρείται ότι έχουν σχετικές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών· και γ) τον καθορισμό των κριτηρίων και της εφαρμογής τους για την αναγνώριση συστημάτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των κρίσιμων πρώτων υλών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁵⁾.
- (71) Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν κυρώσεις οι οποίες θα επιβάλλονται σε επιχειρήσεις οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα έργα και τις πληροφορίες για την ανακυκλωσιμότητα. Επομένως, τα κράτη μέλη είναι ανάγκη να προβλέπουν στο εθνικό τους δικαιοδοτικό, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Επίσης, τα κράτη μέλη είναι ανάγκη να διασφαλίζουν ότι οι φορείς υλοποίησης έργων έχουν πρόσβαση, κατά περίπτωση, σε διοικητικό ή δικαστικό έλεγχο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (72) Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού. Δυνάμει της παραγράφου 22 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται σε πέντε κριτήρια, και συγκεκριμένα στην αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, τη συνάφεια, τη συνεκτικότητα και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία, και θα πρέπει να αποτελεί τη βάση των εκτιμήσεων επιπτώσεων για ενδεχόμενα περαιτέρω μέτρα. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών αναφοράς ικανότητας και διαφοροποίησης. Στην έκθεση θα πρέπει επίσης να αξιολογείται, βάσει της εφαρμογής των μέτρων που σχετίζονται με τη διαφάνεια του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κρίσιμων πρώτων υλών, η σκοπιμότητα του καθορισμού ανώτατων ορίων που σχετίζονται με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει την ανάγκη καθορισμού στόχων για το 2040 και το 2050 και για μεμονωμένες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, τη συνοχή μεταξύ του παρόντος κανονισμού και του περιβαλλοντικού δικαίου της Ένωσης, ιδίως σε σχέση με το καθεστώς προτεραιότητας των έργων στρατηγικής σημασίας, τον αντίκτυπο του συστήματος κοινών αγορών που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και κατά πόσον είναι σκόπιμο να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα για την αύξηση της συλλογής, της διαλογής και της επεξεργασίας των αποβλήτων, ιδίως όσον αφορά τα παλαιοσίδηρα.
- (73) Στον βαθμό στον οποίο οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό συνιστά κρατική ενίσχυση, οι διατάξεις που αφορούν τα εν λόγω μέτρα δεν θίγουν την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ.
- (74) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τη θέπιση πλαισίου για τη διασφάλιση της πρόσβασης της Ένωσης σε ασφαλή, ανθεκτικό και βιώσιμο εφοδιασμό κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της αποδοτικότητας και της κυκλικότητας σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, αντιθέτως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν μόνο σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

⁽³⁴⁾ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και στόχοι

1. Γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση πλαισίου για τη διασφάλιση της πρόσβασης της Ένωσης σε έναν ασφαλή, ανθεκτικό και ανταγωνιστικό εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες, μεταξύ άλλων προωθώντας την αποδοτικότητα και την κυκλικότητα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα.
2. Για την επίτευξη του γενικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο παρών κανονισμός θεσπίζει μέτρα που αποσκοπούν:
 - α) στη μείωση του κινδύνου διαταραχών του εφοδιασμού που σχετίζονται με κρίσιμες πρώτες ύλες οι οποίες θα μπορούσαν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, ιδίως με τον προσδιορισμό και τη στήριξη έργων στρατηγικής σημασίας που συμβάλλουν στη μείωση των εξαρτήσεων και τη διαφοροποίηση των εισαγωγών και με προσπάθειες για την παροχή κινήτρων για τεχνολογική πρόοδο και αποδοτική χρήση των πόρων, προκειμένου να μετριαστεί η αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση·
 - β) στη βελτίωση της ικανότητας της Ένωσης όσον αφορά την παρακολούθηση και τον μετριασμό του κινδύνου εφοδιασμού που σχετίζεται με τις κρίσιμες πρώτες ύλες·
 - γ) στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των κρίσιμων πρώτων υλών και των προϊόντων που τις περιέχουν και διατίθενται στην αγορά της Ένωσης, με παράλληλη εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και βιωσιμότητας, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της κυκλικότητάς τους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «πρώτη ύλη»: ουσία σε επεξεργασμένη ή ανεπεξέργαστη κατάσταση που χρησιμοποιείται ως εισροή για την κατασκευή ενδιάμεσων ή τελικών προϊόντων, εξαιρουμένων των ουσιών που χρησιμοποιούνται κατεξοχήν ως τρόφιμα, ζωοτροφές ή καύσιμο καύσης·
- 2) «αξιακή αλυσίδα πρώτων υλών»: όλες οι δραστηριότητες και οι διαδικασίες που εμπλέκονται στην εξερεύνηση, την εξόρυξη, την επεξεργασία και την ανακύκλωση πρώτων υλών·
- 3) «εξερεύνηση»: όλες οι δραστηριότητες που αποσκοπούν στον εντοπισμό και στη διαπίστωση των ιδιοτήτων εμφανίσεων ορυκτών·
- 4) «εξόρυξη»: η εξόρυξη μεταλλευμάτων και ορυκτών και η εξαγωγή φυτικών προϊόντων από την αρχική τους πηγή ως κύριου προϊόντος ή ως υποπροϊόντος, μεταξύ άλλων και από υπόγεια εμφάνιση ορυκτών, από υποβρύχια εμφάνιση ορυκτών και από εμφάνιση ορυκτών εντός των υδάτων, καθώς και από άλμη και δένδρα·
- 5) «ενωσιακή ικανότητα εξόρυξης»: το σύνολο των μέγιστων ετήσιων όγκων παραγωγής των εξορυκτικών εργασιών για μεταλλεύματα, ορυκτά, φυτικά προϊόντα και συμπυκνώματα μεταλλευμάτων που περιέχουν πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επεξεργασίας που εντοπίζονται συνήθως στον χώρο εξόρυξης ή κοντά σε αυτόν, οι οποίες βρίσκονται στην Ένωση·
- 6) «εμφάνιση ορυκτών»: κάθε μεμονωμένο ορυκτό ή συνδυασμός ορυκτών που εμφανίζεται σε μάζα ή απόθεση δυνητικά οικονομικού ενδιαφέροντος·
- 7) «αποθέματα»: όλες οι εμφανίσεις ορυκτών που είναι οικονομικά βιώσιμο να εξορυχθούν εντός ενός συγκεκριμένου πλαισίου αγοράς·
- 8) «επεξεργασία»: όλες οι φυσικές, χημικές και βιολογικές διεργασίες που εμπλέκονται στη μετατροπή μιας πρώτης ύλης από μεταλλεύματα, ορυκτά, φυτικά προϊόντα ή απόβλητα σε καθαρά μέταλλα, κράματα ή άλλες οικονομικώς αξιοποιήσιμες μορφές, συμπεριλαμβανομένου του εμπλουτισμού, του διαχωρισμού, της τήξης και του εξευγενισμού, και εξαιρουμένης της κατεργασίας μετάλλων και της περαιτέρω μετατροπής σε ενδιάμεσα και τελικά αγαθά·
- 9) «ενωσιακή ικανότητα επεξεργασίας»: το σύνολο των μέγιστων ετήσιων όγκων παραγωγής των εργασιών επεξεργασίας για πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, εξαιρουμένων των εργασιών που εντοπίζονται συνήθως στον χώρο εξόρυξης ή κοντά σε αυτόν, οι οποίες βρίσκονται στην Ένωση·

- 10) «ανακύκλωση»: η ανακύκλωση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 17) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 11) «ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης»: το σύνολο του μέγιστου ετήσιου όγκου παραγωγής των εργασιών ανακύκλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας μετά την επανεπεξεργασία, συμπεριλαμβανομένης της διαλογής και της προεπεξεργασίας των αποβλήτων και της επεξεργασίας τους σε δευτερογενείς πρώτες ύλες, οι οποίες βρίσκονται στην Ένωση·
- 12) «ετήσια κατανάλωση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας»: το σύνολο της ποσότητας των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που καταναλώνονται από επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση σε επεξεργασμένη μορφή, εξαιρουμένων των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που είναι ενσωματωμένες σε ενδιάμεσα ή τελικά προϊόντα που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης·
- 13) «κίνδυνος εφοδιασμού»: ο κίνδυνος εφοδιασμού όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II τμήμα 2·
- 14) «έργο κρίσιμων πρώτων υλών»: σχεδιαζόμενη εγκατάσταση ή σημαντική επέκταση ή αναπροσαρμογή της χρήσης υφιστάμενης εγκατάστασης που δραστηριοποιείται στην εξόρυξη, την επεξεργασία ή την ανακύκλωση κρίσιμων πρώτων υλών·
- 15) «αγοραστής»: επιχείρηση που έχει συνάψει συμφωνία αγοράς με φορέα υλοποίησης έργου·
- 16) «συμφωνία αγοράς»: κάθε συμβατική συμφωνία μεταξύ επιχείρησης και φορέα υλοποίησης έργου η οποία περιλαμβάνει είτε δέσμευση εκ μέρους της επιχείρησης να προμηθεύεται μέρος των πρώτων υλών που παράγονται από συγκεκριμένο έργο πρώτων υλών για ορισμένο χρονικό διάστημα είτε δέσμευση του φορέα υλοποίησης του έργου να παράσχει στην επιχείρηση την επιλογή να το πράξει·
- 17) «φορέας υλοποίησης έργου»: κάθε επιχείρηση ή κοινοπραξία επιχειρήσεων που αναπτύσσει έργο πρώτων υλών·
- 18) «διαδικασία αδειοδότησης»: διαδικασία η οποία καλύπτει όλες τις σχετικές άδειες για την κατασκευή και τη λειτουργία έργου κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων οικοδομικών και χημικών αδειών και αδειών σύνδεσης στο δίκτυο και περιβαλλοντικών αξιολογήσεων και εγκρίσεων, όπου απαιτούνται, και η οποία περιλαμβάνει όλες τις αιτήσεις και διαδικασίες από τη βεβαίωση ότι η αίτηση είναι πλήρης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης·
- 19) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: η απόφαση ή το σύνολο των αποφάσεων που λαμβάνουν αρχές κράτους μέλους που καθορίζει το κατά πόσο έχει χορηγηθεί έγκριση σε φορέα υλοποίησης έργου για την υλοποίηση έργου κρίσιμων πρώτων υλών, με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης που λαμβάνεται στο πλαίσιο διαδικασίας προσφυγής·
- 20) «εθνικό πρόγραμμα»: εθνικό πρόγραμμα ή σύνολο προγραμμάτων που καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια και εκπονούνται και εγκρίνονται από τις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές αρχές·
- 21) «γενική εξερεύνηση»: η εξερεύνηση σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, μη συμπεριλαμβανομένης της στοχευμένης εξερεύνησης·
- 22) «στοχευμένη εξερεύνηση»: η λεπτομερής διερεύνηση μεμονωμένης εμφάνισης ορυκτών·
- 23) «χάρτης πρόβλεψης»: χάρτης στον οποίο επισημαίνονται περιοχές που είναι πιθανό να περιορίσουν τις εμφανίσεις ορυκτών μιας συγκεκριμένης πρώτης ύλης·
- 24) «διαταραχή του εφοδιασμού»: η απροσδόκητη σημαντική μείωση της διαθεσιμότητας πρώτης ύλης ή η σημαντική αύξηση της τιμής πρώτης ύλης πέραν της συνήθους αστάθειας των τιμών της αγοράς·
- 25) «αλυσίδα εφοδιασμού πρώτων υλών»: όλες οι δραστηριότητες και οι διαδικασίες της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών έως και το σημείο στο οποίο μια πρώτη ύλη χρησιμοποιείται ως εισροή για την κατασκευή ενδιάμεσων ή τελικών προϊόντων·
- 26) «στρατηγικές μετριασμού»: οι πολιτικές που αναπτύσσει ένας οικονομικός φορέας για τον περιορισμό της πιθανότητας διαταραχής της αλυσίδας εφοδιασμού πρώτων υλών του ή για τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από την εν λόγω διαταραχή του εφοδιασμού στην οικονομική του δραστηριότητα·
- 27) «βασικοί φορείς της αγοράς»: επιχειρήσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών της Ένωσης και κατάντη επιχειρήσεις που καταναλώνουν κρίσιμες πρώτες ύλες, η αξιόπιστη λειτουργία των οποίων είναι απαραίτητη για τον εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες·
- 28) «στρατηγικό απόθεμα»: ποσότητα συγκεκριμένης πρώτης ύλης, υπό οποιαδήποτε μορφή, η οποία αποθηκεύεται από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης με σκοπό την αποδέσμευσή της σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού·
- 29) «μεγάλη εταιρεία»: εταιρεία με περισσότερους από 500 εργαζομένους κατά μέσο όρο και καθαρό παγκόσμιο κύκλο εργασιών άνω των 150 εκατομμυρίων EUR κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος για το οποίο έχουν καταρτιστεί ετήσιες οικονομικές καταστάσεις·

- 30) «στρατηγικές τεχνολογίες»: οι βασικές τεχνολογίες που είναι καθοριστικής σημασίας για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και για εφαρμογές στους τομείς της άμυνας και της αεροδιαστημικής·
- 31) «διοικητικό συμβούλιο»: το διοικητικό ή εποπτικό όργανο που είναι υπεύθυνο για την εποπτεία της εκτελεστικής διαχείρισης της εταιρείας ή, εάν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο, το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που ασκούν ισοδύναμα καθήκοντα·
- 32) «απόβλητα»: τα απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 33) «συλλογή»: η συλλογή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 10) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 34) «επεξεργασία»: η επεξεργασία όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 14) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 35) «ανάκτηση»: η ανάκτηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 15) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 36) «επαναχρησιμοποίηση»: η επαναχρησιμοποίηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 13) της οδηγίας 2008/98/EK·
- 37) «εξορυκτικά απόβλητα»: τα εξορυκτικά απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/21/EK·
- 38) «εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων»: η εγκατάσταση αποβλήτων όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 15) της οδηγίας 2006/21/EK·
- 39) «προκαταρκτική οικονομική αξιολόγηση»: εννοιολογική αξιολόγηση, σε πρώιμο στάδιο, της δυνητικής οικονομικής βιωσιμότητας ενός έργου για την ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα·
- 40) «συσκευή απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού»: μη επεμβατική ιατροτεχνολογική συσκευή η οποία χρησιμοποιεί μαγνητικά πεδία για την παραγωγή ανατομικών απεικονίσεων ή οποιαδήποτε άλλη ιατροτεχνολογική συσκευή η οποία χρησιμοποιεί μαγνητικά πεδία για την παραγωγή απεικονίσεων του εσωτερικού του αντικείμενου·
- 41) «γεννήτρια αιολικής ενέργειας»: το τμήμα χερσαίας ή υπεράκτιας ανεμογεννήτριας που μετατρέπει τη μηχανική ενέργεια του στροφέα σε ηλεκτρική ενέργεια·
- 42) «βιομηχανικό ρομπότ»: αυτόματα ελεγχόμενο, επαναπρογραμματιζόμενο μηχανήμα χειρισμού πολλαπλών χρήσεων, με δυνατότητα προγραμματισμού σε τρεις ή περισσότερους άξονες, το οποίο μπορεί να είναι σταθερό ή κινητό για χρήση σε εφαρμογές βιομηχανικού αυτοματισμού·
- 43) «μηχανοκίνητο όχημα»: κάθε όχημα με έγκριση τύπου κατηγορίας M ή N όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858·
- 44) «ελαφρά μέσα μεταφοράς»: όλα τα ελαφρά τροχοφόρα οχήματα τα οποία μπορούν να κινούνται μόνο με τον ηλεκτρικό κινητήρα ή με συνδυασμό κινητήρα και ανθρώπινης ισχύος, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών σκούτερ, των ηλεκτρικών ποδηλάτων και των οχημάτων με έγκριση τύπου κατηγορίας L όπως καθορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013·
- 45) «μονάδα παραγωγής ψύξης»: το μέρος συστήματος ψύξης το οποίο παράγει διαφορά θερμοκρασίας που καθιστά δυνατή την εξαγωγή της θερμότητας από τον χώρο ή τη διεργασία που πρέπει να ψυχθεί, με τη χρήση κύκλου συμπίεσης ατμών·
- 46) «αντλία θερμότητας»: το μέρος συστήματος θέρμανσης το οποίο παράγει διαφορά θερμοκρασίας που καθιστά δυνατή την έκλυση θερμότητας στον χώρο ή τη διεργασία που πρέπει να θερμανθεί, με τη χρήση κύκλου συμπίεσης ατμών·
- 47) «ηλεκτρικός κινητήρας»: συσκευή που μετατρέπει την ηλεκτρική ισχύ εισόδου σε μηχανική ισχύ εξόδου υπό μορφή περιστροφής με ταχύτητα περιστροφής και ροπή εξαρτώμενες από παράγοντες μεταξύ των οποίων είναι η συχνότητα της τάσης παροχής και ο αριθμός πόλων του κινητήρα και με ονομαστική ισχύ εξόδου ίση ή μεγαλύτερη από 0,12 kW·
- 48) «αυτόματο πλυντήριο ρούχων»: πλυντήριο το οποίο διαχειρίζεται πλήρως το φορτίο χωρίς να απαιτείται παρέμβαση του χρήστη σε οποιοδήποτε σημείο του προγράμματος·
- 49) «στεγνωτήριο ρούχων»: συσκευή όπου στεγνώνεται υφαντισμός με περιστροφή σε τύμπανο μέσω του οποίου διέρχεται θερμός αέρας·
- 50) «φούρνος μικροκυμάτων»: κάθε ηλεκτρική συσκευή που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για το ζέσταμα τροφίμων με τη χρήση ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας·
- 51) «ηλεκτρική σκούπα»: συσκευή που απομακρύνει τους ρύπους από την προς καθαρισμό επιφάνεια με τη ροή αέρα η οποία δημιουργείται από την υποπίεση που αναπτύσσεται εντός της συσκευής·
- 52) «πλυντήριο πιάτων»: μηχανή που καθαρίζει και ξεπλένει επιτραπέζια σκεύη·

- 53) «μόνιμος μαγνήτης»: μαγνήτης που διατηρεί τον μαγνητισμό του μετά την απομάκρυνσή του από εξωτερικό μαγνητικό πεδίο·
- 54) «φορέας δεδομένων»: σύμβολο ραβδοκωδικού, δισδιάστατο σύμβολο ή άλλο μέσο αυτόματης συλλογής δεδομένων ταυτοποίησης που μπορεί να διαβαστεί από συσκευή·
- 55) «μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός προϊόντος»: μοναδική σειρά χαρακτήρων για την ταυτοποίηση των προϊόντων·
- 56) «μαγνητική επίστρωση»: στρώμα υλικού που χρησιμοποιείται κατά γενικό κανόνα για την προστασία των μαγνητών από τη διάβρωση·
- 57) «αφαίρεση»: ο χειρωνακτικός, μηχανικός, χημικός, θερμικός ή μεταλλουργικός χειρισμός που έχει ως αποτέλεσμα τη δυνατότητα αναγνώρισης των επιθυμητών κατασκευαστικών στοιχείων ή υλικών ως χωριστής ροής εξόδου ή ως μέρους ροής εξόδου·
- 58) «φορέας ανακύκλωσης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πραγματοποιεί ανακύκλωση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση·
- 59) «διάθεση στην αγορά»: κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν·
- 60) «είδος κρίσιμης πρώτης ύλης»: κρίσιμη πρώτη ύλη η οποία τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά και διαφοροποιείται λόγω του σταδίου επεξεργασίας, της χημικής της σύνθεσης, της γεωγραφικής της προέλευσης ή των μεθόδων παραγωγής που χρησιμοποιούνται·
- 61) «θέση σε κυκλοφορία στην αγορά»: η πρώτη φορά κατά την οποία ένα προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης·
- 62) «αξιολόγηση της συμμόρφωσης»: η διαδικασία με την οποία αποδεικνύεται αν πληρούνται οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 28, 29 ή 31·
- 63) «στρατηγική εταιρική σχέση»: δέσμευση μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας ή υπερπόντιας χώρας ή εδάφους για την αύξηση της συνεργασίας όσον αφορά την αξιακή αλυσίδα των πρώτων υλών, η οποία αναλαμβάνεται με μη δεσμευτική πράξη που καθορίζει δράσεις αμοιβαίου ενδιαφέροντος, οι οποίες ωφελούν και την Ένωση και τη σχετική τρίτη χώρα ή υπερπόντια χώρα ή έδαφος·
- 64) «διακυβέρνηση πολλών συμφεροντούχων»: επίσημη, σημαντική και ουσιαστική συμμετοχή διάφορων τύπων συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένης τουλάχιστον της κοινωνίας των πολιτών, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων συστήματος πιστοποίησης, τεκμηριωμένη μέσω εντολών, όρων αναφοράς ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων, η οποία επιβεβαιώνει ή υποστηρίζει την εκπροσώπηση πολλών συμφεροντούχων του εν λόγω συστήματος πιστοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

Άρθρο 3

Κατάλογος πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας

1. Οι πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο παράρτημα I τμήμα 1, μεταξύ άλλων σε ανεπεξέργαστη μορφή, σε οποιοδήποτε στάδιο της επεξεργασίας και ως υποπροϊόντα άλλων διαδικασιών εξόρυξης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης, θεωρούνται πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την τροποποίηση του παραρτήματος I τμήμα 1, με σκοπό την επικαιροποίηση του καταλόγου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας.

Ο επικαιροποιημένος κατάλογος πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας περιλαμβάνει, μεταξύ των υπό αξιολόγηση πρώτων υλών, τις πρώτες ύλες που καταλαμβάνουν τις υψηλότερες θέσεις από την άποψη της στρατηγικής σημασίας, της προβλεπόμενης αύξησης της ζήτησης και της δυσκολίας αύξησης της παραγωγής. Η στρατηγική σημασία, η προβλεπόμενη αύξηση της ζήτησης και η δυσκολία αύξησης της παραγωγής προσδιορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα I τμήμα 2.

3. Η Επιτροπή επανεξετάζει και, εάν είναι αναγκαίο, επικαιροποιεί τον κατάλογο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας έως τις 24 Μαΐου 2027 και στη συνέχεια ανά τριετία.

Κατόπιν αιτήματος του ευρωπαϊκού συμβουλίου κρίσιμων πρώτων υλών που θεσπίζεται με το άρθρο 35 («συμβούλιο») βάσει της παρακολούθησης και της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή επανεξετάζει εγκαταστάσεις και, κατά περίπτωση, επικαιροποιεί τον κατάλογο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ανά πάσα στιγμή επιπλέον των τακτικών επανεξετάσεων.

Στο πλαίσιο της πρώτης επικαιροποίησης του καταλόγου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας δυνάμει του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως κατά πόσον, με βάση την αξιολόγησή της δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος I τμήμα 2, ο συνθετικός γραφίτης θα πρέπει να παραμείνει στον κατάλογο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας.

Άρθρο 4

Κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών

1. Οι πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο παράρτημα II τμήμα 1, μεταξύ άλλων σε ανεπεξέργαστη μορφή, σε οποιοδήποτε στάδιο της επεξεργασίας και ως υποπροϊόντα άλλων διαδικασιών εξόρυξης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης, θεωρούνται κρίσιμες πρώτες ύλες.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την τροποποίηση του παραρτήματος II τμήμα 1, με σκοπό την επικαιροποίηση του καταλόγου κρίσιμων πρώτων υλών.

Ο επικαιροποιημένος κατάλογος κρίσιμων πρώτων υλών περιλαμβάνει τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας που απαριθμούνται στο παράρτημα I τμήμα 1, καθώς και οποιαδήποτε άλλη πρώτη ύλη η οποία επιτυγχάνει ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο 1 για τον κίνδυνο εφοδιασμού και 2,8 για την οικονομική σημασία. Η οικονομική σημασία και ο κίνδυνος εφοδιασμού υπολογίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II τμήμα 2.

3. Έως τις 24 Μαΐου 2027 και εν συνεχεία τουλάχιστον ανά τριετία, η Επιτροπή επανεξετάζει και, εάν είναι αναγκαίο, επικαιροποιεί τον κατάλογο κρίσιμων πρώτων υλών σύμφωνα με την παράγραφο 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΑΞΙΑΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1

Δείκτες αναφοράς

Άρθρο 5

Δείκτες αναφοράς

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ενισχύουν τα διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας μέσω των μέτρων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο προκειμένου:

α) να διασφαλιστεί ότι, έως το 2030, οι ικανότητες της Ένωσης για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας θα έχουν αυξηθεί σημαντικά ώστε, συνολικά, να πλησιάσουν ή να φτάσουν τους ακόλουθους δείκτες αναφοράς:

i) η ενωσιακή ικανότητα εξόρυξης να επαρκεί για την εξόρυξη των μεταλλευμάτων, των ορυκτών ή των συμπτυκνωμάτων μεταλλευμάτων που απαιτούνται για την παραγωγή τουλάχιστον του 10 % της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, στο μέτρο του δυνατού δεδομένων των αποθεμάτων της Ένωσης·

ii) η ενωσιακή ικανότητα επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιάμεσων σταδίων επεξεργασίας, να επαρκεί για να παράγεται τουλάχιστον το 40 % της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας·

iii) η ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιάμεσων σταδίων ανακύκλωσης, να επαρκεί για να παράγεται τουλάχιστον το 25 % της ετήσιας ενωσιακής κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, καθώς και για να ανακυκλώνονται σημαντικά αυξανόμενες ποσότητες κάθε πρώτης ύλης στρατηγικής σημασίας από απόβλητα·

β) να διαφοροποιηθούν οι εισαγωγές πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, ώστε να διασφαλιστεί ότι, έως το 2030, η ετήσια κατανάλωση κάθε πρώτης ύλης στρατηγικής σημασίας στην Ένωση σε οποιοδήποτε σχετικό στάδιο επεξεργασίας μπορεί να βασίζεται σε εισαγωγές από διάφορες τρίτες χώρες ή από υπερπόντιες χώρες ή εδάφη (ΥΧΕ) και ότι καμία τρίτη χώρα δεν καλύπτει περισσότερο από το 65 % της ετήσιας κατανάλωσης της Ένωσης μιας τέτοιας πρώτης ύλης στρατηγικής σημασίας.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για την παροχή κινήτρων για τεχνολογική πρόοδο και αποδοτική χρήση των πόρων, προκειμένου να μετριαστεί η αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση κάτω από την πρόβλεψη αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 μέσω των σχετικών μέτρων που ορίζονται στο παρόν τμήμα και στο κεφάλαιο 5 τμήμα 1.

3. Έως την 1η Ιανουαρίου 2027, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 38 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού προβλέποντας δείκτες αναφοράς για την ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης εκπεφρασμένους ως μερίδιο των διαθέσιμων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας στις σχετικές ροές αποβλήτων.

Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του πρώτου εδαφίου προσδιορίζουν τις ροές αποβλήτων και τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας που περιέχονται σε αυτά για τις οποίες διατίθενται επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους σχετικούς όγκους αποβλήτων και το περιεχόμενό τους σε πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας με βάση τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542, της οδηγίας 2000/53/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁶⁾, της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, και της οδηγίας 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁷⁾, ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση της ενωσιακής ικανότητας ανακύκλωσης ως ποσοστού των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που περιέχονται στις σχετικές ροές αποβλήτων.

Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του πρώτου εδαφίου καθορίζουν επίσης δείκτη αναφοράς για την ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης με βάση την ικανότητα ανακύκλωσης για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας που περιέχεται στις σχετικές ροές αποβλήτων που προσδιορίζονται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο.

Η Επιτροπή καθορίζει τον δείκτη αναφοράς για την ικανότητα ανακύκλωσης που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την τρέχουσα ενωσιακή ικανότητα ανακύκλωσης ως μερίδιο των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που περιέχονται στις σχετικές ροές αποβλήτων·
- β) το ποσοστό των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που μπορούν να διαχωριστούν από τις εν λόγω ροές αποβλήτων, λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογικής και οικονομικής σκοπιμότητας·
- γ) στόχους που καθορίζονται σε άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις σχετικά με την ανάκτηση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας από απόβλητα.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 38 για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού επικαιροποιώντας τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, εάν, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2, προκύψουν πληροφορίες σχετικά με τους σχετικούς όγκους αποβλήτων και την περιεκτικότητα σε πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας περαιτέρω ροών αποβλήτων.

ΤΜΗΜΑ 2

Έργα στρατηγικής σημασίας

Άρθρο 6

Κριτήρια για την αναγνώριση έργων στρατηγικής σημασίας

1. Κατόπιν αίτησης του φορέα υλοποίησης έργου και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7, η Επιτροπή αναγνωρίζει ως έργα στρατηγικής σημασίας τα έργα πρώτων υλών που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) το έργο θα συμβάλει ουσιαστικά στην ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας·
- β) το έργο είναι ή θα καταστεί τεχνικά εφικτό εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και ο αναμενόμενος όγκος παραγωγής του έργου μπορεί να εκτιμηθεί με επαρκές επίπεδο εμπιστοσύνης·
- γ) το έργο θα υλοποιηθεί με βιώσιμο τρόπο, ειδικότερα όσον αφορά την παρακολούθηση, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των κοινωνικά δυσμενών επιπτώσεων μέσω της χρήσης κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, των εργασιακών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των αυτόχθονων πληθυσμών, ιδίως σε περίπτωση ακούσιας μεταγκατάστασης, τις δυνατότητες όσον αφορά τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και την ουσιαστική συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και τους σχετικούς κοινωνικούς εταίρους, καθώς και τη χρήση διαφανών επιχειρηματικών πρακτικών με κατάλληλες πολιτικές συμμόρφωσης για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων αρνητικών επιπτώσεων στην ορθή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς και της δωροδοκίας·
- δ) για έργα στην Ένωση, η εγκατάσταση, η λειτουργία ή η παραγωγή του έργου θα έχει διασυννοριακά οφέλη πέραν του οικείου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων και για τους κατάντη τομείς·
- ε) για έργα σε τρίτες χώρες οι οποίες είναι αναδυόμενες αγορές ή αναπτυσσόμενες οικονομίες, το έργο θα είναι αμοιβαία επωφέλεις για την Ένωση και την οικεία τρίτη χώρα, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στην εν λόγω τρίτη χώρα.

2. Η εκπλήρωση των κριτηρίων για την αναγνώριση που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αξιολογείται από την Επιτροπή σύμφωνα με τα στοιχεία και τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

⁽³⁶⁾ Οδηγία 2000/53/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους (ΕΕ L 269 της 21.10.2000, σ. 34).

⁽³⁷⁾ Οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 38).

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την τροποποίηση του παραρτήματος III, με σκοπό την προσαρμογή των στοιχείων και των αποδεικτικών στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των κριτηρίων για την αναγνώριση που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου όσον αφορά την τεχνική και επιστημονική πρόοδο ή με σκοπό τη συνεκτίμηση αλλαγών στις διεθνείς πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα III σημείο 5 ή με σκοπό την έκδοση πρόσθετων νέων διεθνών πράξεων που είναι σημαντικές για την εκπλήρωση του κριτηρίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου.

3. Η αναγνώριση ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζει τις απαιτήσεις που ισχύουν για το σχετικό έργο ή για τον σχετικό φορέα υλοποίησης έργου δυνάμει του ενωσιακού, του εθνικού ή του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 7

Αίτηση και αναγνώριση

1. Οι αιτήσεις για την αναγνώριση έργων κρίσιμων πρώτων υλών ως έργων στρατηγικής σημασίας υποβάλλονται στην Επιτροπή από τον φορέα υλοποίησης του έργου. Η αίτηση περιέχει:

- α) συναφή στοιχεία που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1·
- β) ταξινόμηση του έργου σύμφωνα με το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την ταξινόμηση των πόρων, υποστηριζόμενη από κατάλληλα στοιχεία·
- γ) χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του έργου, συμπεριλαμβανομένης επισκόπησης των αδειών που απαιτούνται για το έργο και της κατάστασης της αντίστοιχης διαδικασίας αδειοδότησης·
- δ) σχέδιο μέτρων για τη διευκόλυνση της αποδοχής από το κοινό, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, μέτρων για τη διευκόλυνση της ουσιαστικής και της ενεργού συμμετοχής των πληττόμενων κοινοτήτων και κοινωνιών, της δημιουργίας επαναλαμβανόμενων διαύλων επικοινωνίας με τοπικές κοινωνίες και οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, και τις σχετικές αρχές, και της υλοποίησης εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης και ενδεχόμενων μηχανισμών μετριασμού και αντιστάθμισης·
- ε) πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου⁽³⁸⁾ και, σε περίπτωση που εμπλέκονται περισσότερες επιχειρήσεις, πληροφορίες που περιγράφουν τη σχετική συμμετοχή κάθε επιχείρησης στο έργο·
- στ) επιχειρηματικό σχέδιο για την αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας του έργου·
- ζ) εκτίμηση των δυνατοτήτων του έργου όσον αφορά τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και των αναγκών του έργου όσον αφορά το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθώς και σχέδιο εργασίας για τη στήριξη της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεκπαίδευσης και την προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς εκπροσώπησης του εργατικού δυναμικού·
- η) για έργα σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ που αφορούν εξόρυξη, σχέδιο βελτίωσης της περιβαλλοντικής κατάστασης της τοποθεσίας μετά το πέρας της εκμετάλλευσης, ώστε να αποκατασταθεί η πρότερη περιβαλλοντική κατάσταση, λαμβανομένης ταυτόχρονα υπόψη της τεχνικής και οικονομικής σκοπιμότητας·
- θ) για έργα που σχετίζονται αποκλειστικά με την επεξεργασία ή την ανακύκλωση και βρίσκονται σε περιοχές που προστατεύονται δυνάμει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ή της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, περιγραφή των τεχνικά κατάλληλων εναλλακτικών τοποθεσιών που αξιολογούνται από τον φορέα υλοποίησης του έργου και των λόγων για τους οποίους οι εν λόγω εναλλακτικές τοποθεσίες δεν θεωρούνται κατάλληλες για το έργο·
- ι) για έργα που ενδέχεται να επηρεάσουν τους αυτόχθονες πληθυσμούς, σχέδιο με συγκεκριμένα μέτρα για ουσιαστική διαβούλευση με τους πληττόμενους αυτόχθονες πληθυσμούς για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων στα δικαιώματά τους και, κατά περίπτωση, τη δίκαιη αποζημίωσή τους, καθώς και μέτρα για τη διαχείριση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

Εάν το εθνικό δίκαιο της χώρας το έδαφος της οποίας αφορά ένα έργο περιέχει διατάξεις για τη διαβούλευση όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ι) και υπό την προϋπόθεση ότι η διαβούλευση αυτή καλύπτει όλους τους στόχους που ορίζονται στο εν λόγω στοιχείο, το σχέδιο μπορεί να προσαρμοστεί αναλόγως.

2. Έως τις 24 Νοεμβρίου 2024, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για την καθιέρωση ενιαίου υποδείγματος το οποίο θα χρησιμοποιείται από τους φορείς υλοποίησης έργων για τις αιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Στο ενιαίο υπόδειγμα μπορεί να αναφέρεται ο τρόπος διατύπωσης των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2.

Η έκταση της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ενιαίου υποδείγματος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο είναι εύλογη.

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).

3. Η Επιτροπή αξιολογεί τις αιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω ανοικτής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων με τακτικές προθεσμίες.

Η πρώτη προθεσμία ορίζεται το αργότερο έως τις 24 Αυγούστου 2024. Η Επιτροπή καθορίζει προθεσμίες τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει τους αιτούντες εντός 30 ημερών από την ισχύουσα προθεσμία εάν κρίνει ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στην αίτηση είναι πλήρεις. Εάν η αίτηση είναι ελλιπής, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον αιτούντα να υποβάλει τις πρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της αίτησης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, προσδιορίζοντας ποιες πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει το συμβούλιο για όλες τις αιτήσεις που θεωρούνται πλήρεις σύμφωνα με την παράγραφο 4.

6. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 5 προκειμένου να συσκέπτεται και να γνωμοδοτεί, βάσει δίκαιης και διαφανούς διαδικασίας, σχετικά με το αν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

Η Επιτροπή κοινοποιεί στο συμβούλιο την αξιολόγησή της σχετικά με το κατά πόσον τα προτεινόμενα έργα πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 πριν από τις συνεδριάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

7. Η Επιτροπή διαβιβάζει την πλήρη αίτηση στο κράτος μέλος, την τρίτη χώρα ή την ΥΧΕ όπου πρόκειται να υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.

8. Επί τη βάσει ένστασης κράτους μέλους την επικράτεια του οποίου αφορά το προτεινόμενο έργο, το έργο δεν εξετάζεται για αναγνώριση ως έργο στρατηγικής σημασίας. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τεκμηριώνει την ένστασή του στη συζήτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 6.

Όσον αφορά έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ, η Επιτροπή κοινοποιεί την αίτηση που έλαβε στην τρίτη χώρα ή ΥΧΕ την επικράτεια των οποίων αφορά το προτεινόμενο έργο. Η Επιτροπή δεν εγκρίνει την αίτηση προτού λάβει τη ρητή έγκριση σχετικής τρίτης χώρας.

9. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 6, εκδίδει την απόφασή της σχετικά με την αναγνώριση του έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας εντός 90 ημερών από τη διαπίστωση της πληρότητας της αίτησης σύμφωνα με την παράγραφο 3 και ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

Η απόφαση της Επιτροπής είναι αιτιολογημένη. Η Επιτροπή κοινοποιεί την απόφασή της στο συμβούλιο και στο κράτος μέλος ή την τρίτη χώρα την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο.

10. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν το απαιτούν η φύση, η πολυπλοκότητα ή το μέγεθος μιας αίτησης ή όταν ο αριθμός των αιτήσεων που ελήφθησαν πριν από μια συγκεκριμένη προθεσμία είναι υπερβολικά υψηλός για την επεξεργασία των αιτήσεων εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 9, η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση και το αργότερο 20 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 9, να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία κατά 90 ημέρες κατ' ανώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης του έργου για τους λόγους της παράτασης και για την προθεσμία έκδοσης της απόφασης.

11. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα έργο στρατηγικής σημασίας δεν πληροί πλέον τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 ή, εάν ο χαρακτηρισμός του ως έργου στρατηγικής σημασίας βασίστηκε σε αίτηση που περιείχε ανακριβείς πληροφορίες σε βαθμό που επηρεάζει τη συμμόρφωσή του με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του συμβουλίου, να αποσύρει την αναγνώριση ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας.

Πριν εκδώσει απόφαση για την απόσυρση της αναγνώρισης, η Επιτροπή ανακοινώνει στον φορέα υλοποίησης του έργου τους λόγους της απόφασής της, ο δε φορέας υλοποίησης του έργου έχει τη δυνατότητα να απαντήσει και η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την απάντηση του φορέα υλοποίησης του έργου.

12. Τα έργα που δεν αναγνωρίζονται πλέον ως έργα στρατηγικής σημασίας χάνουν όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με το εν λόγω καθεστώς δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

13. Τα έργα στρατηγικής σημασίας που δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 αποκλειστικά λόγω επικαιροποίησης του παραρτήματος I επιτρέπεται να διατηρήσουν το καθεστώς τους ως έργων στρατηγικής σημασίας για τρία έτη από την ημερομηνία της εν λόγω επικαιροποίησης.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και ενημέρωσης για έργα στρατηγικής σημασίας

1. Ανά διετία μετά την ημερομηνία αναγνώρισης έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση η οποία περιέχει πληροφορίες τουλάχιστον για τα εξής:

α) την πρόοδο ως προς την υλοποίηση του έργου στρατηγικής σημασίας, ειδικότερα όσον αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης·

β) κατά περίπτωση, τους λόγους των καθυστερήσεων σε σύγκριση με το χρονοδιάγραμμα που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ), καθώς και σχέδιο για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων αυτών·

γ) την πρόοδο όσον αφορά τη χρηματοδότηση του έργου στρατηγικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την παροχή δημόσιας χρηματοδοτικής στήριξης.

Η Επιτροπή υποβάλλει αντίγραφο της έκθεσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου στο συμβούλιο, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συζητήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 7 στοιχείο γ).

2. Η Επιτροπή μπορεί, εφόσον απαιτείται, να ζητήσει από τους φορείς υλοποίησης έργου πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του έργου στρατηγικής σημασίας για να επιβεβαιωθεί ότι εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

3. Ο φορέας υλοποίησης του έργου κοινοποιεί στην Επιτροπή τα εξής:

α) αλλαγές στο έργο στρατηγικής σημασίας που επηρεάζουν την εκ μέρους του εκπλήρωση των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1·

β) μεταβολές στον έλεγχο σε μόνιμη βάση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο στρατηγικής σημασίας, σε σύγκριση με τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο ε).

4. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την καθιέρωση ενιαίου υποδείγματος το οποίο θα χρησιμοποιείται από τους φορείς υλοποίησης έργων προκειμένου να παράσχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Στο ενιαίο υπόδειγμα μπορεί να αναφέρεται ο τρόπος διατύπωσης των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2.

Η έκταση της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ενιαίου υποδείγματος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο είναι εύλογη.

5. Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημιουργεί και επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα τον ιστότοπο της επιχείρησης ή ιστότοπο ειδικά για το έργο με πληροφορίες που αφορούν τον τοπικό πληθυσμό και αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποδοχής του κοινού για το έργο στρατηγικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον πληροφοριών σχετικά με τις περιβαλλοντικές, τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις και τα οφέλη που συνδέονται με το έργο στρατηγικής σημασίας. Το σχετικό τμήμα του ιστότοπου της επιχείρησης ή του ιστότοπου ειδικά για το έργο είναι προσβάσιμος για το κοινό χωρίς χρέωση και χωρίς την απαίτηση παροχής προσωπικών στοιχείων (ελεύθερα προσβάσιμος ιστότοπος). Διατίθεται σε γλώσσα ή γλώσσες που είναι εύκολα κατανοητές από τον τοπικό πληθυσμό.

ΤΜΗΜΑ 3

Διαδικασία αδειοδότησης

Άρθρο 9

Ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης

1. Έως τις 24 Φεβρουαρίου 2025, τα κράτη μέλη ιδρύουν ή ορίζουν μία ή περισσότερες αρχές ως ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος ιδρύσει ή ορίσει πολλαπλά ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης, διασφαλίζει ότι υπάρχει μόνο ένα τέτοιο κέντρο εξυπηρέτησης ανά σχετικό διοικητικό επίπεδο και στάδιο της αξιακής αλυσίδας κρίσιμων πρώτων υλών.

2. Σε περίπτωση ίδρυσης ή ορισμού δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πολλαπλών ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης από ένα κράτος μέλος, τούτο παρέχει έναν απλό, προσβάσιμο ιστότοπο όπου αναγράφονται ξεκάθαρα και είναι κατηγοριοποιημένα ανά σχετικό διοικητικό επίπεδο και ανά στάδιο της αξιακής αλυσίδας κρίσιμων πρώτων υλών όλα τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσής τους και των μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας με αυτά. Ο δικτυακός τόπος μπορεί επίσης να περιέχει περιεχόμενο που παρέχεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 18.

3. Τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης που ιδρύονται ή ορίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου (ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης) είναι υπεύθυνα για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα κρίσιμων πρώτων υλών και για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 18, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το πότε μια αίτηση θεωρείται πλήρης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 6. Συντονίζουν και διευκολύνουν την υποβολή όλων των σχετικών εγγράφων και πληροφοριών.

4. Τα οικεία ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης αποτελούν το μοναδικό σημείο επαφής για τον φορέα υλοποίησης του έργου και τον βοηθούν να κατανοήσει κάθε διοικητικό ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία χορήγησης αδειών.

5. Οι φορείς υλοποίησης έργων κρίσιμων πρώτων υλών έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με τη σχετική διοικητική μονάδα, εντός του ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης, που είναι υπεύθυνη για τα καθήκοντα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Εάν η σχετική διοικητική μονάδα αλλάξει, εξακολουθεί να εκτελεί τα καθήκοντά της που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο έως ότου ενημερωθεί ο φορέας υλοποίησης του έργου για την εν λόγω αλλαγή.

6. Οι φορείς υλοποίησης έργων επιτρέπεται να υποβάλλουν όλα τα έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης σε ηλεκτρονική μορφή.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται υπόψη τυχόν έγκυρες μελέτες που έχουν διεξαχθεί ή άδειες ή εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί για συγκεκριμένο έργο κρίσιμων πρώτων υλών και ότι δεν απαιτούνται διπλές μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις, εκτός εάν απαιτείται διαφορετικά από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες έχουν εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες και σε διαδικασίες επίλυσης διαφορών σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης για έργα κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εναλλακτικών μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.
9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης διαθέτουν επαρκή αριθμό ειδικευμένων υπαλλήλων και επαρκείς οικονομικούς, τεχνικούς και τεχνολογικούς πόρους για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10

Καθεστώς προτεραιότητας έργων στρατηγικής σημασίας

1. Τα έργα στρατηγικής σημασίας θεωρείται ότι συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας στην Ένωση.
2. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 και στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ ή σε ενωσιακές νομοθετικές διατάξεις που αφορούν την αποκατάσταση χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων και οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων, τα έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση θεωρείται ότι είναι έργα δημόσιου συμφέροντος ή εξυπηρετούν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και μπορεί να θεωρηθεί ότι υπηρετούν λόγους υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εν λόγω ενωσιακές νομοθετικές πράξεις.
3. Για τη διασφάλιση της αποδοτικής διοίκησης της διαδικασίας αδειοδότησης που αφορά έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, οι φορείς υλοποίησης έργων και όλες οι οικείες αρχές διασφαλίζουν ότι η εν λόγω διαδικασία διεκπεραιώνεται όσον το δυνατόν ταχύτερα σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.
4. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο, στα έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση χορηγείται το καθεστώς της ύψιστης εθνικής σημασίας, εάν υπάρχει τέτοιο καθεστώς στο εθνικό δίκαιο, και αντιμετωπίζονται αναλόγως στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης.
5. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, οι δικαστικές διαφορές, οι προσφυγές και τα ένδικα μέσα που αφορούν τη διαδικασία αδειοδότησης και την έκδοση αδειών για έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση ενώπιον οποιωνδήποτε εθνικών δικαστηρίων, δικαιοδοτικών οργάνων ή τμημάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαμεσολάβηση ή τη διαιτησία, όταν υφίστανται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αντιμετωπίζονται ως διαδικασίες επείγοντος, στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες διαδικασίες επείγοντος και υπό την προϋπόθεση ότι γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα υπεράσπισης ατόμων ή τοπικών κοινωνιών που ισχύουν συνήθως. Οι φορείς υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας συμμετέχουν στην εν λόγω διαδικασία επείγοντος, κατά περίπτωση.

Άρθρο 11

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Για έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση, η διαδικασία αδειοδότησης δεν υπερβαίνει:
 - α) τους 27 μήνες για έργα στρατηγικής σημασίας που περιλαμβάνουν εξόρυξη·
 - β) τους 15 μήνες για έργα στρατηγικής σημασίας που περιλαμβάνουν μόνο επεξεργασία ή ανακύκλωση.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για έργα στρατηγικής σημασίας στην Ένωση που είχαν υποβληθεί στη διαδικασία αδειοδότησης προτού αναγνωριστούν ως έργα στρατηγικής σημασίας και για επεκτάσεις υφιστάμενων έργων στρατηγικής σημασίας στα οποία έχει ήδη χορηγηθεί άδεια, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης αφού το έργο αναγνωριστεί ως έργο στρατηγικής σημασίας δεν υπερβαίνει:
 - α) τους 24 μήνες για έργα στρατηγικής σημασίας που περιλαμβάνουν εξόρυξη·
 - β) τους 12 μήνες για έργα στρατηγικής σημασίας που περιλαμβάνουν μόνο επεξεργασία ή ανακύκλωση.
3. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, το στάδιο της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο i) της εν λόγω οδηγίας δεν περιλαμβάνεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν απαιτείται λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας, της τοποθεσίας ή του μεγέθους του έργου στρατηγικής σημασίας, τα κράτη μέλη δύνανται να παρατείνουν, πριν από τη λήξη τους και επί τη βάση κατά περίπτωση εξέτασης, τις προθεσμίες που αναφέρονται:

α) στην παράγραφο 1 στοιχείο α) και στην παράγραφο 2 στοιχείο α) το πολύ κατά έξι μήνες·

β) στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στην παράγραφο 2 στοιχείο β) το πολύ κατά τρεις μήνες.

Στην περίπτωση τέτοιας παράτασης, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης του έργου για τους λόγους της παράτασης και για την προθεσμία έκδοσης της εμπεριστατωμένης απόφασης.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 6 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, η εκτίμηση του κατά πόσον το έργο στρατηγικής σημασίας πρέπει να υποβληθεί σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 της εν λόγω οδηγίας πραγματοποιείται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορέας υλοποίησης του έργου υπέβαλε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 4 της εν λόγω οδηγίας.

6. Το αργότερο εντός 45 ημερών από την παραλαβή αίτησης αδειοδότησης που αφορά έργο στρατηγικής σημασίας, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης βεβαιώνει ότι η αίτηση είναι πλήρης ή, εάν ο φορέας υλοποίησης του έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία μιας αίτησης, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης του έργου να υποβάλει πλήρη αίτηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, διευκρινίζοντας ποιες πληροφορίες λείπουν. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα αίτηση κριθεί ελλιπής για δεύτερη φορά, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης δεν ζητεί πληροφορίες σε τομείς που δεν καλύπτονται από το πρώτο αίτημα παροχής πρόσθετων πληροφοριών και δικαιούται μόνο να ζητήσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που λείπουν.

Η ημερομηνία βεβαίωσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

7. Το αργότερο εντός ενός μήνα από την ημερομηνία βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης καταρτίζει, σε στενή συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης του έργου και άλλες οικείες αρμόδιες αρχές, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης. Το χρονοδιάγραμμα δημοσιεύεται από τον φορέα υλοποίησης του έργου στον ιστότοπο που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5. Το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης επικαιροποιεί το χρονοδιάγραμμα σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών που ενδέχεται να επηρεάσουν την ημερομηνία της εμπεριστατωμένης απόφασης.

8. Το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης του έργου όταν απαιτείται η έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης στο οικείο κράτος μέλος και την ανάγκη να δοθεί επαρκής χρόνος για την αξιολόγηση της έκθεσης. Το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω έκθεσης δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

9. Όταν η διαβούλευση κατά το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο ii) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ έχει ως αποτέλεσμα την ανάγκη συμπλήρωσης της έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων με πρόσθετες πληροφορίες, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης μπορεί να δώσει στον φορέα υλοποίησης του έργου τη δυνατότητα να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης του έργου σχετικά με την προθεσμία υποβολής των πρόσθετων πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ημέρες από την ενημέρωση. Το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην προθεσμία για την υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών και την ημερομηνία υποβολής των εν λόγω πληροφοριών δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης αδειών που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

10. Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο και των διαδικασιών προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.

Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο για οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αδειοδότησης δεν θίγουν τυχόν συντομότερες προθεσμίες που καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 12

Περιβαλλοντικές αξιολογήσεις και εγκρίσεις

1. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 9 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, ο σχετικός φορέας υλοποίησης έργου ζητεί, το αργότερο 30 ημέρες μετά την κοινοποίηση του χαρακτηρισμού ενός έργου ως έργου στρατηγικής σημασίας και πριν την υποβολή της αίτησης, τη γνώμη του οικείου ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τον βαθμό λεπτομέρειας των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας.

Το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης διασφαλίζει ότι η γνώμη που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο εκδίδεται το συντομότερο δυνατόν και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 45 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορέας υλοποίησης έργου υπέβαλε το αίτημά του για γνώμη.

2. Στην περίπτωση έργων στρατηγικής σημασίας για τα οποία η υποχρέωση διενέργειας εκτιμήσεων των επιπτώσεων στο περιβάλλον απορρέει ταυτόχρονα από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ, 2000/60/ΕΚ, 2008/98/ΕΚ, 2009/147/ΕΚ, 2010/75/ΕΕ ή 2011/92/ΕΕ ή την οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁹⁾, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή συντονισμένης ή κοινής διαδικασίας που πληροί όλες τις απαιτήσεις των εν λόγω ενωσιακών νομοθετικών πράξεων.

Στο πλαίσιο της συντονισμένης διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η αρμόδια αρχή συντονίζει τις διάφορες επιμέρους εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός συγκεκριμένου έργου που απαιτούνται από τις σχετικές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η αρμόδια αρχή προβλέπει ενιαία εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων συγκεκριμένου έργου, η οποία απαιτείται από τις σχετικές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν το αιτιολογημένο συμπέρασμα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο iv) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός έργου στρατηγικής σημασίας εντός 90 ημερών από τη λήψη όλων των αναγκαίων πληροφοριών δυνάμει των άρθρων 5, 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας και μετά την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν απαιτείται λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας, της τοποθεσίας ή του μεγέθους του προτεινόμενου έργου, τα κράτη μέλη δύνανται να παρατείνουν την προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 3 κατά 20 ημέρες κατ' ανώτατο όριο, πριν από τη λήξη της και βάσει κατά περίπτωση εξέτασης. Στην περίπτωση αυτήν, το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης του έργου για τους λόγους της παράτασης και για την προθεσμία έκδοσης του αιτιολογημένου συμπεράσματος.

5. Στην περίπτωση έργων στρατηγικής σημασίας, το χρονοδιάγραμμα για τη διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κοινό όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας δεν υπερβαίνει τις 85 ημέρες και, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 7 της εν λόγω οδηγίας, δεν είναι μικρότερο από 30 ημέρες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον το απαιτεί η φύση, η πολυπλοκότητα, η χωροθέτηση ή το μέγεθος του προτεινόμενου έργου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει το εν λόγω χρονοδιάγραμμα κατά 40 ημέρες. Το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης του έργου για τους λόγους μιας τέτοιας παράτασης.

6. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για τη διαδικασία αδειοδότησης έργων στρατηγικής σημασίας τα οποία είχαν ενταχθεί στη διαδικασία αδειοδότησης πριν αναγνωριστούν ως έργα στρατηγικής σημασίας.

Οι παράγραφοι 2 έως 5 ισχύουν για τη διαδικασία αδειοδότησης έργων στρατηγικής σημασίας τα οποία είχαν ενταχθεί στη διαδικασία αδειοδότησης προτού αναγνωριστούν ως έργα στρατηγικής σημασίας μόνο στον βαθμό που τα στάδια που αναφέρονται στις εν λόγω παραγράφους δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.

Άρθρο 13

Σχεδιασμός

1. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για την κατάρτιση σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των πολεοδομικών σχεδίων, των χωροταξικών σχεδίων και των σχεδίων χρήσης γης, εξετάζουν το ενδεχόμενο να συμπεριλάβουν στα εν λόγω σχέδια, κατά περίπτωση, διατάξεις για την ανάπτυξη έργων κρίσιμων πρώτων υλών. Όταν εξετάζονται τέτοιες διατάξεις, προτεραιότητα δίνεται σε τεχνητές και κατασκευασμένες επιφάνειες, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εγκαταλελειμμένες ρυπασμένες περιοχές και ενεργά ή εγκαταλελειμμένα ορυχεία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των ταυτοποιημένων εμφανίσεων ορυκτών.

2. Όταν τα σχέδια περιλαμβάνουν διατάξεις για την ανάπτυξη έργων κρίσιμων πρώτων υλών που υπόκεινται σε εκτίμηση δυνάμει της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁰⁾ και δυνάμει του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, οι εν λόγω εκτιμήσεις συνδυάζονται. Κατά περίπτωση, η συνδυασμένη εκτίμηση εξετάζει επίσης τις επιπτώσεις σε δυνητικά επηρεαζόμενα υδατικά συστήματα όπως αναφέρεται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ. Όταν τα σχετικά κράτη μέλη υποχρεούνται να προβαίνουν σε εκτίμηση των επιπτώσεων υφιστάμενων και μελλοντικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων ξηράς-θάλασσας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴¹⁾, η συνδυασμένη εκτίμηση καλύπτει και τις εν λόγω επιπτώσεις.

⁽³⁹⁾ Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 1).

⁽⁴⁰⁾ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

⁽⁴¹⁾ Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεώπισης πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135).

Άρθρο 14

Δυνατότητα εφαρμογής των συμβάσεων ΟΕΕ/ΗΕ

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998, και από τη σύμβαση της ΟΕΕ/ΗΕ για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, η οποία υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991, καθώς και από το πρωτόκολλό της για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, το οποίο υπογράφηκε στο Κιέβο στις 21 Μαΐου 2003.
2. Όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος τμήματος δημοσιοποιούνται με τρόπο εύκολα κατανοητό και όλες οι αποφάσεις που αφορούν ένα έργο διατίθενται στον ίδιο ιστότοπο.

ΤΜΗΜΑ 4

Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Άρθρο 15

Επιτάχυνση της υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας

1. Η Επιτροπή αναλαμβάνει δραστηριότητες, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για την επιτάχυνση και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, οι εν λόγω δραστηριότητες δύνανται να περιλαμβάνουν την παροχή και τον συντονισμό της στήριξης έργων στρατηγικής σημασίας που βρίσκονται αντιμέτωπα με δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση.
2. Το κράτος μέλος την επικράτεια του οποίου αφορά έργο στρατηγικής σημασίας λαμβάνει μέτρα για να διευκολύνει την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή του. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν συνδρομή:
 - α) για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες διοικητικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων·
 - β) για την περαιτέρω αύξηση της ικανότητας των φορέων υλοποίησης έργων να διασφαλίσουν την ουσιαστική και ενεργή συμμετοχή των κοινοτήτων που επηρεάζονται από το έργο στρατηγικής σημασίας.

Άρθρο 16

Συντονισμός της χρηματοδότησης

1. Κατόπιν αιτήματος του φορέα υλοποίησης έργου στρατηγικής σημασίας, η μόνιμη υποομάδα που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 8 στοιχείο α) συσκέπτεται και παρέχει συμβουλές σχετικά με πιθανούς τρόπους συμπλήρωσης της χρηματοδότησης του έργου του, λαμβάνοντας υπόψη την ήδη εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και συνεκτιμώντας τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) πρόσθετες ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης·
 - β) στήριξη μέσω πόρων από τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης·
 - γ) υφιστάμενα μέσα και προγράμματα των κρατών μελών, μεταξύ άλλων από οργανισμούς ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων, εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα·
 - δ) συναφή ενωσιακή χρηματοδότηση και χρηματοδοτικά προγράμματα, με ιδιαίτερη εστίαση στην πρωτοβουλία «Global Gateway» για έργα στρατηγικής σημασίας σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ.
2. Έως τις 24 Μαΐου 2026, η Επιτροπή, με βάση τις συμβουλές της μόνιμης υποομάδας που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 8 στοιχείο α), υποβάλλει έκθεση στο συμβούλιο στην οποία περιγράφονται τα εμπόδια στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση για έργα στρατηγικής σημασίας και συστάσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης αυτής.

Άρθρο 17

Διευκόλυνση συμφωνιών αγοράς

1. Η Επιτροπή θεσπίζει σύστημα για τη διευκόλυνση της σύναψης συμφωνιών αγοράς που σχετίζονται με έργα στρατηγικής σημασίας, σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού.
2. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιτρέπει στους δυνητικούς αγοραστές να υποβάλλουν προσφορές αναφέροντας:

α) τον όγκο και την ποιότητα των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που προτίθενται να αγοράσουν·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών·

γ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας αγοράς.

3. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιτρέπει στους φορείς υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας να υποβάλλουν προσφορές αναφέροντας:

α) τον όγκο και την ποιότητα των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας για τις οποίες επιδιώκουν να συνάψουν συμφωνίες αγοράς·

β) την προβλεπόμενη τιμή ή το προβλεπόμενο εύρος τιμών στην οποία ή στο οποίο είναι διατεθειμένοι να πωλήσουν·

γ) την προβλεπόμενη διάρκεια της συμφωνίας αγοράς.

4. Βάσει των προσφορών που λαμβάνονται δυνάμει των παραγράφων 2 και 3, η Επιτροπή φέρνει τους φορείς υλοποίησης έργων στρατηγικής σημασίας σε επαφή με δυνητικούς αγοραστές που ενδιαφέρονται για το έργο τους.

Άρθρο 18

Επιγραμμική προσβασιμότητα των διοικητικών πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν επιγραμμικά, και με κεντρικό και ευπρόσιτο τρόπο, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες που αφορούν έργα κρίσιμων πρώτων υλών:

α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2·

β) τη διαδικασία αδειοδότησης και τις σχετικές διοικητικές διαδικασίες που απαιτούνται για την απόκτηση των σχετικών αδειών·

γ) τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες·

δ) τις δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών·

ε) τις υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπηρεσιών σχετικά με την εταιρική φορολογική δήλωση, την τοπική φορολογική νομοθεσία ή το εργατικό δίκαιο.

2. Η Επιτροπή, με κεντρικό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο στο διαδίκτυο, παρέχει πληροφορίες για τις διοικητικές διεργασίες που σχετίζονται με την αναγνώριση έργων στρατηγικής σημασίας και τα οφέλη που συνεπάγεται η αναγνώριση αυτή.

ΤΜΗΜΑ 5

Εξερεύνηση

Άρθρο 19

Εθνικά προγράμματα εξερεύνησης

1. Έως τις 24 Μαΐου 2025, κάθε κράτος μέλος καταρτίζει εθνικό πρόγραμμα γενικής εξερεύνησης που στοχεύει στις κρίσιμες πρώτες ύλες και σε ορυκτά που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες. Τα εν λόγω εθνικά προγράμματα επανεξετάζονται τουλάχιστον ανά πενταετία και, εάν κρίνεται αναγκαίο, επικαιροποιούνται.

2. Τα εθνικά προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μέτρα για την αύξηση των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις εμφανίσεις κρίσιμων πρώτων υλών της Ένωσης. Περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα μέτρα:

α) ορυκτολογική χαρτογράφηση σε κατάλληλη κλίμακα·

β) γεωχημικές εκστρατείες, μεταξύ άλλων για τον καθορισμό της χημικής σύνθεσης των εδαφών, των ιζημάτων ή των πετρωμάτων·

γ) γεωεπιστημονικές έρευνες, όπως γεωφυσικές έρευνες·

δ) επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται μέσω της γενικής εξερεύνησης, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης χαρτών πρόβλεψης·

ε) εκ νέου επεξεργασία υφιστάμενων δεδομένων γεωεπιστημονικών ερευνών για τον έλεγχο μη ταυτοποιημένων εμφανίσεων ορυκτών που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες και ορυκτών που είναι φορείς κρίσιμων πρώτων υλών.

3. Όταν οι γεωλογικές συνθήκες ενός κράτους μέλους είναι τέτοιες ώστε η παρουσία κρίσιμων πρώτων υλών ή των ορυκτών-φορέων τους είναι απίθανο να προσδιοριστεί από τα μέτρα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, το εθνικό πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να αποτελείται από συναφή επιστημονικά στοιχεία. Τα εν λόγω στοιχεία επικαιροποιούνται, στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης του εθνικού προγράμματος, ώστε να αντικατοπτρίζουν τυχόν αλλαγές στον κατάλογο κρίσιμων πρώτων υλών.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εθνικά τους προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Στις εκθέσεις τους που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 45, τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στα εθνικά τους προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

6. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν χάρτες με βασικές πληροφορίες σχετικά με τις εμφανίσεις ορυκτών που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες οι οποίες συλλέγονται μέσω των μέτρων που καθορίζονται στα εθνικά προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε ισότοπο με ελεύθερη πρόσβαση. Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την ταξινόμηση των ταυτοποιηθεισών εμφανίσεων με τη χρήση του πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την ταξινόμηση των πόρων. Λεπτομερέστερες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων γεωφυσικών και γεωχημικών δεδομένων με κατάλληλη ευκρίνεια και γεωλογική χαρτογράφηση μεγάλης κλίμακας, διατίθενται κατόπιν αιτήματος.

Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την καθιέρωση υποδείγματος όσον αφορά τη διάθεση των πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Στο υπόδειγμα μπορεί να αναφέρεται ο τρόπος διατύπωσης των πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2.

7. Λαμβανομένης υπόψη της υφιστάμενης συνεργασίας όσον αφορά τη γενική εξερεύνηση, η μόνιμη υποομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 8 στοιχείο γ) συζητά σχετικά με τα εθνικά προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και την υλοποίησή τους, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των εξής:

- α) των δυνατοτήτων συνεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εξερεύνηση διασυννοριακών εμφανίσεων ορυκτών και κοινών γεωλογικών σχηματισμών·
- β) των βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τα μέτρα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2·
- γ) της δυνατότητας δημιουργίας ενοποιημένης βάσης δεδομένων για την αποθήκευση των αποτελεσμάτων των εθνικών προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Άρθρο 20

Παρακολούθηση και προσομοίωση ακραίων καταστάσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τους κινδύνους εφοδιασμού που σχετίζονται με κρίσιμες πρώτες ύλες, ιδίως τους κινδύνους στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς.

Η εν λόγω παρακολούθηση καλύπτει, κατ' ελάχιστον, την εξέλιξη των ακόλουθων παραμέτρων:

- α) των εμπορικών ροών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών και εντός της εσωτερικής αγοράς·
- β) της ζήτησης και της προσφοράς·
- γ) της συγκέντρωσης της προσφοράς·
- δ) της ενωσιακής και της παγκόσμιας παραγωγής και παραγωγικής ικανότητας σε διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας πρώτων υλών·
- ε) της αστάθειας των τιμών·
- στ) των σημείων συμφόρησης σε όλα τα στάδια της παραγωγής της Ένωσης και εκείνων που σχετίζονται με την έγκριση έργων στρατηγικής σημασίας στην Ένωση·
- ζ) των πιθανών εμποδίων στο εμπόριο κρίσιμων πρώτων υλών ή αγαθών που χρησιμοποιούν κρίσιμες πρώτες ύλες ως εισροές εντός της εσωτερικής αγοράς.

2. Οι εθνικές αρχές που συμμετέχουν στη μόνιμη υποομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 8 στοιχείο ε) παρέχουν υποστήριξη στην Επιτροπή κατά την παρακολούθηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου με:

- α) την κοινοποίηση σχετικών πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους σχετικά με την εξέλιξη των παραμέτρων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση όσων αναφέρονται στο στοιχείο ε) αυτής, αλλά συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 21·

- β) τη συλλογή, σε συντονισμό με την Επιτροπή και τις άλλες συμμετέχουσες αρχές, πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη των παραμέτρων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 21·
- γ) την υποβολή ανάλυσης των κινδύνων εφοδιασμού για τις κρίσιμες πρώτες ύλες υπό το πρίσμα της εξέλιξης των παραμέτρων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1·
- δ) την άμεση ενημέρωση της Επιτροπής εάν το κράτος μέλος αντιληφθεί κίνδυνο σοβαρής διαταραχής του εφοδιασμού σχετικά με κρίσιμες πρώτες ύλες.

3. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές που συμμετέχουν στη μόνιμη υποομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 8 στοιχείο ε) διασφαλίζει τη διενέργεια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κάθε αλυσίδα εφοδιασμού πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας τουλάχιστον ανά τριετία ή εάν διαπιστωθεί, χάρη στην παρακολούθηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σημαντική αύξηση των κινδύνων για τον εφοδιασμό. Για τον σκοπό αυτόν, η μόνιμη υποομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 8 στοιχείο ε) συντονίζει και κατανέμει τη διενέργεια των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων για τις διάφορες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας στις διάφορες συμμετέχουσες αρχές.

Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο συνίστανται σε αξιολόγηση των τρωτών σημείων της ενωσιακής αλυσίδας εφοδιασμού πρώτων υλών με τις σχετικές πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας σε διαταραχές του εφοδιασμού, με την εκτίμηση του αντικτύπου των διαφόρων σεναρίων που ενδέχεται να προκαλέσουν διαταραχές αυτού του είδους και των δυνητικών επιπτώσεών τους, λαμβανομένων υπόψη τουλάχιστον των ακόλουθων στοιχείων:

- α) του κατά πόσο η οικεία πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας εξορύσσεται, υποβάλλεται σε επεξεργασία ή ανακυκλώνεται·
- β) της ικανότητας των οικονομικών φορέων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας πρώτων υλών, καθώς και της διάρθρωσης της αγοράς·
- γ) των παραγόντων οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν τον εφοδιασμό, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, της γεωπολιτικής κατάστασης, της εφοδιαστικής, του ενεργειακού εφοδιασμού, του εργατικού δυναμικού ή φυσικών καταστροφών·
- δ) της διαθεσιμότητας και της ικανότητας ταχείας διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού ή υποκατάστατων ή μετριασμού της ζήτησης·
- ε) των χρηστών των σχετικών πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας πρώτων υλών και του μεριδίου τους στη ζήτηση, με ιδιαίτερη προσοχή στην παραγωγή τεχνολογιών που είναι σημαντικές για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και για τις εφαρμογές στους τομείς της άμυνας και της αεροδιαστημικής·
- στ) των πιθανών εμποδίων στο εμπόριο πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή αγαθών που χρησιμοποιούν πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας ως εισροές εντός της εσωτερικής αγοράς.

4. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί σε ιστότοπο με ελεύθερη πρόσβαση και επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα πίνακα δεικτών παρακολούθησης ο οποίος περιέχει τουλάχιστον τα εξής:

- α) τις συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των παραμέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
- β) μια συνολική περιγραφή του υπολογισμού του κινδύνου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες υπό το πρίσμα των πληροφοριών που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου·
- γ) κατά περίπτωση, γενικές συστάσεις κατάλληλων στρατηγικών μετριασμού για τη μείωση του κινδύνου εφοδιασμού, εκτός εάν η δημοσιοποίηση των εν λόγω γενικών συστάσεων θέτει σε κίνδυνο την προστασία του εμπορικού ή επιχειρηματικού απορρήτου ή άλλων ευαίσθητων, εμπιστευτικών ή διαβαθμισμένων πληροφοριών.

5. Η Επιτροπή αναλύει τις πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρεί, βάσει της ανάλυσης, ότι υπάρχει σαφής ένδειξη κινδύνου διαταραχής του εφοδιασμού που πιθανότητα θα στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ή θα κατακερματίσει την εσωτερική αγορά, ειδοποιεί τα κράτη μέλη, το συμβούλιο και τα όργανα διακυβέρνησης της Ένωσης για την ενεργοποίηση μηχανισμών επαγρύπνησης σε καταστάσεις κρίσης ή διαχείρισης κρίσεων το πεδίο εφαρμογής των οποίων καλύπτει σχετικές πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας ή κρίσιμες πρώτες ύλες. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή αξιολογεί επίσης κατά πόσον ο κίνδυνος αυτός απαιτεί επικαιροποίηση του καταλόγου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας κατά το άρθρο 3 παράγραφος 3.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών για την παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη, στις εκθέσεις τους που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 45, παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με νέα ή υφιστάμενα έργα κρίσιμων πρώτων υλών στο έδαφός τους που σχετίζεται με το άρθρο 20 παράγραφος 1 στοιχείο δ), συμπεριλαμβανομένης της ταξινόμησης νέων έργων σύμφωνα με το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την ταξινόμηση των πόρων.

2. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τους βασικούς φορείς της αγοράς κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας κρίσιμων πρώτων υλών που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους και:

- α) παρακολουθούν τις δραστηριότητές τους διερευνώντας τα διαθέσιμα στο κοινό δεδομένα και, εάν είναι αναγκαίο, μέσω τακτικών και αναλογικών ερευνών, με σκοπό τη συλλογή των πληροφοριών που απαιτούνται για τα καθήκοντα της Επιτροπής για την παρακολούθηση και την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων δυνάμει του άρθρου 20·
- β) στις εκθέσεις τους που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 45, παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της συλλογής των δεδομένων που προβλέπεται στο στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου·
- γ) κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή σημαντικά γεγονότα που ενδέχεται να παρακωλύσουν τις τακτικές εργασίες των δραστηριοτήτων των βασικών φορέων της αγοράς.

Βασικοί φορείς της αγοράς μπορούν να αρνηθούν να υποβάλουν τα δεδομένα που ζητούνται δυνάμει του πρώτου εδαφίου στοιχείο α), εάν η ανταλλαγή τέτοιων δεδομένων θα οδηγούσε στην αποκάλυψη εμπορικών ή επιχειρηματικών απορρήτων. Υποβάλλουν τέτοια δεδομένα μόνο στον βαθμό που τους είναι ήδη διαθέσιμα. Εάν βασικός φορέας της αγοράς αρνηθεί να υποβάλει τα ζητούμενα δεδομένα ή ισχυρίζεται ότι δεν είναι διαθέσιμα, αιτιολογεί την απόφασή του αυτή στο κράτος μέλος που τα ζητά.

3. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τα δεδομένα που έχουν συγκεντρωθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου στις εθνικές στατιστικές αρχές και στη Eurostat για τους σκοπούς της κατάρτισης στατιστικών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴²⁾. Τα κράτη μέλη ορίζουν την εθνική αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διαβίβαση των δεδομένων στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και στη Eurostat.

Άρθρο 22

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα στρατηγικά αποθέματα

1. Τα κράτη μέλη, στις εκθέσεις τους που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 45, υποβάλλουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των στρατηγικών τους αποθεμάτων όσον αφορά τις πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με ορισμένα στρατηγικά αποθέματα, όταν οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την άμυνα ή την εθνική τους ασφάλεια. Όταν κράτος μέλος αρνείται να παράσχει τέτοιες πληροφορίες, παρέχει αιτιολογημένη ανακοίνωση.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν τα στρατηγικά αποθέματα που διατηρούν όλες οι δημόσιες αρχές, οι εταιρείες κρατικής ιδιοκτησίας ή οι οικονομικοί φορείς στα οποία ένα κράτος μέλος αναθέτει καθήκοντα αύξησης στρατηγικών αποθεμάτων εξ ονόματός του και περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, περιγραφή:
 - α) του συνολικού επιπέδου των διαθέσιμων στρατηγικών αποθεμάτων για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, το οποίο μετράται σε τόνους και ως ποσοστό της ετήσιας εθνικής κατανάλωσης των σχετικών πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, καθώς και της χημικής μορφής και της καθαρότητας των αποθηκευμένων πρώτων υλών·
 - β) της συνολικής εξέλιξης του επιπέδου των διαθέσιμων στρατηγικών αποθεμάτων για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας κατά την προηγούμενη πενταετία·
 - γ) τυχόν κανόνων ή διαδικασιών που ισχύουν για την αποδέσμευση, την κατανομή και τη διανομή των στρατηγικών αποθεμάτων, εκτός εάν η παροχή τέτοιων πληροφοριών θέτει σε κίνδυνο την προστασία του εμπορικού ή επιχειρηματικού απορρήτου ή άλλων ευαίσθητων, εμπιστευτικών ή διαβαθμισμένων πληροφοριών.
3. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν πληροφορίες για στρατηγικά αποθέματα κρίσιμων και άλλων πρώτων υλών.

Άρθρο 23

Συντονισμός των στρατηγικών αποθεμάτων

1. Έως τις 24 Μαΐου 2026 και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή κοινοποιεί στο συμβούλιο, με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 1, τα εξής:
 - α) σχέδιο δείκτη αναφοράς για τη δήλωση ασφαλούς επιπέδου ενωσιακών στρατηγικών αποθεμάτων για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου·
 - β) σύγκριση μεταξύ, αφενός, του συνολικού επιπέδου των ενωσιακών στρατηγικών αποθεμάτων για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας και, αφετέρου, του σχεδίου δείκτη αναφοράς που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου·

⁽⁴²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164).

- γ) πληροφορίες σχετικά με τη δυνητική διασυνοριακή προσβασιμότητα στρατηγικών αποθεμάτων, υπό το πρίσμα των κανόνων ή των διαδικασιών για την αποδέσμευση, την κατανομή και τη διανομή τους.
2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του συμβουλίου, εγκρίνει δείκτη αναφοράς για τη δήλωση ασφαλούς επιπέδου ενωσιακών στρατηγικών αποθεμάτων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας. Ο εν λόγω δείκτης αναφοράς:
- α) εκφράζεται ως το ποσό πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που απαιτείται για την κάλυψη ορισμένου αριθμού ημερών μέσω ημερήσιων καθαρών εισαγωγών σε περίπτωση διαταραχής του εφοδιασμού και που υπολογίζεται με βάση την ποσότητα των εισαγωγών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος·
- β) συνεκτιμά τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα στρατηγικά αποθέματα που κατέχουν ιδιωτικοί φορείς·
- γ) είναι ανάλογος προς τον κίνδυνο εφοδιασμού και την οικονομική σημασία που συνδέονται με τη σχετική πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας.
3. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του συμβουλίου, δύναται να απευθύνει στα κράτη μέλη γνώμες:
- α) για την αύξηση του επιπέδου των στρατηγικών αποθεμάτων και, κατά περίπτωση, των δυνατοτήτων παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τη σύγκριση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), τη σχετική διανομή των υφιστάμενων στρατηγικών αποθεμάτων μεταξύ των κρατών μελών και την κατανάλωση πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας από τους οικονομικούς φορείς στα αντίστοιχα εδάφη των κρατών μελών·
- β) για την τροποποίηση ή τον συντονισμό των κανόνων ή των διαδικασιών όσον αφορά την αποδέσμευση, την κατανομή και τη διανομή στρατηγικών αποθεμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της δυνητικής διασυνοριακής προσβασιμότητας, ειδικότερα όταν αυτό είναι αναγκαίο για την παραγωγή στρατηγικών τεχνολογιών.
4. Κατά την κατάρτιση των γνώμων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή και το συμβούλιο δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάγκη διατήρησης και προώθησης κινητήρων για τους ιδιωτικούς φορείς εκμετάλλευσης, οι οποίοι βασίζονται σε πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας ως εισροές, για τη δημιουργία των δικών τους στρατηγικών αποθεμάτων ή για τη λήψη άλλων μέτρων διαχείρισης της έκθεσής τους σε κινδύνους εφοδιασμού.
5. Στις εκθέσεις τους που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 45, τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το αν και με ποιον τρόπο έχουν θέσει σε εφαρμογή ή προτίθενται να θέσουν σε εφαρμογή τις γνώμες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.
6. Πριν τη συμμετοχή δύο τουλάχιστον κρατών μελών σε διεθνή ή πολυμερή φόρουμ στους τομείς των στρατηγικών αποθεμάτων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, η Επιτροπή διασφαλίζει τον εκ των προτέρων συντονισμό είτε μεταξύ των οικείων κρατών μελών και της Επιτροπής είτε μέσω ειδικής συνεδρίασης του συμβουλίου.
7. Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται σχετικά με τα διαθέσιμα ενωσιακά στρατηγικά αποθέματα παρέχονται από την Επιτροπή στα όργανα διακυβέρνησης της Ένωσης που είναι αρμόδια για τους μηχανισμούς επαγρύπνησης σε καταστάσεις κρίσης ή διαχείρισης κρίσεων που καλύπτουν σχετικές πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας.
8. Ούτε το παρόν άρθρο ούτε το άρθρο 22 επιβάλλει υποχρέωση στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να αποδεσμεύουν στρατηγικά αποθέματα.

Άρθρο 24

Ετοιμότητα των εταιρειών όσον αφορά την αντιμετώπιση κινδύνων

1. Έως τις 24 Μαΐου 2025 και εντός 12 μηνών από κάθε επικαιροποίηση του καταλόγου πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην επικράτειά τους και χρησιμοποιούν πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας για την κατασκευή μπαταριών για αποθήκευση ενέργειας και ηλεκτροκίνηση, εξοπλισμού που σχετίζεται με την παραγωγή και τη χρήση υδρογόνου, εξοπλισμού που σχετίζεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αεροσκαφών, κινητήρων έλξης, αντλιών θερμότητας, εξοπλισμού που σχετίζεται με τη μετάδοση και αποθήκευση δεδομένων, κινητών ηλεκτρονικών συσκευών, εξοπλισμού που σχετίζεται με την προσθετική κατασκευή, εξοπλισμού που σχετίζεται με τη ρομποτική, μη επανδρωμένων αεροσκαφών, εκτοξευτών πυραύλων, δορυφόρων ή προηγμένων μικροκυκλωμάτων.
2. Οι μεγάλες επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διενεργούν, τουλάχιστον κάθε τρία έτη και στον βαθμό που οι απαιτούμενες πληροφορίες είναι διαθέσιμες σε αυτές, εκτίμηση κινδύνου της αλυσίδας εφοδιασμού τους πρώτων υλών των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, η οποία περιλαμβάνει:
- α) χαρτογράφηση του τόπου εξόρυξης, επεξεργασίας ή ανακύκλωσης των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που χρησιμοποιούνται·
- β) ανάλυση των παραγόντων που ενδέχεται να επηρεάσουν τον εφοδιασμό τους σε πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας·
- γ) αξιολόγηση των τρωτών σημείων τους σε διαταραχές του εφοδιασμού.

3. Όταν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δεν τίθενται στη διάθεση των μεγάλων επιχειρήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου από τους προμηθευτές τους κατόπιν αιτήματος, οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να διενεργούν εκτίμηση κινδύνου με βάση τις πληροφορίες που δημοσιεύει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 4 ή άλλες δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, στο μέτρο του δυνατού.
4. Εάν, ως αποτέλεσμα της εκτίμησης κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εντοπιστούν σημαντικά τρωτά σημεία σε διαταραχές του εφοδιασμού, οι μεγάλες επιχειρήσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταβάλλουν προσπάθειες για τον μετριασμό αυτών των τρωτών σημείων, μεταξύ άλλων αξιολογώντας τη δυνατότητα διαφοροποίησης των αλυσίδων εφοδιασμού τους πρώτων υλών ή αντικατάστασης των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας.
5. Οι μεγάλες επιχειρήσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να παρουσιάσουν στα διοικητικά τους συμβούλια έκθεση που περιέχει τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένης της πηγής των πληροφοριών στις οποίες βασίζεται η αξιολόγηση, τυχόν σημαντικών κινδύνων που εντοπίστηκαν, καθώς και των μέτρων που προβλέπονται ή εφαρμόζονται για τον μετριασμό των κινδύνων.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τις μεγάλες επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να παρουσιάσουν στα διοικητικά τους συμβούλια την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 5 και τα αιτήματα παροχής πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 25

Από κοινού αγορές

1. Η Επιτροπή δημιουργεί και θέτει σε λειτουργία σύστημα για τη συγκέντρωση της ζήτησης των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων που καταναλώνουν πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και είναι εγκατεστημένες στην Ένωση και για την αναζήτηση προσφορών από προμηθευτές για την κάλυψη αυτής της συνολικής ζήτησης. Τούτο καλύπτει τόσο τις μη επεξεργασμένες όσο και τις επεξεργασμένες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας.
2. Πριν από τη δημιουργία του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με το συμβούλιο, διενεργεί εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων του συστήματος στην αγορά για κάθε πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, προκειμένου να αποφευχθούν δυσανάλογες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.
3. Με βάση την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, κατά τη δημιουργία και τη λειτουργία του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή:
 - α) επιλέγει για ποιες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας και σε ποιο στάδιο επεξεργασίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί το σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικό κίνδυνο εφοδιασμού διαφόρων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας·
 - β) καθορίζει ελάχιστες ποσότητες της ζητούμενης πρώτης ύλης στρατηγικής σημασίας για τη συμμετοχή στο σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τον αναμενόμενο αριθμό των ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων και την ανάγκη εξασφάλισης διαχειρίσιμου αριθμού συμμετεχόντων, συνεκτιμώντας παράλληλα τις ανάγκες των ΜΜΕ.
4. Η συμμετοχή στο σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) είναι διαφανής και ανοικτή σε όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση.
5. Οι επιχειρήσεις της Ένωσης που συμμετέχουν στο σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δύνανται, σε διαφανή βάση, να διαπραγματεύονται από κοινού την αγορά, συμπεριλαμβανομένων των τιμών ή άλλων όρων και προϋποθέσεων της συμφωνίας αγορών, ή να χρησιμοποιούν από κοινού αγορές για την επίτευξη καλύτερων όρων με τους προμηθευτές τους ή για την πρόληψη ελλείψεων. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις της Ένωσης συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ενωσιακού δικαίου ανταγωνισμού.
6. Οι οντότητες απαγορεύεται να συμμετέχουν στη συγκέντρωση της ζήτησης και στις από κοινού αγορές, καθώς και να συμμετέχουν ως προμηθευτές ή ως πάροχοι υπηρεσιών, εάν:
 - α) αποτελούν αντικείμενο περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ·
 - β) ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ή ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγησή τους.
7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 176 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴³⁾, η Επιτροπή, μέσω διαδικασίας σύναψης συμβάσεων δυνάμει του εν λόγω κανονισμού συνάπτει συμβάσεις για τις αναγκαίες υπηρεσίες οντότητας εγκατεστημένης στην Ένωση η οποία ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών για τη δημιουργία και τη λειτουργία του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Ο πάροχος υπηρεσιών που επιλέγεται απαγορεύεται να έχει οποιουδήποτε είδους σύγκρουση συμφερόντων.

⁽⁴³⁾ Κανονισμός (ΕΥ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

8. Η Επιτροπή ορίζει στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεί ο πάροχος υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής της ζήτησης, της κατανομής των δικαιωμάτων πρόσβασης για τον εφοδιασμό, της καταχώρισης και της επαλήθευσης όλων των συμμετεχόντων, της δημοσίευσης και της υποβολής εκθέσεων όσον αφορά τις δραστηριότητες, καθώς και τυχόν άλλων καθηκόντων που είναι αναγκαία για τη δημιουργία και τη λειτουργία του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνει επίσης τις πρακτικές ρυθμίσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων της χρήσης του εργαλείου ΤΠ, των μέτρων ασφάλειας, του νομίσιματος ή των νομισμάτων, του καθεστώτος πληρωμών και των υποχρεώσεων.

9. Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον πάροχο υπηρεσιών επιφυλάσσει στην Επιτροπή το δικαίωμα να τον παρακολουθεί και να τον ελέγχει. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή έχει πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχει ο πάροχος υπηρεσιών σε σχέση με τη σύμβαση. Όλοι οι εξυπηρετητές και οι πληροφορίες βρίσκονται και αποθηκεύονται σε φυσική μορφή στο έδαφος της Ένωσης.

10. Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τον πάροχο υπηρεσιών καθορίζει την κυριότητα των πληροφοριών που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών και προβλέπει την πιθανή διαβίβαση των εν λόγω πληροφοριών στην Επιτροπή κατά τη διακοπή ή τη λήξη της σύμβασης παροχής υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Κυκλικότητα

Άρθρο 26

Εθνικά μέτρα για την κυκλικότητα

1. Το αργότερο δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 7, κάθε κράτος μέλος θεσπίζει και εφαρμόζει εθνικά προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν:

- α) στην ενθάρρυνση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της αποδοτικής χρήσης των πόρων, προκειμένου να επιβραδυνθεί η αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση·
- β) στην προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και την αύξηση της επαναχρησιμοποίησης και επισκευής προϊόντων και κατασκευαστικών στοιχείων με σχετικές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών·
- γ) στην αύξηση της συλλογής, διαλογής και επεξεργασίας αποβλήτων με σχετικές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των παλιοσίδερων, και τη διασφάλιση της εισαγωγής τους στο κατάλληλο σύστημα ανακύκλωσης, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας των ανακυκλώσιμων υλικών ως εισροών σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης κρίσιμων πρώτων υλών·
- δ) στην αύξηση της χρήσης δευτερογενών κρίσιμων πρώτων υλών, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας μέτρα όπως η συμπερίληψη ανακυκλωμένων υλικών στα κριτήρια ανάθεσης που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις ή οικονομικά κίνητρα για τη χρήση δευτερογενών πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας·
- ε) στην ενίσχυση της τεχνολογικής ωριμότητας των τεχνολογιών ανακύκλωσης κρίσιμων πρώτων υλών και την προώθηση του κυκλικού σχεδιασμού, της αποδοτικότητας των πρώτων υλών και της υποκατάστασης των κρίσιμων πρώτων υλών σε προϊόντα και εφαρμογές, τουλάχιστον με τη συμπερίληψη υποστηρικτικών δράσεων στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας·
- στ) στη διασφάλιση ότι εφαρμόζονται μέτρα, μεταξύ άλλων για την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανεκπαίδευση, ώστε το εργατικό δυναμικό τους να διαθέτει τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη στήριξη της κυκλικότητας της αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών·
- ζ) όταν πρέπει να καταβάλλονται χρηματοδοτικές συνεισφορές από τον παραγωγό σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του διευρυμένης ευθύνης παραγωγού βάσει του εθνικού δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, στην προαγωγή της διαφοροποίησης τέτοιων χρηματοδοτικών συνεισφορών προκειμένου να παρέχονται κίνητρα για να περιέχεται σε προϊόντα μεγαλύτερο μερίδιο δευτερογενών πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας που ανακτώνται από απόβλητα και που ανακυκλώνονται με τρόπο που συνάδει με τα σχετικά ενωσιακά περιβαλλοντικά πρότυπα·
- η) στη λήψη των απαραίτητων μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι κρίσιμες πρώτες ύλες που εξαγονται αφότου έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα συμμορφώνονται με τις σχετικές προϋποθέσεις σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και άλλους σχετικούς κανόνες του δικαίου της Ένωσης·
- θ) κατά περίπτωση, στη στήριξη της χρήσης ενωσιακών προτύπων ποιότητας για τις διαδικασίες ανακύκλωσης ροών αποβλήτων που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες.

2. Τα προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορούν να ενσωματώνονται σε νέα ή υφιστάμενα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και σε προγράμματα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων που εγκρίνονται κατά τα άρθρα 28 και 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

Τα εθνικά προγράμματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο επανεξετάζονται εντός πέντε ετών από τη θέσπισή τους και, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιούνται.

3. Τα προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν ιδίως τα προϊόντα και τα απόβλητα που δεν υπόκεινται σε καμία ειδική απαίτηση συλλογής, επεξεργασίας, ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης βάσει του ενωσιακού δικαίου. Για άλλα προϊόντα και απόβλητα, τα μέτρα εφαρμόζονται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

Όσον αφορά την παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ), τα προγράμματα που αναφέρονται στα εν λόγω στοιχεία μπορούν να περιλαμβάνουν, με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, τη θέσπιση οικονομικών κινήτρων, όπως εκπτώσεις, χρηματικές ανταμοιβές ή συστήματα παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής, με σκοπό την ενθάρρυνση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων με σχετικές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών και της συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων από τα εν λόγω προϊόντα.

4. Τα εθνικά μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις του ανταγωνισμού σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

5. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν χωριστά και αναφέρουν τις ποσότητες των κατασκευαστικών στοιχείων που περιέχουν τις σχετικές ποσότητες κρίσιμων πρώτων υλών και που αφαιρούνται από τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και τις ποσότητες κρίσιμων πρώτων υλών που ανακτώνται από τον εν λόγω εξοπλισμό.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου και των λεπτομερειών των εν λόγω εκδόσεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

Η πρώτη περίοδος αναφοράς καλύπτει το πρώτο πλήρες ημερολογιακό έτος μετά την έκδοση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα εν λόγω στοιχεία στην Επιτροπή όταν την ενημερώνουν σχετικά με τις ποσότητες των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που ανακυκλώθηκαν δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 6 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ.

6. Στις εκδόσεις τους που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 45, τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την έγκριση των εθνικών προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και σχετικά με την πρόοδο της αποτελεσματικής εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

7. Έως τις 24 Μαΐου 2025, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό καταλόγου προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και ροών αποβλήτων που τουλάχιστον θεωρείται ότι διαθέτουν σχετικές δυνατότητες ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχεία β) και γ).

Κατά την κατάρτιση του εν λόγω καταλόγου, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- α) τη συνολική ποσότητα κρίσιμων πρώτων υλών που ανακτώνται από τα εν λόγω προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και ροές αποβλήτων·
- β) τον βαθμό στον οποίο τα εν λόγω προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και ροές αποβλήτων καλύπτονται από το ενωσιακό δίκαιο·
- γ) νομοθετικά κενά·
- δ) ιδιαίτερες προκλήσεις που επηρεάζουν τη συλλογή και την επεξεργασία των αποβλήτων προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και ροών αποβλήτων·
- ε) τα υφιστάμενα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων που εφαρμόζονται σε προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και ροές αποβλήτων.

Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

Άρθρο 27

Ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης που υποχρεούνται να καταρτίσουν σχέδια διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2006/21/ΕΚ υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 27) της εν λόγω οδηγίας, προκαταρκτική μελέτη οικονομικής αξιολόγησης σχετικά με τη δυνητική ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από:

- α) τα εξορυκτικά απόβλητα που αποθηκεύονται στην εγκατάσταση· και
- β) τα παραγόμενα εξορυκτικά απόβλητα ή, εάν θεωρείται αποτελεσματικότερο, από τον όγκο των εξορυσσόμενων υλικών προτού αυτά καταστούν απόβλητα.

Οι φορείς εκμετάλλευσης απαλλάσσονται από την υποχρέωση που θεσπίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εάν επιδείξουν στην αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 27) της οδηγίας 2006/21/ΕΚ, με άκρα βεβαιότητα, ότι τα εξορυκτικά απόβλητα δεν περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες οι οποίες τεχνικά μπορούν να ανακτηθούν.

2. Η μελέτη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον εκτίμηση των ποσοτήτων και των συγκεντρώσεων κρίσιμων πρώτων υλών που περιέχονται στα εξορυκτικά απόβλητα και στον όγκο των εξορυσσόμενων αποβλήτων, καθώς και εκτίμηση της τεχνικής και οικονομικής δυνατότητας ανάκτησής τους. Οι φορείς εκμετάλλευσης καθορίζουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των εν λόγω ποσοτήτων και συγκεντρώσεων.

3. Έως τις 24 Νοεμβρίου 2026, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων υποβάλλουν τη μελέτη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου στην αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 27) της οδηγίας 2006/21/EK. Οι φορείς εκμετάλλευσης νέων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων υποβάλλουν την εν λόγω μελέτη στην αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 27) της οδηγίας 2006/21/EK κατά την υποβολή των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη δημιουργούν βάση δεδομένων με τις κλειστές εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων που βρίσκονται στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων, εκτός των κλειστών εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τοποθεσιών τους ή οι γεωλογικές συνθήκες καθιστούν απίθανη την ύπαρξη δυνητικά τεχνικά ανακτήσιμων ποσοτήτων κρίσιμων πρώτων υλών. Η εν λόγω βάση δεδομένων περιέχει πληροφορίες σχετικά με:

- α) την τοποθεσία, την έκταση και τον όγκο ή, κατά περίπτωση, των εκτιμώμενο όγκο της εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων·
- β) τον φορέα εκμετάλλευσης ή τον πρώην φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων και, κατά περίπτωση, τον νόμιμο διάδοχό του·
- γ) τις κατά προσέγγιση ποσότητες και συγκεντρώσεις όλων των πρώτων υλών που περιέχονται στα εξορυκτικά απόβλητα και, εάν υπάρχουν, στο αρχικό ορυκτό κοίτασμα, σύμφωνα με την παράγραφο 7·
- δ) τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που θεωρούνται σημαντικές από το κράτος μέλος για να καταστεί δυνατή η ανάκτηση κρίσιμων πρώτων υλών από την εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων.

5. Έως τις 24 Νοεμβρίου 2027, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και εφαρμόζουν μέτρα για την προώθηση της ανάκτησης κρίσιμων πρώτων υλών από εξορυκτικά απόβλητα, ιδίως από κλειστές εγκαταστάσεις αποβλήτων που προσδιορίζονται στη βάση δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 4 ως περιέχουσες δυνητικά οικονομικώς ανακτήσιμες κρίσιμες πρώτες ύλες.

6. Η βάση δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 4 δημιουργείται έως τις 24 Νοεμβρίου 2026 και όλες οι πληροφορίες εισάγονται στην εν λόγω βάση δεδομένων έως τις 24 Μαΐου 2027. Διατίθεται σε δημόσια προσβάσιμη και ψηφιακή μορφή και επικαιροποιείται τουλάχιστον ανά τριετία, ώστε να ενσωματώνονται πρόσθετες διαθέσιμες πληροφορίες και εγκαταστάσεις που έχουν κλείσει ή έχουν ταυτοποιηθεί προσφάτως.

7. Για την παροχή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη προβαίνουν τουλάχιστον στις ακόλουθες δραστηριότητες:

- α) για κλειστές εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων, τα κράτη μέλη, έως τις 24 Νοεμβρίου 2026, επανεξετάζουν διεξοδικά τους διαθέσιμους φακέλους αδειοδότησης, ή άλλα διαθέσιμα έγγραφα όταν δεν υπάρχουν φακέλοι αδειοδότησης·
- β) για τις εν λόγω εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων, όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες θα μπορούσαν να υποδεικνύουν την παρουσία δυνητικά οικονομικώς ανακτήσιμων ποσοτήτων κρίσιμων πρώτων υλών, τα κράτη μέλη προβαίνουν, επιπλέον, έως τις 24 Μαΐου 2026, σε αντιπροσωπευτική γεωχημική δειγματοληψία·
- γ) για τις εν λόγω εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων στις οποίες οι δραστηριότητες που περιγράφονται στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου υποδεικνύουν δυνητικά οικονομικώς ανακτήσιμες ποσότητες κρίσιμων πρώτων υλών, τα κράτη μέλη διενεργούν, έως τις 24 Μαρτίου 2027, λεπτομερέστερη δειγματοληψία με επακόλουθο χημικό και ορυκτολογικό χαρακτηρισμό που περιλαμβάνει περιγραφή πυρήνα γεώτρησης ή ισοδύναμες τεχνικές, εάν αυτό είναι περιβαλλοντικώς ορθό σύμφωνα με τις εφαρμοστέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις σε επίπεδο Ένωσης και με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2006/21/EK, κατά περίπτωση.

8. Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 7 ασκούνται εντός των ορίων των εθνικών νομικών συστημάτων που αφορούν τους ορυκτούς πόρους, τα απόβλητα, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, την κυριότητα γης, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές διατάξεις. Όταν οι παράγοντες αυτοί παρεμποδίζουν τις δραστηριότητες, οι αρχές των κρατών μελών επιδιώκουν τη συνεργασία του φορέα εκμετάλλευσης ή του ιδιοκτήτη της εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 καθίστανται προσβάσιμα ως μέρος της βάσης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Όταν είναι εφικτό, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν στη βάση δεδομένων ταξινόμηση των κλειστών χώρων εξορυκτικών αποβλήτων σύμφωνα με το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την ταξινόμηση των πόρων.

Άρθρο 28

Ανακυκλωσιμότητα των μόνιμων μαγνητών

1. Δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θέτει σε κυκλοφορία στην αγορά συσκευές απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού, γεννήτριες αιολικής ενέργειας, βιομηχανικά ρομπότ, μηχανοκίνητα οχήματα, ελαφρά μέσα μεταφοράς, μονάδες παραγωγής ψύξης, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικούς κινητήρες, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ηλεκτρικοί κινητήρες είναι ενσωματωμένοι σε άλλα προϊόντα, αυτόματα πλυντήρια ρούχων, στεγνωτήρια ρούχων, φούρνους μικροκυμάτων, ηλεκτρικές σκούπες ή πλυντήρια πιάτων διασφαλίζει ότι τα εν λόγω προϊόντα φέρουν ευδιάκριτη, ευανάγνωστη και ανεξίτηλη ετικέτα στην οποία αναγράφεται:

- α) αν τα προϊόντα αυτά περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους μόνιμους μαγνήτες·
- β) αν το προϊόν περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους μόνιμους μαγνήτες, ανεξάρτητα από το αν οι εν λόγω μόνιμοι μαγνήτες ανήκουν σε έναν από τους ακόλουθους τύπους:
 - i) νεοδύμιο-σίδηρο-βόριο·
 - ii) σαμάριο-κοβάλτιο·
 - iii) αλουμίνιο-νικέλιο-κοβάλτιο·
 - iv) φερίτη·

2. Έως τις 24 Νοεμβρίου 2026, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του μορφοτύπου για την επισήμανση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εγκρίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

3. Δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θέτει σε κυκλοφορία στην αγορά τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τα οποία περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους μόνιμους μαγνήτες των τύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) εξασφαλίζει την παρουσία φορέα δεδομένων επί ή εντός του προϊόντος.

4. Ο φορέας δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 συνδέεται με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό προϊόντος που παρέχει πρόσβαση στα ακόλουθα:

- α) το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα και την ταχυδρομική διεύθυνση του υπεύθυνου φυσικού ή νομικού προσώπου και, εφόσον υπάρχουν, τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας του·
- β) πληροφορίες σχετικά με το βάρος, τη θέση και τη χημική σύνθεση όλων των μεμονωμένων μόνιμων μαγνητών που περιλαμβάνονται στο προϊόν, καθώς και σχετικά με την παρουσία και τον τύπο των μαγνητικών επιστρώσεων, της κόλλας και τυχόν προσθέτων που χρησιμοποιήθηκαν·
- γ) πληροφορίες που επιτρέπουν την πρόσβαση και την ασφαλή αφαίρεση όλων των μόνιμων μαγνητών που είναι ενσωματωμένοι στο προϊόν, συμπεριλαμβανομένης τουλάχιστον της ακολουθίας όλων των σταδίων αφαίρεσης, των εργαλείων ή των τεχνολογιών που απαιτούνται για την πρόσβαση και την αφαίρεση του μόνιμου μαγνήτη, με την επιφύλαξη της παροχής πληροφοριών στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ.

5. Για προϊόντα των οποίων οι ενσωματωμένοι μόνιμοι μαγνήτες περιέχονται αποκλειστικά σε έναν ή περισσότερους ηλεκτρικούς κινητήρες ενσωματωμένους στο προϊόν, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) μπορούν να αντικατασταθούν από πληροφορίες σχετικά με τη θέση των εν λόγω ηλεκτρικών κινητήρων, ενώ οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ) μπορούν να αντικατασταθούν από πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση και την αφαίρεση των ηλεκτρικών κινητήρων, συμπεριλαμβανομένης τουλάχιστον της αλληλουχίας όλων των σταδίων, εργαλείων ή τεχνολογιών αφαίρεσης που απαιτούνται για την πρόσβαση και την αφαίρεση των ηλεκτρικών κινητήρων.

6. Για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και για τα οποία απαιτείται διαβατήριο προϊόντος δυνάμει άλλης ενωσιακής νομικής πράξης, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 περιλαμβάνονται στο εν λόγω διαβατήριο προϊόντος.

7. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει προϊόν που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στην αγορά διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 είναι πλήρεις, επικαιροποιημένες και ακριβείς και παραμένουν διαθέσιμες για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με τη συνήθη διάρκεια ζωής του προϊόντος συν δέκα έτη, μεταξύ άλλων έπειτα από αφερεγγυότητα, εκκαθάριση ή παύση της δραστηριότητας του υπεύθυνου φυσικού ή νομικού προσώπου στην Ένωση. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να εξουσιοδοτεί άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ενεργεί εξ ονόματός του.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 αναφέρονται στο μοντέλο προϊόντος ή, όταν οι πληροφορίες διαφέρουν μεταξύ μονάδων του ίδιου μοντέλου, σε συγκεκριμένη παρτίδα ή μονάδα. Στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 έχουν πρόσβαση οι επισκευαστές, οι φορείς ανακύκλωσης, οι αρχές εποπτείας της αγοράς και οι τελωνειακές αρχές.

8. Όταν οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών σχετικά με την ανακύκλωση των μόνιμων μαγνητών καθορίζονται σε ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης για οποιοδήποτε από τα προϊόντα που απαριθμούνται στην παράγραφο 1, στα σχετικά προϊόντα εφαρμόζονται οι εν λόγω απαιτήσεις, αντί του παρόντος άρθρου.

9. Τα προϊόντα που έχουν σχεδιαστεί κυρίως για εφαρμογές στους τομείς της άμυνας ή του διαστήματος εξαιρούνται από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
10. Από τις 24 Μαΐου 2029, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε συσκευές απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού, μηχανοκίνητα οχήματα και ελαφρά μέσα μεταφοράς που είναι οχήματα με έγκριση τύπου της κατηγορίας L.
11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται:
- α) σε οχήματα ειδικού σκοπού όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 31) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858·
 - β) σε εξαρτήματα οχήματος, πέραν του βασικού οχήματος, που έχουν λάβει έγκριση τύπου στο πλαίσιο έγκρισης τύπου σε πολλαπλά στάδια των κατηγοριών N_1 , N_2 , N_3 , M_2 ή M_3 ·
 - γ) σε οχήματα που παράγονται σε μικρή σειρά, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.
12. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 38 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με σκοπό την παροχή καταλόγου των κωδικών της Συνδυασμένης Ονοματολογίας σύμφωνα με το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου⁽⁴⁴⁾ και των περιγραφών προϊόντων που αντιστοιχούν στα προϊόντα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, προκειμένου να διευκολύνονται οι εργασίες των τελωνειακών αρχών σε σχέση με τα εν λόγω προϊόντα και τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 29.

Άρθρο 29

Ανακυκλωσιμότητα των μόνιμων μαγνητών

1. Έως τις 24 Μαΐου 2027 ή δύο έτη από την έναρξη ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θέτει σε κυκλοφορία στην αγορά προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, τα οποία περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους μόνιμους μαγνήτες που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημεία i), ii) και iii) και για τα οποία το συνολικό βάρος όλων αυτών των μόνιμων μαγνητών υπερβαίνει τα 0,2 kg δημοσιονομεί σε ισότοπο με ελεύθερη πρόσβαση το ποσοστό του νεοδυμίου, δυσπρόσιου, πρασεοδυμίου, τερβίου, βορίου, σαμαρίου, νικελίου και κοβαλτίου που ανακτάται από απόβλητα μετά την κατανάλωση τα οποία περιέχονται στους μόνιμους μαγνήτες που είναι ενσωματωμένοι στο προϊόν.
2. Έως τις 24 Μαΐου 2026, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 38 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τη θέσπιση κανόνων υπολογισμού και επαλήθευσης του ποσοστού του νεοδυμίου, του δυσπρόσιου, του πρασεοδυμίου, του τερβίου, του βορίου, του σαμαρίου, του νικελίου και του κοβαλτίου που ανακτώνται από απόβλητα μετά την κατανάλωση που περιέχονται στους μόνιμους μαγνήτες που είναι ενσωματωμένοι στα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
- Οι κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης προσδιορίζουν την εφαρμοστέα διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης από τις ενότητες που ορίζονται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁵⁾, με τις προσαρμογές που κρίνονται αναγκαίες λόγω των οικείων προϊόντων. Κατά τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) αν η σχετική ενότητα είναι κατάλληλη για τον τύπο του προϊόντος και ανάλογη προς το επιδιωκόμενο δημόσιο συμφέρον·
 - β) τη φύση των κινδύνων που ενέχει το προϊόν και την έκταση κατά την οποία η αξιολόγηση της συμμόρφωσης αντιστοιχεί στον τύπο και στον βαθμό κινδύνου·
 - γ) όταν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή τρίτου φορέα, την ανάγκη να μπορεί ο κατασκευαστής να διαλέξει από τις ενότητες για τη διασφάλιση της ποιότητας και την πιστοποίηση του προϊόντος που ορίζονται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ.
3. Μετά την έναρξη ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 2 και σε κάθε περίπτωση έως την 31η Δεκεμβρίου 2031, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον καθορισμό ελάχιστων ποσοστών για το νεοδύμιο, το δυσπρόσιο, το πρασεοδύμιο, το τέρβιο, το βόριο, το σαμάριο, το νικέλιο και το κοβάλτιο που ανακτώνται από απόβλητα μετά την κατανάλωση τα οποία πρέπει να περιέχονται στον μόνιμο μαγνήτη που είναι ενσωματωμένος στα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
- Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να εφαρμόζουν διαφορετικά ελάχιστα μερίδια σε διαφορετικά προϊόντα και να εξαιρούν ορισμένα προϊόντα. Προβλέπουν μεταβατικές περιόδους προσαρμοσμένες στη δυσκολία μεταβολής των προϊόντων που καλύπτονται από το μέτρο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.
- Το ελάχιστο ποσοστό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο βασίζεται σε προηγούμενη εκτίμηση των επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη:

⁽⁴⁴⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).

⁽⁴⁵⁾ Απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 82).

- α) την υφιστάμενη και προβλεπόμενη διαθεσιμότητα νεοδυμίου, δυσπροσίου, πρασεοδυμίου, τερβίου, βορίου, σαμαρίου, νικελίου και κοβαλτίου που ανακτώνται από απόβλητα μετά την κατανάλωση·
- β) τις πληροφορίες που συγκεντρώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τη σχετική διανομή του ποσοστού του ανακυκλωμένου περιεχομένου σε μόνιμους μαγνήτες ενσωματωμένους στα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά·
- γ) την τεχνική και επιστημονική πρόοδο, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών αλλαγών στις τεχνολογίες μόνιμου μαγνήτη που επηρεάζουν το είδος των υλικών που ανακτώνται·
- δ) την πραγματική και δυνητική συμβολή ενός ελάχιστου ποσοστού στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της Ένωσης·
- ε) τις πιθανές επιπτώσεις στη λειτουργία προϊόντων που περιλαμβάνουν μόνιμους μαγνήτες·
- στ) την ανάγκη αποφυγής δυσανάλογων αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική προσιτότητα των μόνιμων μαγνητών και των προϊόντων που περιλαμβάνουν μόνιμους μαγνήτες.

4. Όταν οι απαιτήσεις σχετικά με το ανακυκλωμένο περιεχόμενο των μόνιμων μαγνητών καθορίζονται σε ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης για οποιοδήποτε από τα προϊόντα που απαριθμούνται στην παράγραφο 1, στα σχετικά προϊόντα εφαρμόζονται οι εν λόγω απαιτήσεις, αντί του παρόντος άρθρου.

5. Από την ημερομηνία εφαρμογής της απαίτησης που καθορίζεται στην παράγραφο 1, κατά την προσφορά προς πώληση των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης πωλήσεων εξ αποστάσεως, ή την παρουσίασή τους στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που θέτουν σε κυκλοφορία στην αγορά τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διασφαλίζουν ότι οι πελάτες τους έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προτού δεσμευθούν από σύμβαση πώλησης.

Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που θέτουν σε κυκλοφορία στην αγορά τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν παρέχουν ούτε επιδεικνύουν ετικέτες, σήματα, σύμβολα ή επιγραφές που ενδέχεται να παραπλανήσουν ή να προκαλέσουν σύγχυση στους πελάτες όσον αφορά τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Τα προϊόντα που έχουν σχεδιαστεί κυρίως για εφαρμογές στους τομείς της άμυνας ή του διαστήματος εξαιρούνται από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

6. Για συσκευές απεικόνισης μαγνητικού συντονισμού, μηχανοκίνητα οχήματα και ελαφρά μέσα μεταφοράς που είναι οχήματα με έγκριση τύπου της κατηγορίας L, οι απαιτήσεις που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 5 εφαρμόζονται πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται:

- α) σε οχήματα ειδικού σκοπού όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 31) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858·
- β) σε εξαρτήματα οχήματος, πέραν του βασικού οχήματος, που έχουν λάβει έγκριση τύπου στο πλαίσιο έγκρισης τύπου σε πολλαπλά στάδια των κατηγοριών N_1 , N_2 , N_3 , M_2 ή M_3 ·
- γ) σε οχήματα που παράγονται σε μικρή σειρά, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 30) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858.

ΤΜΗΜΑ 2

Πιστοποίηση και περιβαλλοντικό αποτύπωμα

Άρθρο 30

Αναγνωρισμένα συστήματα

1. Κυβερνήσεις, κλαδικές ενώσεις και ομάδες ενδιαφερόμενων οργανισμών που έχουν αναπτύξει και εποπτεύουν συστήματα πιστοποίησης σχετικά με τη βιωσιμότητα των κρίσιμων πρώτων υλών (ιδιοκτήτες συστημάτων) μπορούν να υποβάλουν αίτηση αναγνώρισης των συστημάτων τους από την Επιτροπή.

Οι αιτήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου περιέχουν κάθε σχετικό στοιχείο που αποδεικνύει την εκπλήρωση των κριτηρίων που θεσπίζονται στο παράρτημα IV.

Έως τις 24 Μαΐου 2027, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον προσδιορισμό ενιαίου υποδείγματος προς χρήση από τους ιδιοκτήτες συστημάτων προκειμένου να υποβάλουν τις ελάχιστες πληροφορίες που οφείλουν να περιέχουν οι αιτήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

Η έκταση της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ενιαίου υποδείγματος που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο είναι εύλογη.

2. Όταν, βάσει των στοιχείων που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή κρίνει ότι ένα σύστημα πιστοποίησης πληροί τα κριτήρια του παραρτήματος IV ή μέρος αυτών, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την αναγνώριση του εν λόγω συστήματος και τον προσδιορισμό της αναγνωρισμένης κάλυψης του συστήματος. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

3. Η αναγνωρισμένη κάλυψη για κάθε σύστημα προσδιορίζεται με γνώμονα τα εξής:

α) τα στάδια της αξιακής αλυσίδας πρώτων υλών που καλύπτει το σύστημα·

β) τα στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου, μεταξύ άλλων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το κλείσιμο, που καλύπτει το σύστημα· και

γ) τις διαστάσεις βιωσιμότητας και τις κατηγορίες περιβαλλοντικού κινδύνου που απαριθμούνται στο παράρτημα IV σημείο 2 και τις οποίες αντιμετωπίζει το σύστημα.

Οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα IV σημείο 1 στοιχεία α) έως δ) αποτελούν προϋπόθεση για οποιαδήποτε αναγνώριση του συστήματος.

4. Η Επιτροπή επαληθεύει, τουλάχιστον ανά τριετία από την ημερομηνία εφαρμογής κάθε εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 2, ότι αυτό εξακολουθεί να πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα IV ή αναγνωρισμένο μέρος αυτών.

5. Οι ιδιοκτήτες αναγνωρισμένων συστημάτων ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή για τυχόν αλλαγές ή επικαιροποιήσεις στα εν λόγω συστήματα σχετικά με την εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στο παράρτημα IV ή αναγνωρισμένο μέρος αυτών. Η Επιτροπή εξακριβώνει αν οι εν λόγω αλλαγές ή επικαιροποιήσεις επηρεάζουν τη βάση της αναγνώρισης και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα.

6. Εάν υπάρχουν ενδείξεις επανειλημμένων ή σημαντικών περιπτώσεων στις οποίες οι οικονομικοί φορείς που εφαρμόζουν αναγνωρισμένο σύστημα δεν πληρούν τις απαιτήσεις του εν λόγω συστήματος, η Επιτροπή εξετάζει, σε διαβούλευση με τον ιδιοκτήτη του αναγνωρισμένου συστήματος, αν οι περιπτώσεις αυτές αφορούν ελλείψεις του συστήματος που επηρεάζουν τη βάση της αναγνώρισης και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα.

7. Όταν η Επιτροπή εντοπίζει ελλείψεις σε αναγνωρισμένο σύστημα οι οποίες επηρεάζουν τη βάση της αναγνώρισης, δύναται να χορηγήσει στον ιδιοκτήτη του συστήματος κατάλληλο χρονικό διάστημα, όχι μεγαλύτερο από 12 μήνες, για τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

8. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του συστήματος δεν λαμβάνει ή αρνείται να λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, και εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι ελλείψεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου σημαίνουν ότι το σύστημα δεν πληροί πλέον τα κριτήρια που προβλέπονται στο παράρτημα IV ή αναγνωρισμένο μέρος αυτών, η Επιτροπή αποσύρει την αναγνώριση του συστήματος μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

9. Η Επιτροπή καταρτίζει και τηρεί ενημερωμένο μητρώο αναγνωρισμένων συστημάτων. Το εν λόγω μητρώο δημοσιοποιείται σε ιστότοπο με ελεύθερη πρόσβαση. Ο ιστότοπος αυτός επιτρέπει επίσης την αντιπαραβολή παρατηρήσεων από όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους όσον αφορά την εφαρμογή των αναγνωρισμένων συστημάτων. Οι εν λόγω παρατηρήσεις υποβάλλονται στους σχετικούς ιδιοκτήτες συστημάτων ώστε να τις λάβουν υπόψη.

Άρθρο 31

Δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος

1. Λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και της αξιολόγησης αναγκαιότητας και αναλογικότητας για τους σκοπούς της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 38, για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού για τη θέσπιση κανόνων για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των διαφόρων κρίσιμων πρώτων υλών, σύμφωνα με το παράρτημα V και λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικά ορθές μεθόδους αξιολόγησης και τα σχετικά διεθνή πρότυπα. Οι κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης προσδιορίζουν τουλάχιστον τις τρεις πιο σχετικές κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο μέρος του συνολικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Μία από τις περιβαλλοντικές κατηγορίες είναι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η δήλωση αποτυπώματος περιορίζεται στις εν λόγω κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει έως τις 24 Νοεμβρίου 2026 έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην οποία καθορίζονται οι κρίσιμες πρώτες ύλες που πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για την αξιολόγηση του κατά πόσον η υποχρέωση δήλωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μιας κρίσιμης πρώτης ύλης είναι αναγκαία και αναλογική.

Για τις κρίσιμες πρώτες ύλες που η Επιτροπή έχει χαρακτηρίσει ως προτεραιότητα, η Επιτροπή υποβάλλει τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αναγκαιότητας και αναλογικότητας για τους σκοπούς της παραγράφου 2 έως 12 μήνες μετά την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης για συγκεκριμένη κρίσιμη πρώτη ύλη εάν έχει καταλήξει στο συμπέρασμα, έχοντας λάβει υπόψη τις διάφορες σχετικές κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι η εν λόγω κρίσιμη πρώτη ύλη έχει σημαντικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και ότι, ως εκ τούτου, η υποχρέωση δήλωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της εν λόγω κρίσιμης πρώτης ύλης όσον αφορά τις κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όταν τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά, είναι αναγκαία και αναλογική για να συμβάλει στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της Ένωσης διευκολύνοντας τον εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες με χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

4. Κατά την εξέταση της αναγκαιότητας της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- α) αν και με ποιον τρόπο επιτυγχάνονται οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι της Ένωσης μέσω άλλων ενωσιακών νομικών πράξεων που εφαρμόζονται στη σχετική κρίσιμη πρώτη ύλη, καθώς και πόσο αποτελεσματικά·
- β) την ύπαρξη και την υιοθέτηση σχετικών διεθνών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών ή τις προοπτικές συμφωνίας επί των εν λόγω προτύπων σε διεθνές επίπεδο, καθώς και βιώσιμες πρακτικές στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των προαιρετικών συστημάτων που αναγνωρίζονται δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφος 2·
- γ) την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων, των έργων στρατηγικής σημασίας, των εμπορικών συμφωνιών και άλλων διεθνών πράξεων, καθώς και την προβολή που εξασφαλίζει η Ένωση για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και το περιβάλλον·
- δ) το σχετικό οικονομικό κόστος και τη διοικητική επιβάρυνση για τους οικονομικούς φορείς.

5. Η Επιτροπή διενεργεί εκ των προτέρων εκτίμηση επιπτώσεων προκειμένου να αποφασίσει αν θα εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει της παραγράφου 1. Η εν λόγω εκτίμηση:

- α) βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε διαβούλευση με:
 - i) όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, όπως η βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης της κατάντη βιομηχανίας, οι ΜΜΕ και, κατά περίπτωση, η βιοτεχνία, οι κοινωνικοί εταίροι, οι έμποροι, οι έμποροι λιανικής πώλησης, οι εισαγωγείς, οι οργανώσεις που προωθούν την ανθρώπινη υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος, οι οργανώσεις καταναλωτών και η ακαδημαϊκή κοινότητα·
 - ii) τρίτες χώρες ή ΥΧΕ των οποίων οι συναλλαγές με την Ένωση ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά από την υποχρέωση αυτήν·
 - iii) το συμβούλιο·
 - iv) οργανισμούς της Ένωσης με αρμοδιότητες στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, κατά περίπτωση·
- β) διασφαλίζει ότι οποιοδήποτε τέτοιο μέτρο δεν καταρτίζεται, θεσπίζεται ή εφαρμόζεται με σκοπό ή με αποτέλεσμα τη δημιουργία περιττών εμποδίων στο διεθνές εμπόριο και δεν περιορίζει το εμπόριο περισσότερο απ' ό,τι απαιτείται για την επίτευξη των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων της Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της ικανότητας των προμηθευτών τρίτων χωρών να συμμορφώνονται με την εν λόγω δήλωση, ώστε να μην επηρεάζονται με δυσανάλογο τρόπο οι συνολικές εμπορικές ροές και το κόστος των κρίσιμων πρώτων υλών·
- γ) αξιολογεί κατά πόσον παρόμοιες υποχρεώσεις βάσει του δικαίου της Ένωσης έχουν επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και έχουν συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Ένωσης·
- δ) αξιολογεί αν το μέτρο θα συμβάλει στην επίτευξη των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων της Ένωσης χωρίς να επηρεάσει με δυσανάλογο τρόπο την ικανότητα του ενωσιακού κλάδου παραγωγής να προμηθεύεται τις σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες.

6. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θέτει σε κυκλοφορία στην αγορά κρίσιμες πρώτες ύλες, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων και ανακυκλωμένων, για τις οποίες η Επιτροπή έχει εγκρίνει κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης δυνάμει της παραγράφου 1 καθιστά διαθέσιμη μια δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Η απαίτηση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο ισχύει για κάθε επιμέρους είδος κρίσιμης πρώτης ύλης που τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά και δεν ισχύει για τις κρίσιμες πρώτες ύλες που περιλαμβάνονται σε ενδιάμεσα ή τελικά προϊόντα.

7. Η δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 6 περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα και την ταχυδρομική διεύθυνση του υπεύθυνου φυσικού ή νομικού προσώπου και τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας με τα οποία μπορεί κανείς να επικοινωνήσει μαζί του·
- β) πληροφορίες σχετικά με το είδος κρίσιμης πρώτης ύλης για το οποίο ισχύει η δήλωση·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τη χώρα και την περιοχή στην οποία η κρίσιμη πρώτη ύλη εξορύχθηκε, υποβλήθηκε σε επεξεργασία, εξευγενίστηκε και ανακυκλώθηκε, κατά περίπτωση·

- δ) το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των κρίσιμων πρώτων υλών, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες επαλήθευσης και υπολογισμού που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 1·
- ε) την κατηγορία επιδόσεων περιβαλλοντικού αποτυπώματος στην οποία αντιστοιχεί η κρίσιμη πρώτη ύλη, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με την εφαρμοστέα κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 8·
- στ) διαδικτυακό σύνδεσμο για την πρόσβαση σε δημόσια έκδοση της μελέτης που υποστηρίζει τα αποτελέσματα της δήλωσης περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
8. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τη θέσπιση κατηγοριών επιδόσεων περιβαλλοντικού αποτυπώματος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος για τις κρίσιμες πρώτες ύλες για τις οποίες έχουν εγκριθεί κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το παράρτημα V.
9. Η Επιτροπή, κατά τον καθορισμό κανόνων υπολογισμού για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των ενδιάμεσων και των τελικών προϊόντων που περιέχουν κρίσιμες πρώτες ύλες, απαιτεί, όπου είναι δυνατόν, τη χρήση των κανόνων υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.
10. Η δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος διατίθεται σε ιστότοπο με ελεύθερη πρόσβαση και είναι εύκολα κατανοητή.

Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου της δήλωσης περιβαλλοντικού αποτυπώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

11. Κατά την προσφορά προς πώληση κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης πωλήσεων εξ αποστάσεως, ή κατά την παρουσίασή τους στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που θέτουν σε κυκλοφορία στην αγορά κρίσιμες πρώτες ύλες διασφαλίζουν ότι οι πελάτες τους έχουν πρόσβαση στη δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος προτού δεσμευθούν από σύμβαση πώλησης.

Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που θέτουν σε κυκλοφορία στην αγορά κρίσιμες πρώτες ύλες δεν παρέχουν ούτε επιδεικνύουν ετικέτες, σήματα, σύμβολα ή επιγραφές που ενδέχεται να παραπλανήσουν ή να προκαλέσουν σύγχυση στους πελάτες όσον αφορά τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη δήλωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

ΤΜΗΜΑ 3

Ελεύθερη κυκλοφορία, συμμόρφωση και εποπτεία της αγοράς

Άρθρο 32

Ελεύθερη κυκλοφορία

1. Τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν, περιορίζουν ή εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά ή τη θέση σε λειτουργία προϊόντων με ενσωματωμένους μόνιμους μαγνήτες ή προϊόντων κρίσιμων πρώτων υλών που συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό, για λόγους που σχετίζονται με πληροφορίες σχετικά με την ανακύκλωση ή το ανακυκλωμένο περιεχόμενο μόνιμων μαγνητών ή για λόγους που σχετίζονται με πληροφορίες σχετικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα κρίσιμων πρώτων υλών που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.
2. Σε εμπορικές εκθέσεις, παρουσιάσεις, επιδείξεις ή παρόμοιες εκδηλώσεις, τα κράτη μέλη δεν θέτουν εμπόδια στην επίδειξη προϊόντων που περιλαμβάνουν μόνιμους μαγνήτες ή προϊόντων κρίσιμων πρώτων υλών που δεν τηρούν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, εάν επισημαίνεται σαφώς με ορατό σήμα ότι τα εν λόγω προϊόντα ή κρίσιμες πρώτες ύλες δεν συμμορφώνονται προς τον παρόντα κανονισμό και δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά έως ότου συμμορφωθούν.

Άρθρο 33

Συμμόρφωση και εποπτεία της αγοράς

1. Προτού τεθεί σε κυκλοφορία στην αγορά προϊόν που καλύπτεται από το άρθρο 28 ή 29, τα υπεύθυνα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξασφαλίζουν ότι έχει διενεργηθεί η εφαρμοστέα διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης και ότι έχει καταρτιστεί ο απαιτούμενος τεχνικός φάκελος. Όταν η συμμόρφωση ενός προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις αποδεικνύεται με τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τα υπεύθυνα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξασφαλίζουν ότι έχει συνταχθεί δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και έχει τοποθετηθεί η σήμανση CE.
2. Η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης για τα προϊόντα που καλύπτονται από τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 28 του παρόντος κανονισμού είναι η διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα IV της οδηγίας 2009/125/ΕΚ, εκτός εάν τα εν λόγω προϊόντα καλύπτονται επίσης από τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 29 του παρόντος κανονισμού, οπότε η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι η διαδικασία που ορίζεται στους κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε προϊόντα που καλύπτονται από έγκριση τύπου δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013.

Άρθρο 34

Εφαρμογή και ευθυγράμμιση με την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για τη συμπλήρωση των άρθρων 28, 29, 31 και 33 προκειμένου:

- α) να θεσπίζει απαιτήσεις για τον τεχνικό σχεδιασμό και τη λειτουργία του φορέα δεδομένων και του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού προϊόντος που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4·
- β) να αναφέρει τα τεχνικά πρότυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται σε σχέση με τον μοναδικό φορέα δεδομένων και τον μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό προϊόντος που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4·
- γ) να θεσπίζει κανόνες για τη συμπερίληψη του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού προϊόντος που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 4 στα μητρώα που αφορούν την εποπτεία της αγοράς και τους τελωνειακούς ελέγχους·
- δ) να θεσπίζει απαιτήσεις σχετικά με τους τελωνειακούς ελέγχους που σχετίζονται με τον φορέα δεδομένων και τον μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό προϊόντος που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4·
- ε) να θεσπίζει διαδικασίες για τη διαχείριση προϊόντων που ενέχουν κινδύνους σε εθνικό επίπεδο ή για την αντιμετώπιση τυπικής μη συμμόρφωσης, καθώς και διαδικασίες διασφάλισης σε περίπτωση αντιρρήσεων στα μέτρα εποπτείας της αγοράς που έχουν ληφθεί·
- στ) να καθορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και τις γενικές αρχές, κανόνες και προϋποθέσεις για την τοποθέτηση της σήμανσης CE.

Οι εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις παραπέμπουν ή διασφαλίζουν την ευθυγράμμιση με άλλη ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης, ιδίως την οδηγία 2009/125/ΕΚ, και λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη περιορισμού του διοικητικού φόρτου, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική εφαρμογή των άρθρων 28, 29 και 31 του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Άρθρο 35

Ευρωπαϊκό συμβούλιο κρίσιμων πρώτων υλών

1. Θεσπίζεται το ευρωπαϊκό συμβούλιο κρίσιμων πρώτων υλών («συμβούλιο»).
2. Το συμβούλιο παρέχει συμβουλές προς την Επιτροπή και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 36

Σύνθεση και λειτουργία του συμβουλίου

1. Το συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους από όλα τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η προεδρία του ασκείται από αντιπρόσωπο της Επιτροπής («πρόεδρος»).
 2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει στο συμβούλιο έναν εκπρόσωπο υψηλού επιπέδου. Κατά περίπτωση, όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνώση, ένα κράτος μέλος δύναται να διορίζει διαφορετικούς εκπροσώπους σε σχέση με τα διάφορα καθήκοντα του συμβουλίου. Για κάθε εκπρόσωπο διορισμένο στο συμβούλιο υπάρχει αναπληρωματικό μέλος. Μόνο τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου. Κάθε κράτος μέλος διαθέτει μόνο μία ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εκπροσώπων.
- Ο πρόεδρος προσκαλεί εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να παραστούν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις του συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων των μόνιμων ή προσωρινών υποομάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

3. Κατά περίπτωση, ο πρόεδρος δύναται να προσκαλεί εκπροσώπους της βιομηχανίας, ιδίως των ΜΜΕ, της κοινωνίας των πολιτών, της ακαδημαϊκής κοινότητας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των τοπικών ή περιφερειακών αρχών, τρίτων χωρών, ΥΧΕ, καθώς και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, να παραστούν στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης ή των μόνιμων ή προσωρινών υποομάδων του που αναφέρονται στην παράγραφο 8 ως παρατηρητές ή να παράσχουν γραπτές συνεισφορές. Οι παρατηρητές δεν συμμετέχουν στη διατύπωση συμβουλών του συμβουλίου και των υποομάδων του.

4. Κατά την πρώτη συνεδρίασή του, το συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, εγκρίνει τον εσωτερικό του κανονισμό με απλή πλειοψηφία των μελών του.

5. Το συμβούλιο συνεδριάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εκτέλεσης των καθηκόντων του τα οποία προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Όταν είναι αναγκαίο, το συμβούλιο συνεδριάζει με βάση αιτιολογημένο αίτημα της Επιτροπής ή κράτους μέλους που αιτιολογεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναφορικά με έργο στρατηγικής σημασίας στην επικράτειά του για το οποίο απαιτείται πρόσθετη συνεδρίαση.

Το συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον ως εξής:

α) ανά τρίμηνο για την αξιολόγηση των αιτήσεων για έργα στρατηγικής σημασίας κατά το κεφάλαιο 3 τμήμα 2·

β) ανά εξάμηνο για την ανάπτυξη της παρακολούθησης κατά το κεφάλαιο 4·

γ) άπαξ ετησίως για τη συζήτηση της προόδου της υλοποίησης των υποχρεώσεων των κρατών μελών που συνδέονται με την εξερεύνηση και οι οποίες καθορίζονται στο κεφάλαιο 3 τμήμα 5, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα των επικαιροποιήσεων των καταλόγων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας ή κρίσιμων πρώτων υλών.

6. Η Επιτροπή συντονίζει τις εργασίες του συμβουλίου μέσω εκτελεστικής γραμματείας η οποία παρέχει τεχνική και υλικοτεχνική υποστήριξη.

7. Το συμβούλιο:

α) εξετάζει σε περιοδική βάση την εφαρμογή του άρθρου 9 και ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές για την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα κρίσιμων πρώτων υλών, καθώς και για τη βελτίωση της συμμετοχής του κοινού και της διαβούλευσης με το κοινό στα εν λόγω έργα·

β) κατά περίπτωση, προτείνει στην Επιτροπή κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα ενιαία σημεία εξυπηρέτησης·

γ) εξετάζει σε περιοδική βάση την υλοποίηση έργων στρατηγικής σημασίας και, όπου κρίνεται αναγκαίο, τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή από το κράτος μέλος το έδαφος του οποίου αφορά ένα έργο στρατηγικής σημασίας, με σκοπό την περαιτέρω διευκόλυνση της υλοποίησης των εν λόγω έργων στρατηγικής σημασίας δυνάμει του άρθρου 15·

δ) παρέχει συμβουλές στην Επιτροπή σχετικά με την αξιολόγηση της δημιουργίας του συστήματος από κοινού αγορών δυνάμει του άρθρου 25·

ε) διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να βελτιώσει τα εθνικά τους προγράμματα δυνάμει του άρθρου 26.

8. Το συμβούλιο δύναται να συγκροτεί μόνιμες ή προσωρινές υποομάδες προκειμένου να επιλαμβάνονται συγκεκριμένων ζητημάτων και καθηκόντων.

Το συμβούλιο συγκροτεί, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες μόνιμες υποομάδες:

α) υποομάδα για τη συζήτηση και τον συντονισμό της χρηματοδότησης έργων στρατηγικής σημασίας σύμφωνα με το άρθρο 16, στην οποία προσκαλούνται ως παρατηρητές εκπρόσωποι εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών και ιδρυμάτων, οργανισμών ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων, ευρωπαϊκών αναπτυξιακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, και, κατά περίπτωση, ιδιωτικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων·

β) μια υποομάδα για τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με μέτρα για την αύξηση των γνώσεων του κοινού σχετικά με την αλυσίδα εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και τη συμμετοχή των συμφεροντούχων σε έργα κρίσιμων πρώτων υλών, στην οποία προσκαλούνται συστηματικά ως παρατηρητές εκπρόσωποι των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·

γ) υποομάδα στην οποία συμμετέχουν εθνικά ή, κατά περίπτωση, περιφερειακά γεωλογικά ιδρύματα ή έρευνες ή, ελλείψει ιδρύματος ή έρευνας αυτού του είδους, η αρμόδια εθνική αρχή που είναι επιφορτισμένη με καθήκοντα γενικής εξερεύνησης, με σκοπό να συμβάλει στον συντονισμό των εθνικών προγραμμάτων εξερεύνησης που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 19·

δ) υποομάδα για τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με μέτρα για την προώθηση της κυκλικότητας, της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της υποκατάστασης κρίσιμων πρώτων υλών·

ε) υποομάδα στην οποία συμμετέχουν εθνικοί οργανισμοί εφοδιασμού και ενημέρωσης που καλύπτουν κρίσιμες πρώτες ύλες ή, ελλείψει οργανισμού αυτού του είδους, η αρμόδια εθνική αρχή που είναι επιφορτισμένη με το θέμα αυτό, με σκοπό να συμβάλει στην εκτέλεση των καθηκόντων της Επιτροπής για την παρακολούθηση και την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων δυνάμει του άρθρου 20·

στ) υποομάδα στην οποία συμμετέχουν εθνικοί οργανισμοί αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τα στρατηγικά αποθέματα ή, ελλείψει οργανισμού ή αρχής αυτού του είδους, η αρμόδια εθνική αρχή που είναι επιφορτισμένη με το θέμα αυτό, με σκοπό να συμβάλει στον συντονισμό των στρατηγικών αποθεμάτων που καθορίζονται στο άρθρο 23.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το συμβούλιο διασφαλίζει, κατά περίπτωση, τον συντονισμό, τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις σχετικές δομές αντιμετώπισης κρίσεων και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων που έχουν συσταθεί δυνάμει του δικαίου της Ένωσης.

9. Το συμβούλιο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση του ασφαλούς χειρισμού και της ασφαλούς επεξεργασίας εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 46.

10. Το συμβούλιο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη λήψη αποφάσεων κατόπιν συναίνεσης.

Άρθρο 37

Διεθνής συνεργασία και στρατηγικές εταιρικές σχέσεις

1. Στο συμβούλιο γίνεται συζήτηση σε περιοδική βάση:

α) για τον βαθμό στον οποίο οι στρατηγικές εταιρικές σχέσεις που συνάπτει η Ένωση συμβάλλουν:

i) στη βελτίωση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών αναφοράς που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β)·

ii) στη βελτίωση της συνεργασίας κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των κρίσιμων πρώτων υλών μεταξύ της Ένωσης και των χωρών-εταίρων, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων ανάπτυξης ικανότητας και μεταφοράς τεχνολογίας για την προώθηση της κυκλικότητας και της υπεύθυνης ανακύκλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στις χώρες παραγωγής·

iii) στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των χωρών εταίρων, μεταξύ άλλων με την προώθηση πρακτικών βιώσιμης και κυκλικής οικονομίας, αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά μήκος των αξιακών αλυσίδων πρώτων υλών τους·

β) για τη συνοχή και τις δυνητικές συνέργειες μεταξύ της διμερούς συνεργασίας των κρατών μελών με σχετικές τρίτες χώρες και των δράσεων που υλοποιούνται από την Ένωση στο πλαίσιο στρατηγικών εταιρικών σχέσεων·

γ) όσον αφορά τις τρίτες χώρες στις οποίες θα μπορούσε να δοθεί προτεραιότητα για τη σύναψη στρατηγικών εταιρικών σχέσεων, λαμβανομένων υπόψη των ακόλουθων κριτηρίων:

i) της δυνητικής συμβολής στην ασφάλεια εφοδιασμού και στην ανθεκτικότητά της, με τη συνεκτίμηση των δυνητικών αποθεμάτων, καθώς και της ικανότητας εξόρυξης, επεξεργασίας και ανακύκλωσης μιας τρίτης χώρας όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες·

ii) του κατά πόσο μια συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας θα μπορούσε να βελτιώσει την ικανότητα τρίτης χώρας να διασφαλίζει την παρακολούθηση, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω του ρυθμιστικού της πλαισίου και της εφαρμογής αυτού, τη χρήση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρωπίνων και των εργασιακών δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά την καταναγκαστική και την παιδική εργασία, την ουσιαστική συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των αυτόχθονων λαών, τη χρήση διαφανών και υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών και την πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων στην ορθή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και στο κράτος δικαίου·

iii) του κατά πόσο υπάρχουν υφιστάμενες συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας και, για τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, οι δυνατότητες ανάπτυξης επενδυτικών έργων στο πλαίσιο της «Global Gateway», μεταξύ άλλων με σκοπό τη διευκόλυνση των επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας·

iv) για τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, του κατά πόσο και με ποιον τρόπο μια εταιρική σχέση θα μπορούσε να συμβάλει στην τοπική προστιθέμενη αξία, συμπεριλαμβανομένων των κατάντη δραστηριοτήτων, και θα ήταν αμοιβαία επωφελής για την Ένωση και για τη χώρα-εταίρο·

δ) για συμβουλές προς την Επιτροπή σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της συνοχής των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο με τις πολιτικές της Ένωσης για τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

2. Οι συζητήσεις του συμβουλίου δυνάμει της παραγράφου 1 δεν θίγουν τα προνόμια του Συμβουλίου σύμφωνα με τις Συνθήκες.

3. Τα κράτη μέλη:

- α) ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη διμερή συνεργασία τους με σχετικές τρίτες χώρες, όταν το πεδίο εφαρμογής της περιλαμβάνει αξιακή αλυσίδα κρίσιμων πρώτων υλών·
 - β) μπορούν να παρέχουν στήριξη στην Επιτροπή κατά την εφαρμογή των μέτρων συνεργασίας που καθορίζονται στο πλαίσιο των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών.
4. Άπαξ ετησίως, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το περιεχόμενο και την έκβαση των συζητήσεων του συμβουλίου δυνάμει της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άρθρο 38

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 4 παράγραφος 2, στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 6 παράγραφος 2, στο άρθρο 28 παράγραφος 12, στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 και 3, στο άρθρο 31 παράγραφοι 1 και 8 και στο άρθρο 34 παράγραφος 1 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο οκτώ ετών από τις 24 Ιουνίου 2024. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των οκτώ ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλει αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσουν την εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 4 παράγραφος 2, στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 6 παράγραφος 2, στο άρθρο 28 παράγραφος 12, στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 και 3, στο άρθρο 31 παράγραφοι 1 και 8 και στο άρθρο 34 παράγραφος 1. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2, το άρθρο 4 παράγραφος 2, το άρθρο 5 παράγραφος 3, το άρθρο 6 παράγραφος 2, το άρθρο 28 παράγραφος 12, το άρθρο 29 παράγραφος 2 ή 3, το άρθρο 31 παράγραφος 1 ή 8 ή το άρθρο 34 παράγραφος 1 αρχίζει να ισχύει μόνο εφόσον δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, προτού λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 39

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Άρθρο 40

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013

Στο μέρος Γ1 του πίνακα στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013, προστίθεται η ακόλουθη καταχώριση:

«15α	18	απαιτήσεις κυκλικότητας των μόνιμων μαγνητών	Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
------	----	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

Άρθρο 41

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858

Στο τμήμα Z, «Περιβαλλοντική επίδοση και εκπομπές», του πίνακα στο παράρτημα II μέρος I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858, προστίθεται στον πίνακα η ακόλουθη καταχώριση:

«Z 15	Απαιτήσεις κυκλικότητας των μόνιμων μαγνητών	Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)	X	X	X	X	X	X								X	X
-------	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

Άρθρο 42

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο παράρτημα I, προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

«ΛΣΤ. Έργα κρίσιμων πρώτων υλών	1. τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης που ιδρύθηκαν ή ορίστηκαν βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) 2. πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης
---------------------------------	---

	3. πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες 4. πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών 5. πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της εταιρικής φορολογικής δήλωσης, της τοπικής φορολογικής νομοθεσίας ή του εργατικού δικαίου
--	---

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).».

2) Στο παράρτημα II, προστίθεται η ακόλουθη σειρά:

«Έργα κρίσιμων πρώτων υλών	Διαδικασία που καλύπτει όλες τις σχετικές άδειες για την κατασκευή και τη λειτουργία έργων κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών αδειών, των αδειών χρήσης χημικών προϊόντων, των αδειών σύνδεσης στο δίκτυο και των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών αδειών, όπου απαιτούνται, και περιλαμβάνει όλες τις αιτήσεις και διαδικασίες από την αναγνώριση της πληρότητας της αίτησης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252.	Όλες οι εκροές που αφορούν τις διαδικασίες, από τη βεβαίωση ότι η αίτηση είναι πλήρης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252.»
----------------------------	---	--

3) Στο παράρτημα III προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«9) Το οικείο ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης κατά το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252.».

Άρθρο 43

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνο σε σχέση με τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 305/2011 ^{(1)*}, (ΕΕ) 2016/425 ^{(2)*}, (ΕΕ) 2016/426 ^{(3)*} και (ΕΕ) 2024/1252 ^{(4)*} και των οδηγιών 2000/14/ΕΚ ^{(5)*}, 2006/42/ΕΚ ^{(6)*}, 2009/48/ΕΚ ^{(7)*}, 2009/125/ΕΚ ^{(8)*}, 2011/65/ΕΕ ^{(9)*}, 2013/29/ΕΕ ^{(10)*}, 2013/53/ΕΕ ^{(11)*}, 2014/29/ΕΕ ^{(12)*}, 2014/30/ΕΕ ^{(13)*}, 2014/31/ΕΕ ^{(14)*}, 2014/32/ΕΕ ^{(15)*}, 2014/34/ΕΕ ^{(16)*}, 2014/35/ΕΕ ^{(17)*}, 2014/53/ΕΕ ^{(18)*} και 2014/68/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^{(19)*}.

- ^{(1)*} Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).
- ^{(2)*} Κανονισμός (ΕΕ) 2016/425 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και για την κατάργηση της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ (ΕΕ L 81 της 31.3.2016, σ. 51).
- ^{(3)*} Κανονισμός (ΕΕ) 2016/426 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων και την κατάργηση της οδηγίας 2009/142/ΕΚ (ΕΕ L 81 της 31.3.2016, σ. 99).
- ^{(4)*} Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).
- ^{(5)*} Οδηγία 2000/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2000, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους (ΕΕ L 162 της 3.7.2000, σ. 1).
- ^{(6)*} Οδηγία 2006/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 95/16/ΕΚ (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 24).
- ^{(7)*} Οδηγία 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών (ΕΕ L 170 της 30.6.2009, σ. 1).
- ^{(8)*} Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).
- ^{(9)*} Οδηγία 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 88).
- ^{(10)*} Οδηγία 2013/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα των οργάνων μετρήσεων στην αγορά (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 27).
- ^{(11)*} Οδηγία 2013/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για τα σκάφη αναψυχής και τα ατομικά σκάφη και την κατάργηση της οδηγίας 94/25/ΕΚ (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 90).
- ^{(12)*} Οδηγία 2014/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά απλών δοχείων πίεσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 45).
- ^{(13)*} Οδηγία 2014/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 79).
- ^{(14)*} Οδηγία 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 107).
- ^{(15)*} Οδηγία 2014/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα των οργάνων μετρήσεων στην αγορά (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 149).
- ^{(16)*} Οδηγία 2014/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις συσκευές και τα συστήματα προστασίας που προορίζονται για χρήση σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 309).
- ^{(17)*} Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357).
- ^{(18)*} Οδηγία 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/5/ΕΚ (ΕΕ L 153 της 22.5.2014, σ. 62).
- ^{(19)*} Οδηγία 2014/68/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά απλών δοχείων πίεσης (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 164).».

2) Στο παράρτημα I προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«71. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>), στον βαθμό που αφορά τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 28, 29 ή 31 του εν λόγω κανονισμού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44

Παρακολούθηση της προόδου

1. Έως τις 24 Νοεμβρίου 2026, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση που περιλαμβάνει ενδεικτικές προβλέψεις της ετήσιας κατανάλωσης κάθε κρίσιμης πρώτης ύλης το 2030, το 2040 και το 2050, συμπεριλαμβανομένων μιας χαμηλής, μιας υψηλής και μιας πρόβλεψης αναφοράς, καθώς και ενδεικτικούς δείκτες αναφοράς για την εξόρυξη και την επεξεργασία ανά πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας, με σκοπό την εκπλήρωση των δεικτών αναφοράς που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) για το 2030.

2. Έως τις 24 Μαΐου 2027 και στη συνέχεια τουλάχιστον ανά τριετία, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του συμβουλίου, παρακολουθεί την πρόοδο προς την επίτευξη των δεικτών αναφοράς που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, καθώς και τον μετριασμό της αναμενόμενης αύξησης της κατανάλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην Ένωση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, και δημοσιεύει έκθεση στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η πρόοδος της Ένωσης ως προς την επίτευξη των εν λόγω δεικτών αναφοράς και τον εν λόγω μετριασμό.

3. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνει:

α) ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό προόδου της Ένωσης ως προς την επίτευξη των δεικτών αναφοράς και τον μετριασμό που αναφέρονται στο άρθρο 5·

β) κατάλογο των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών και καλύπτουν τις πρώτες ύλες· και

γ) εκτίμηση της συμβολής των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων στην επίτευξη των δεικτών αναφοράς που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν πληροφορίες επιπλέον των πληροφοριών που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21.

4. Για να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή παρακολουθεί τη συνοχή των δράσεων της για την εφαρμογή του με άλλους κανόνες ενωσιακού δικαίου. Επιπλέον, η Επιτροπή δημοσιεύει, έως τις 24 Μαΐου 2025, έκθεση για τη συνοχή του παρόντος κανονισμού με άλλους κανόνες ενωσιακού δικαίου.

5. Σε περίπτωση που, βάσει της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ένωση είναι πιθανόν να μην επιτύχει τους στόχους του άρθρου 5, αξιολογεί τη δυνατότητα υλοποίησης και την αναλογικότητα της πρότασης μέτρων για τη διασφάλιση της επίτευξης των εν λόγω στόχων.

6. Η Επιτροπή ζητεί από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να αναπτύξουν ευρωπαϊκά πρότυπα ή ευρωπαϊκά παραδοτέα τυποποίησης προς στήριξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 45

Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη

1. Έως τις 24 Μαΐου 2026 και στη συνέχεια ετησίως, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση η οποία περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 5, στο άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 2, στο άρθρο 22 παράγραφος 1, στο άρθρο 23 παράγραφος 5 και στο άρθρο 26 παράγραφος 6.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν πληροφορίες επιπλέον των πληροφοριών που παρέχονται στο πλαίσιο των διατάξεων που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο.

2. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την καθιέρωση υποδείγματος όσον αφορά τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Στο υπόδειγμα μπορεί να αναφέρεται ο τρόπος διατύπωσης των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2.

3. Οι πληροφορίες οι οποίες περιέχονται στις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπόκεινται στο άρθρο 46.

Άρθρο 46

Μεταχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες που αποκτώνται κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και προστατεύονται από το σχετικό ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προστασία του εμπορικού και του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων ευαίσθητων, εμπιστευτικών και διαβαθμισμένων πληροφοριών των οποίων η απόκτηση και η επεξεργασία γίνεται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων και των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, σύμφωνα με το ενωσιακό και το σχετικό εθνικό δίκαιο.

3. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που παρέχονται ή ανταλλάσσονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν υποχαρακτηρίζονται ούτε αποχαρακτηρίζονται χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της πηγής προέλευσης, σύμφωνα με το σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

4. Εάν κράτος μέλος εκτιμά ότι η αποκάλυψη συγκεντρωτικών πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 22 είναι πιθανόν να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, δύναται, μέσω αιτιολογημένης ειδοποίησης, να προβάλει αντιρρήσεις στην αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών από την Επιτροπή.

5. Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές, οι υπάλληλοί τους, το λοιπό προσωπικό τους και άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία των εν λόγω αρχών διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων τους σύμφωνα με το σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για όλους τους εκπροσώπους των κρατών μελών, τους παρατηρητές, τους εμπειρογνώμονες και άλλους συμμετέχοντες που παρίστανται στις συνεδριάσεις του συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 36.

6. Η Επιτροπή προβλέπει τυποποιημένα και ασφαλή μέσα για την αντιπαραβολή, την επεξεργασία και την αποθήκευση των πληροφοριών που αποκτώνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

7. Τυχόν υποχρεώσεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών κατά τον παρόντα κανονισμό δεν ισχύουν για δεδομένα που αφορούν ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας ή άμυνας των κρατών μελών.

Άρθρο 47

Κυρώσεις

Έως τις 24 Νοεμβρίου 2026, τα κράτη μέλη καθορίζουν το σύστημα κυρώσεων που επιβάλλουν στις παραβάσεις του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση της εφαρμογής τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 48

Αξιολόγηση

1. Έως τις 24 Μαΐου 2028, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού σε σχέση με τους στόχους που επιδιώκει και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

2. Στην έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αξιολογείται τουλάχιστον:

α) η σκοπιμότητα του καθορισμού ανώτατων ορίων περιβαλλοντικού αποτυπώματος για τις κρίσιμες πρώτες ύλες για τις οποίες έχουν εγκριθεί κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης, καθώς και η ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των αλυσίδων εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες μετά το 2030·

- β) η καταλληλότητα καθορισμού δεικτών αναφοράς με στόχο το 2040 και το 2050 σε συγκεντρωτικό επίπεδο και ανά πρώτη ύλη στρατηγικής σημασίας·
- γ) η συνοχή μεταξύ του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου και του παρόντος κανονισμού, ιδίως σε σχέση με το καθεστώς προτεραιότητας των στρατηγικών έργων·
- δ) η διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με τον όγκο των αποβλήτων και το περιεχόμενο των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας για τις σχετικές ροές αποβλήτων·
- ε) ο αντίκτυπος του συστήματος από κοινού αγορών που θεσπίζεται κατά το άρθρο 25 σχετικά με τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά·
- στ) η καταλληλότητα θέσπισης περαιτέρω μέτρων για την αύξηση της συλλογής, της διαλογής και της επεξεργασίας των αποβλήτων, ιδίως όσον αφορά τα απορρίμματα μετάλλων, συμπεριλαμβανομένων των παλιοσίδερων.
3. Βάσει της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή υποβάλλει, όταν το κρίνει σκόπιμο, σχετικές νομοθετικές προτάσεις.

Άρθρο 49

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα άρθρα 40 και 41 εφαρμόζονται από τις 24 Μαΐου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Απριλίου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

H. LAHBIB

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας

Τμήμα 1

Καταλογος πρωτων υλων στρατηγικης σημασιας

Θεωρούνται στρατηγικές οι ακόλουθες πρώτες ύλες:

- α) βωξίτης/αλουμίνα/αλουμίνιο
- β) βισμούθιο
- γ) βόριο — μεταλλουργικής ποιότητας
- δ) κοβάλτιο
- ε) ψαλκός
- στ) γάλλιο
- ζ) γερμάνιο
- η) λίθιο — βαθμός κατάλληλος για συσσωρευτές
- θ) μεταλλικό μαγνήσιο
- ι) μαγγάνιο — βαθμός κατάλληλος για συσσωρευτές
- ια) Γραφίτης — βαθμός κατάλληλος για συσσωρευτές
- ιβ) νικέλιο — βαθμός κατάλληλος για συσσωρευτές
- ιγ) μέταλλα της ομάδας του λευκόχρυσου
- ιδ) σπάνιες γαίες για μόνιμους μαγνήτες (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm και Ce)
- ιε) πυριτιούχο μέταλλο
- ιστ) μεταλλικό τιτάνιο
- ιζ) βολφράμιο

Τμήμα 2

Μεθοδολογια επιλογης πρωτων υλων στρατηγικης σημασιας

1. Η στρατηγική σημασία καθορίζεται με βάση τη συνάφεια μιας πρώτης ύλης για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και για τις εφαρμογές στους τομείς της άμυνας και της αεροδιαστημικής, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) του όγκου των στρατηγικών τεχνολογιών που χρησιμοποιούν την πρώτη ύλη ως εισροή·
 - β) της ποσότητας της πρώτης ύλης που απαιτείται για την παραγωγή σχετικών στρατηγικών τεχνολογιών·
 - γ) της αναμενόμενης συνολικής ζήτησης σχετικών στρατηγικών τεχνολογιών.
2. Η προβλεπόμενη αύξηση της ζήτησης ($DF/C, \tau$) υπολογίζεται ως εξής:

$$D_{F/C, \tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

όπου:

DF_{τ} : η ετήσια προβλεπόμενη συνολική ζήτηση πρώτης ύλης το έτος τ

GS_{τ_0} : η παγκόσμια ετήσια παραγωγή πρώτης ύλης για μια περίοδο αναφοράς τ_0 .

3. Η δυσκολία αύξησης της παραγωγής καθορίζεται συνεκτιμώντας τουλάχιστον τα εξής:

- α) την τρέχουσα συνολική ετήσια κλίμακα παραγωγής μιας πρώτης ύλης·
 - β) την αναλογία αποθεμάτων-παραγωγής μιας πρώτης ύλης, η οποία βασίζεται σε γνωστά αποθέματα οικονομικά εξαγωγίμων γεωλογικών πόρων και στην τρέχουσα συνολική ετήσια παραγωγή·
 - γ) τις προθεσμίες παράδοσης για νέα έργα που αυξάνουν την ικανότητα εφοδιασμού, όταν υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κρίσιμες πρώτες ύλες

Τμήμα 1

Καταλογος κρισιμων πρωτων υλων

Θεωρούνται κρίσιμες οι ακόλουθες πρώτες ύλες:

- α) αντιμόνιο
- β) αρσενικό
- γ) βωξίτης/αλουμίνα/αλουμίνιο
- δ) βαρίτης
- ε) βηρύλλιο
- στ) βισμούθιο
- ζ) βόριο
- η) κοβάλτιο
- θ) άνθρακας οπτανθρακοποίησης
- ι) χαλκός
- ια) άστριος
- ιβ) αργυραδάμας
- ιγ) γάλλιο
- ιδ) γερμάνιο
- ιε) άφνιο
- ιστ) ήλιο
- ιζ) βαριές σπάνιες γαίες
- ιη) ελαφρές σπάνιες γαίες
- ιθ) λίθιο
- κ) μαγνήσιο
- κα) μαγγάνιο
- κβ) γραφίτης
- κγ) νικέλιο — βαθμός κατάλληλος για συσσωρευτές
- κδ) νιόβιο

- κε) φωσφορίτης
- κστ) φωσφόρος
- κζ) μέταλλα της ομάδας του λευκόχρυσου
- κη) σκάνδιο
- κθ) πυριτιούχο μέταλλο
- λ) στρόντιο
- λα) ταντάλιο
- λβ) εταλλικό τιτάνιο
- λγ) βολφράμιο
- λδ) βανάδιο

Τμήμα 2

Υπολογισμός της οικονομικής σημασίας και του κινδύνου εφοδιασμού

1. Η οικονομική σημασία (EI) μιας υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης υπολογίζεται ως εξής:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

όπου:

S : οι τομείς NACE (διψήφιο επίπεδο) της οικονομίας·

A_s : το ποσοστό της τελικής χρήσης της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης σε τομέα της NACE (διψήφιο επίπεδο) (χρησιμοποιώντας τις τιμές της Ένωσης, εάν υπάρχουν, και τις παγκόσμιες τιμές σε άλλες περιπτώσεις)·

Q_s : η προστιθέμενη αξία του σχετικού τομέα της NACE (διψήφιο επίπεδο), ως ποσοστό της συνολικής οικονομίας·

SI_{EI} : ο δείκτης υποκατάστασης που σχετίζεται με την οικονομική σημασία.

2. Ο δείκτης υποκατάστασης της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης που σχετίζεται με την οικονομική σημασία (SI_{EI}) υπολογίζεται, με βάση τις πιο σχετικές βιομηχανικές εφαρμογές της, ως εξής:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

όπου:

i : επιμέρους υποκατάστατο·

a : επιμέρους εφαρμογή της πρώτης ύλης·

$SPP_{i,a;EI}$: η παράμετρος επιδόσεων οικονομικής σημασίας κάθε υποκατάστατου υλικού, i , σε σύγκριση με την εκτιμηθείσα πρώτη ύλη, με βάση τις τεχνικές επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικότητας και των επιδόσεων κόστους, για κάθε εφαρμογή a ·

Sharea: το ποσοστό των πρώτων υλών σε εφαρμογή τελικής χρήσης·

Sub_sharei,a: το επιμέρους ποσοστό κάθε υποκατάστατου υλικού σε κάθε εφαρμογή·

3. Ο κίνδυνος εφοδιασμού (SR) της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης υπολογίζεται ως εξής:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2} \right) \right] * (1 - EoLRIR) * SISR$$

όπου:

GS: η συνολική ετήσια παραγωγή της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης·

EU_sourcing: οι πραγματικές πηγές εφοδιασμού της Ένωσης, δηλαδή η εσωτερική παραγωγή της Ένωσης συν οι εισαγωγές στην Ένωση από τρίτες χώρες ή από ΥΧΕ·

HHI: ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (που χρησιμοποιείται ως προσεγγιστική τιμή για τη συγκέντρωση του εφοδιασμού ανά χώρα)·

WGI: δείκτης που βασίζεται στους κλιμακούμενους δείκτες παγκόσμιας διακυβέρνησης της Παγκόσμιας Τράπεζας και χρησιμοποιείται ως προσεγγιστική τιμή για τη διακυβέρνηση ανά χώρα·

t_c: η εμπορική παράμετρος για την προσαρμογή του WGI, η οποία καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών εξαγωγικών δασμών (που μετριάρονται ενδεχομένως με ισχύουσα εμπορική συμφωνία), των ποσοστώσεων φυσικών εξαγωγών ή των απαγορεύσεων εξαγωγών που επιβάλλει μια χώρα *c*·

EoLRIR: ο βαθμός εισροής από ανακύκλωση στο τέλος του κύκλου ζωής, δηλαδή η αναλογία των εισροών δευτερογενούς υλικού (που ανακυκλώνονται από παλαιά απορρίμματα) προς το σύνολο των εισροών μιας πρώτης ύλης (πρωτογενούς και δευτερογενούς)·

SISR: ο δείκτης υποκατάστασης που σχετίζεται με τον κίνδυνο εφοδιασμού·

IR: η εξάρτηση από τις εισαγωγές·

4. Η εξάρτηση από τις εισαγωγές, IR, όσον αφορά τις πρώτες ύλες, υπολογίζεται ως εξής:

$$IR = \max \left\{ 0; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

5. Ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHIWGI) της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης υπολογίζεται ως εξής:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

όπου:

c: οι χώρες που προμηθεύουν την υπό αξιολόγηση πρώτη ύλη·

S_c: το ποσοστό της χώρας *c* στον εφοδιασμό (GS ή EU_sourcing) της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης·

WGI_c: δείκτης που βασίζεται στους κλιμακούμενους δείκτες παγκόσμιας διακυβέρνησης της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη χώρα *c*·

t_c: η εμπορική παράμετρος μιας χώρας για την προσαρμογή του WGI, η οποία καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών εξαγωγικών δασμών (που μετριάρονται ενδεχομένως με ισχύουσα εμπορική συμφωνία), των ποσοστώσεων φυσικών εξαγωγών ή των απαγορεύσεων εξαγωγών που επιβάλλονται από μια χώρα *c*·

6. Ο δείκτης υποκατάστασης της υπό αξιολόγηση πρώτης ύλης που σχετίζεται με τον κίνδυνο εφοδιασμού (SISR) υπολογίζεται ως εξής:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i,SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

όπου:

i: επιμέρους υποκατάστατο·

a: επιμέρους εφαρμογή του υποψήφιου υλικού·

SPP_i; *SR*: η παράμετρος επιδόσεων του κινδύνου εφοδιασμού κάθε υποκατάστατου υλικού *i*, με βάση την παγκόσμια παραγωγή, την κρισιμότητα και την οικονομική του σημασία (πρωτογενές προϊόν, παραπροϊόν, υποπροϊόν)·

Share_a: το ποσοστό των υποψήφιων υλικών σε εφαρμογή τελικής χρήσης·

Sub_share_{i,a}: το επιμέρους ποσοστό κάθε υποκατάστατου υλικού σε κάθε εφαρμογή.

7. Σε περίπτωση που διαρθρωτικές ή στατιστικές αλλαγές επηρεάζουν τη μέτρηση της οικονομικής σημασίας και του κινδύνου εφοδιασμού με οριζόντιο τρόπο για το σύνολο των υπό αξιολόγηση υλών, οι αντίστοιχες τιμές διορθώνονται για την αντιστάθμιση των εν λόγω αλλαγών.

Οι υπολογισμοί των τύπων στο παρόν τμήμα βασίζονται στον μέσο όρο των πλέον πρόσφατων πέντε ετών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Λαμβάνονται υπόψη η προτεραιότητα, η ποιότητα και η διαθεσιμότητα των δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Αξιολόγηση των κριτηρίων αναγνώρισης για έργα στρατηγικής σημασίας

1. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν ένα έργο στην Ένωση πληροί το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α), λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) αν το έργο συμβάλλει στην επίτευξη των δεικτών αναφοράς που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο α)·
- β) αν το έργο συμβάλλει στη διατήρηση ή την ενίσχυση των ενωσιακών ικανοτήτων ως ποσοστό της ετήσιας κατανάλωσης πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας της Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης αύξησης της κατανάλωσης στην Ένωση·
- γ) αν το έργο συμβάλλει στην ενίσχυση της ενωσιακής ικανότητας να παράγει καινοτόμες πρώτες ύλες που θα μπορούν να αντικαταστήσουν τις στρατηγικές πρώτες ύλες σε μία ή περισσότερες στρατηγικές τεχνολογίες, λαμβάνοντας παράλληλα μέτρα για την επίτευξη παρόμοιου ή χαμηλότερου περιβαλλοντικού αποτυπώματος από τη στρατηγική πρώτη ύλη που αντικαθίσταται.

Η συμβολή ενός έργου στον σχετικό δείκτη αναφοράς ικανότητας αξιολογείται λαμβανομένων υπόψη του επιχειρηματικού σχεδίου του έργου και των τεχνικών πληροφοριών τεκμηρίωσης που περιλαμβάνονται στην αίτηση, καθώς και του εκτιμώμενου χρόνου διάθεσης του έργου στην αγορά.

2. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν ένα έργο σε τρίτη χώρα ή σε ΥΧΕ πληροί το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α), λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) αν το έργο συμβάλλει στην επίτευξη των δεικτών αναφοράς που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) ή αν συμβάλλει στη διατήρηση της ανθεκτικότητας του εφοδιασμού της Ένωσης με πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας·
- β) αν το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο ή άλλοι όροι παρέχουν τη διασφάλιση ότι οι εμπορικές συναλλαγές και οι επενδύσεις που αφορούν το έργο δεν θα υποστούν στρεβλώσεις, λαμβανομένου ιδίως υπόψη αν η Ένωση έχει συνάψει στρατηγική εταιρική σχέση που αναφέρεται στο άρθρο 37 ή εμπορική συμφωνία που περιέχει κεφάλαιο για τις πρώτες ύλες με την οικεία τρίτη χώρα, ή ΥΧΕ, και αν αυτή συνάδει με την κοινή εμπορική πολιτική της Ένωσης·
- γ) ο βαθμός στον οποίο υπάρχουν επιχειρήσεις οι οποίες έχουν συνάψει ή είναι διατεθειμένες να συνάψουν συμφωνίες αγοράς με τον φορέα υλοποίησης του έργου, με σκοπό τη χρήση ή την επεξεργασία των πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας που παράγονται από τα σχετικά έργα στην Ένωση·
- δ) αν το έργο συνάδει με τους στόχους της Ένωσης στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της εξωτερικής πολιτικής.

Η συμβολή ενός έργου στην επίτευξη των δεικτών αναφοράς που αναφέρονται στο στοιχείο α) αξιολογείται λαμβανομένων υπόψη του επιχειρηματικού σχεδίου του έργου και των συνοδευτικών τεχνικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αίτηση, του εκτιμώμενου χρόνου διάθεσης του έργου στην αγορά, καθώς και του ποσοστού των αποτελεσμάτων του έργου που καλύπτονται από υφιστάμενες ή δυνητικές συμφωνίες αγοράς που αναφέρονται στο στοιχείο γ). Τα στοιχεία που σχετίζονται με το στοιχείο γ) μπορούν να περιλαμβάνουν συμβατικές συμφωνίες, επιστολές προθέσεων ή μνημόνια συνεννόησης.

3. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν ένα έργο πληροί το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) η ποιότητα των μελετών σκοπιμότητας που εκπονήθηκαν ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης του έργου·
- β) αν η τεχνολογία που προορίζεται για χρήση έχει αποτελέσει αντικείμενο επίδειξης στο σχετικό περιβάλλον.

4. Οι μελέτες σκοπιμότητας που αναφέρονται στο σημείο 3 στοιχείο α) είναι σχεδιασμένες κατά τρόπον ώστε:

- α) να αξιολογείται αν το προτεινόμενο έργο είναι πιθανό να έχει επιτυχή έκβαση με την ανάλυση τεχνολογικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων·
- β) να προσδιορίζονται δυνητικά τεχνικά ζητήματα και προβλήματα που θα μπορούσαν να ανακύψουν κατά την εκτέλεση του έργου.

Ενδέχεται να απαιτείται η εκπόνηση περαιτέρω μελετών για την επιβεβαίωση της σκοπιμότητας του έργου.

5. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν τα έργα που βρίσκονται στην Ένωση πληρούν το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) λαμβάνεται υπόψη η συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης ενός έργου με το σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, καθώς και σχετικά συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη την τοποθεσία του έργου.

Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν έργα σε τρίτες χώρες ή σε ΥΧΕ πληρούν το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) λαμβάνεται υπόψη η συμμόρφωση με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, όταν το εν λόγω εθνικό δίκαιο παρέχει επαρκή διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κριτήριο ή τις πτυχές του, και με τις ακόλουθες διεθνείς πράξεις:

- α) τριμερής δήλωση αρχών της ΔΟΕ σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική·
 - β) κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, ιδίως οι κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν την καταπολέμηση της διαφθοράς·
 - γ) κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά την υπεύθυνη διαχείριση των αλυσίδων εφοδιασμού με ορυκτά από περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις και περιοχές υψηλού κινδύνου·
 - δ) κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη συνετή συμμετοχή των συμφεροντούχων στον εξορυκτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της παραπομπής στις αρχές που ορίζονται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών·
 - ε) αρχές του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση·
 - στ) κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά·
 - ζ) κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
 - η) πρότυπο επιδόσεων 5 του IFC για την απόκτηση γης και την εκούσια μετεγκατάσταση·
6. Οι φορείς υλοποίησης έργων μπορούν επίσης να βεβαιώνουν τη συμμόρφωση με το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ):
- α) παρέχοντας στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το σχετικό έργο έχει πιστοποιηθεί μεμονωμένα από ένα ή περισσότερα συστήματα αναγνωρισμένα σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 τα οποία καλύπτουν από κοινού τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV σημείο 2· ή
 - β) αναλαμβάνοντας τη δέσμευση να λάβουν πιστοποίηση για το οικείο έργο στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων συστημάτων αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφος 2 τα οποία καλύπτουν από κοινού τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV σημείο 2 και παρέχοντας επαρκή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι, κατά την υλοποίησή του, το οικείο έργο θα μπορεί να ικανοποιήσει τα κριτήρια για την εν λόγω πιστοποίηση.
7. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν ένα έργο στην Ένωση πληροί το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ), λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
- α) αν συμμετέχουν στο έργο επιχειρήσεις από διαφορετικά κράτη μέλη·
 - β) αν οι δυνητικοί αγοραστές βρίσκονται επίσης σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη·
 - γ) οι επιπτώσεις στη διαθεσιμότητα πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας για μεταγενέστερους χρήστες σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.
8. Κατά την αξιολόγηση σχετικά με το αν ένα έργο σε τρίτη χώρα πληροί το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε) λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός στον οποίο το έργο συμβάλλει, στη σχετική τρίτη χώρα:
- α) στην ενίσχυση περισσότερων του ενός σταδίων της αξιακής αλυσίδας των πρώτων υλών στην εν λόγω χώρα ή στην ευρύτερη περιφέρειά της·
 - β) στην προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων στην εγχώρια αξιακή αλυσίδα των πρώτων υλών·
 - γ) στη δημιουργία ευρύτερων οικονομικών ή κοινωνικών οφελών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κριτήρια για τα συστήματα πιστοποίησης

1. Ένα αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) είναι ανοικτό, υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που είναι διατεθειμένοι και μπορούν να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος και υπάγεται σε διακυβέρνηση πολλών συμφεροντούχων·
 - β) ο έλεγχος και η παρακολούθηση της συμμόρφωσης χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα, βασίζονται σε πρότυπα, απαιτήσεις και διαδικασίες διεθνούς, ενωσιακού ή εθνικού επιπέδου και διενεργούνται ανεξάρτητα από τον σχετικό οικονομικό φορέα·
 - γ) περιλαμβάνει επαρκείς απαιτήσεις και διαδικασίες για τη διασφάλιση της επάρκειας και της ανεξαρτησίας των υπεύθυνων ελεγκτών·
 - δ) περιλαμβάνει απαιτήσεις ώστε να διασφαλίζεται η εκπόνηση έκθεσης ελέγχου σε επίπεδο τοποθεσίας.
2. Οι απαιτήσεις πιστοποίησης περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστον, τα εξής:
 - α) απαιτήσεις για τη διασφάλιση περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής διαχείρισης και του μετριασμού των επιπτώσεων στις ακόλουθες κατηγορίες περιβαλλοντικών κινδύνων:
 - i) τον αέρα, συμπεριλαμβανομένης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπως οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·
 - ii) τα ύδατα, συμπεριλαμβανομένων του θαλάσσιου βυθού και του θαλάσσιου περιβάλλοντος, και τη ρύπανση των υδάτων, τη χρήση των υδάτων, τις ποσότητες των υδάτων, λαμβανομένων υπόψη πλημμυρών ή ξηρασιών, και την πρόσβαση σε υδάτινους πόρους·
 - iii) το έδαφος, συμπεριλαμβανομένων της ρύπανσης του εδάφους, της διάβρωσης του εδάφους, της χρήσης της γης και της υποβάθμισης της γης·
 - iv) τη βιοποικιλότητα, μεταξύ άλλων τη βλάβη στους οικοτόπους, στην άγρια πανίδα, στη χλωρίδα και στα οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών οικοσυστημάτων·
 - v) τις επικίνδυνες ουσίες·
 - vi) τον θόρυβο και τις δονήσεις·
 - vii) την ασφάλεια των εγκαταστάσεων·
 - viii) τη χρήση ενέργειας·
 - ix) τα απόβλητα και τα κατάλοιπα·
 - β) απαιτήσεις για τη διασφάλιση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρώπινων και των εργασιακών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ζωής της τοπικής κοινωνίας των αυτόχthonων λαών·
 - γ) απαιτήσεις για τη διασφάλιση της επιχειρηματικής ακεραιότητας και διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για την εφαρμογή της χρηστής διαχείρισης των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών θεμάτων, καθώς και των πολιτικών καταπολέμησης της διαφθοράς και της δωροδοκίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Περιβαλλοντικό αποτύπωμα

ΤΜΗΜΑ I

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δεδομένα δραστηριότητας»: οι πληροφορίες που σχετίζονται με διαδικασίες κατά τη μοντελοποίηση απογραφών στοιχείων κύκλου ζωής (LCI), όπου τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα των απογραφών στοιχείων κύκλου ζωής των αλυσίδων διαδικασιών που αντιπροσωπεύουν τις δραστηριότητες μιας διαδικασίας πολλαπλασιάζονται το καθένα με τα αντίστοιχα δεδομένα δραστηριότητας και στη συνέχεια συνδυάζονται ώστε να προκύψει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα που συνδέεται με την εν λόγω διαδικασία·
- β) «κατάλογος υλών»: κατάλογος πρώτων υλών, υπομονάδων συναρμολόγησης, ενδιάμεσων μονάδων συναρμολόγησης, υπομονάδων κατασκευαστικών στοιχείων, εξαρτημάτων, καθώς και των ποσοτήτων καθενός εξ αυτών που απαιτούνται για την κατασκευή του προϊόντος που αποτελεί αντικείμενο της μελέτης·
- γ) «δεδομένα που αφορούν συγκεκριμένη εταιρεία» ή «πρωτογενή δεδομένα»: δεδομένα που μετρώνται απευθείας ή συγκεντρώνονται από μία ή περισσότερες εγκαταστάσεις (δεδομένα που αφορούν συγκεκριμένη τοποθεσία) και είναι αντιπροσωπευτικά για τις δραστηριότητες της εταιρείας·
- δ) «μέθοδος εκτίμησης επιπτώσεων»: το πρωτόκολλο για την ποσοτική μετατροπή των δεδομένων απογραφής στοιχείων κύκλου ζωής σε εισφορά σε περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούν ανησυχία·
- ε) «κατηγορία επιπτώσεων»: κατηγορία χρήσης πόρων ή περιβαλλοντικών επιπτώσεων με την οποία σχετίζονται τα δεδομένα της απογραφής στοιχείων κύκλου ζωής·
- στ) «κύκλος ζωής»: τα διαδοχικά και αλληλοσυνδεόμενα στάδια της ζωής ενός συστήματος προϊόντων, από την αγορά των πρώτων υλών ή τη δημιουργία από φυσικούς πόρους έως την τελική διάθεση (ISO 14040:2006)·
- ζ) «απογραφή στοιχείων του κύκλου ζωής» ή «LCI»: το συνδυασμένο σύνολο ανταλλαγών στοιχειωδών ροών, ροών αποβλήτων και ροών προϊόντων σε ένα σύνολο δεδομένων LCI·
- η) «σύνολο δεδομένων απογραφής στοιχείων του κύκλου ζωής» ή «σύνολο δεδομένων LCI»: έγγραφο ή αρχείο με πληροφορίες για τον κύκλο ζωής συγκεκριμένου προϊόντος ή άλλης αναφοράς, όπως η τοποθεσία ή η διεργασία, που καλύπτει περιγραφικά μεταδεδωμένα και ποσοτική απογραφή στοιχείων του κύκλου ζωής και που μπορεί να είναι σύνολο δεδομένων μοναδιαίας διεργασίας, με εν μέρει συγκεντρωτικά δεδομένα ή ένα σύνολο συγκεντρωτικών δεδομένων·
- θ) «δευτερογενή δεδομένα»: δεδομένα που δεν προέρχονται από συγκεκριμένη διαδικασία εντός της αλυσίδας εφοδιασμού της εταιρείας που διενεργεί μελέτη περιβαλλοντικού αποτυπώματος, τούτεστιν δεδομένα τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο άμεσης συγκέντρωσης, μέτρησης ή εκτίμησης από την εταιρεία, αλλά προέρχονται από βάση δεδομένων LCI τρίτου ή από άλλες πηγές, περιλαμβανομένων των δεδομένων μέσου όρου του κλάδου, για παράδειγμα από δημοσιευμένα στοιχεία παραγωγής, κρατικές στατιστικές και κλαδικές ενώσεις, βιβλιογραφικές μελέτες, τεχνικές μελέτες και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, και μπορούν επίσης να βασίζονται σε χρηματοοικονομικά δεδομένα και περιέχουν προσεγγιστικά δεδομένα, καθώς και άλλα γενικά δεδομένα, και περιλαμβάνουν πρωτογενή δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο οριζόντιας διαδικασίας συγκέντρωσης·
- ι) «όριο συστήματος»: οι πτυχές που περιλαμβάνονται ή εξαιρούνται από τη μελέτη κύκλου ζωής.

Οι κανόνες υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μιας κρίσιμης πρώτης ύλης περιλαμβάνουν κάθε περαιτέρω ορισμό που είναι αναγκαίος για την ερμηνεία τους.

ΤΜΗΜΑ II

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το παρόν παράρτημα παρέχει ουσιώδη στοιχεία σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κρίσιμων πρώτων υλών.

Οι κανόνες υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος συγκεκριμένων κρίσιμων πρώτων υλών βασίζονται στα ουσιώδη στοιχεία που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα, λαμβανομένων υπόψη επιστημονικώς ορθών μεθόδων αξιολόγησης και σχετικών διεθνών προτύπων στον τομέα της αξιολόγησης του κύκλου ζωής.

Ο υπολογισμός του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μιας κρίσιμης πρώτης ύλης βασίζεται στον κατάλογο υλών, στην ενέργεια, στις μεθόδους παραγωγής και στα βοηθητικά υλικά που χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις που συμμετέχουν στην παραγωγή κρίσιμων πρώτων υλών.

Κατά τη θέσπιση κανόνων υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος συγκεκριμένων κρίσιμων πρώτων υλών, η Επιτροπή επιδιώκει να διασφαλίσει τη συνέπεια με τους κανόνες υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων στα οποία χρησιμοποιούνται οι σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ ΜΟΝΑΔΑ

Η δηλωθείσα μονάδα είναι 1 kg του σχετικού είδους κρίσιμης πρώτης ύλης.

Οι κανόνες υπολογισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος συγκεκριμένων κρίσιμων πρώτων υλών μπορούν να ορίζουν υψηλότερη τιμή μεταξύ των χαμηλότερων δηλωθεισών μονάδων, εκπεφρασμένη σε kg, όπου αυτό είναι αναγκαίο για τη συνεκτίμηση της φύσης ή της χρήσης της σχετικής κρίσιμης πρώτης ύλης.

Όλα τα ποσοτικά δεδομένα εισροών και εκροών που συγκεντρώνονται από τον κατασκευαστή για τον ποσοτικό προσδιορισμό του αποτυπώματος άνθρακα υπολογίζονται σε σχέση με τη συγκεκριμένη δηλωθείσα μονάδα.

ΤΜΗΜΑ ΙV

ΟΡΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. Η εξόρυξη, ο εμπλουτισμός και ο εξευγενισμός είναι τα τρία στάδια του κύκλου ζωής που πρέπει να περιλαμβάνονται στο όριο συστήματος των πρωτογενών κρίσιμων πρώτων υλών με τις ακόλουθες διαδικασίες (κατά περίπτωση, ανάλογα με τη συγκεκριμένη πρώτη ύλη):

- α) ανάντη διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης μεταλλευμάτων για την παραγωγή πρώτων υλών, της παραγωγής και της προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, χημικών ουσιών, των βοηθητικών διαδικασιών, της παραγωγής και της προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, καυσίμων, της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και της μεταφοράς υλικών με οχήματα που δεν ανήκουν ή δεν χρησιμοποιούνται στον οργανισμό·
- β) μεταφορά μεταλλευμάτων, συμπυκνωμάτων μεταλλευμάτων και πρώτων υλών με οχήματα τα οποία ανήκουν στην επιχείρηση ή τα εκμεταλλεύεται ο οργανισμός·
- γ) αποθήκευση μεταλλευμάτων, συμπυκνωμάτων μεταλλευμάτων και πρώτων υλών·
- δ) θραύση και καθαρισμός μεταλλευμάτων·
- ε) παραγωγή εμπλουτισμένων πρώτων υλών·
- στ) εξόρυξη μετάλλων, με χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα·
- ζ) τήξη·
- η) μετατροπή μετάλλων·
- θ) καθαρισμός σκωρίας·
- ι) εξευγενισμός μετάλλων·
- ια) ηλεκτρόλυση μετάλλων·
- ιβ) χύτευση ή επικάλυψη μετάλλων·
- ιγ) επεξεργασία αναλωμένων υλικών και σκωρίας·
- ιδ) όλες οι σχετικές βοηθητικές διαδικασίες, όπως για την επιτόπου επεξεργασία λυμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επεξεργασία των υδάτων επεξεργασίας, την άμεση ψύξη και τα ύδατα επιφανειακής απορροής επιφανειακής απορροής· τα συστήματα μείωσης των αερίων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα πρωτογενή και τα δευτερογενή αέρια απόβλητα· οι λέβητες, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προεπεξεργασία του ύδατος τροφοδοσίας· η εσωτερική εφοδιαστική.

2. Στο όριο συστήματος των δευτερογενών κρίσιμων πρώτων υλών, για τον ορισμό του σταδίου του κύκλου ζωής της ανακύκλωσης, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες διαδικασίες, όπου αρμόζει ανάλογα με τη συγκεκριμένη ανακυκλωμένη πρώτη ύλη:

- α) ανάντη διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της τροφοδοσίας πρώτων υλών (άχρηστα υλικά και πρωτογενή συμπυκνώματα), της παραγωγής και της προμήθειας (μεταφοράς) χημικών ουσιών, βοηθητικών διαδικασιών, της παραγωγής και της προμήθειας (μεταφοράς) καυσίμων, της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και της μεταφοράς υλικών με οχήματα που δεν ανήκουν στον οργανισμό·
- β) μεταφορά συμπυκνωμάτων μεταλλευμάτων και άχρηστων υλικών με οχήματα τα οποία ανήκουν στον οργανισμό ή τα εκμεταλλεύεται ο οργανισμός·
- γ) αποθήκευση άχρηστων υλικών, συμπυκνωμάτων μεταλλευμάτων και πρώτων υλών·
- δ) προεπεξεργασία δευτερογενών υλικών·
- ε) τήξη·

στ) μετατροπή μετάλλων·

ζ) εξευγενισμός μετάλλων·

η) ηλεκτρόλυση μετάλλων·

θ) χύτευση ή επικάλυψη μετάλλων·

ι) επεξεργασία αναλωμένων υλικών·

ια) όλες οι σχετικές βοηθητικές διαδικασίες, όπως για την επιτόπου επεξεργασία λυμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επεξεργασία των υδάτων επεξεργασίας, την άμεση ψύξη και τα ύδατα επιφανειακής απορροής επιφανειακής απορροής· τα συστήματα μείωσης των αερίων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα πρωτογενή και τα δευτερογενή αέρια απόβλητα· οι λέβητες, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προεπεξεργασία του ύδατος τροφοδοσίας· η εσωτερική εφοδιαστική.

3. Η φάση της χρήσης ή η φάση του τέλους του κύκλου ζωής εξαιρείται από τους υπολογισμούς του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, δεδομένου ότι τελεί υπό την άμεση επιρροή του υπεύθυνου οικονομικού φορέα. Είναι δυνατόν να εξαιρούνται και άλλες διαδικασίες, σε περίπτωση που η συμβολή τους στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα μιας συγκεκριμένης κρίσιμης πρώτης ύλης είναι ασήμαντη.

ΤΜΗΜΑ V

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Οι κανόνες υπολογισμού προσδιορίζουν τις κατηγορίες επιπτώσεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Η επιλογή βασίζεται στην ανάλυση σημείων αιχμής, η οποία διενεργείται σύμφωνα με επιστημονικώς ορθές μεθόδους που αναπτύσσονται σε διεθνές επίπεδο και λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

α) τη σχετική σημασία των διαφόρων επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής σημασίας τους για την αντιμετώπιση των ενωσιακών κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων·

β) τις ανάγκες των κατάντη επιχειρήσεων οι οποίες επιθυμούν να γνωστοποιούν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των κρίσιμων πρώτων υλών που χρησιμοποιούν.

ΤΜΗΜΑ VI

ΧΡΗΣΗ ΣΥΝΟΛΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι κανόνες υπολογισμού προσδιορίζουν τη χρήση συνόλων που αφορούν συγκεκριμένη εταιρεία ή δευτερογενών συνόλων δεδομένων για όλες τις σχετικές διαδικασίες και όλα τα σχετικά υλικά. Εάν οι κανόνες υπολογισμού προβλέπουν την επιλογή μεταξύ συνόλου δεδομένων που αφορούν συγκεκριμένη εταιρεία και δευτερογενούς συνόλου δεδομένων, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο παροχής κινήτρων για τη χρήση του συνόλου δεδομένων για κάθε εταιρεία.

Η χρήση δεδομένων που αφορούν συγκεκριμένη εταιρεία απαιτείται τουλάχιστον για τις διαδικασίες που τελούν υπό την άμεση επιρροή του υπεύθυνου φορέα εκμετάλλευσης και παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη εισφορά στις σχετικές κατηγορίες επιπτώσεων.

Τα δεδομένα δραστηριότητας που αφορούν συγκεκριμένη εταιρεία χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα σχετικά σύνολα δευτερογενών δεδομένων που συμμορφώνονται με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Οι κανόνες υπολογισμού προσδιορίζουν αν επιτρέπεται η δειγματοληψία, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται σε επιστημονικώς ορθές μεθοδολογίες που αναπτύσσονται σε διεθνές επίπεδο.

Μια αλλαγή στον κατάλογο υλών ή στο ενεργειακό μείγμα που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ενός είδους κρίσιμης πρώτης ύλης απαιτεί νέο υπολογισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Κατά τον καθορισμό κανόνων υπολογισμού, μεταξύ άλλων για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται από την ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται για την παραγωγή κρίσιμων πρώτων υλών, η Επιτροπή διασφαλίζει τη συνέπεια και την ευθυγράμμιση με άλλους σχετικούς κανόνες του ενωσιακού δικαίου, εκτός εάν πρόκειται για δικαιολογημένη εξαίρεση.

Οι κανόνες υπολογισμού που πρέπει να καταρτιστούν μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης περιλαμβάνουν λεπτομερή μοντελοποίηση των ακόλουθων σταδίων του κύκλου ζωής:

α) στάδιο εξόρυξης πρωτογενών πρώτων υλών, εμπλουτισμού και εξευγενισμού·

β) στάδιο απόκτησης δευτερογενών πρώτων υλών και προεπεξεργασίας.

ΤΜΗΜΑ VII**ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ**

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα υπολογίζεται με τη χρήση επιστημονικώς ορθών μεθόδων εκτίμησης επιπτώσεων, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο για τις σχετικές κατηγορίες επιπτώσεων που αφορούν την κλιματική αλλαγή, τα ύδατα, τον αέρα, το έδαφος, τους πόρους, τη χρήση γης και την τοξικότητα.

Τα αποτελέσματα παρέχονται ως χαρακτηρισμένα αποτελέσματα, χωρίς κανονικοποίηση και στάθμιση.

ΤΜΗΜΑ VIII**ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ**

Ανάλογα με την κατανομή των τιμών των δηλώσεων περιβαλλοντικού αποτυπώματος που διατίθενται στην εσωτερική αγορά, προσδιορίζεται σημαντικός αριθμός κατηγοριών επιδόσεων, με την κατηγορία Α να είναι η καλύτερη κατηγορία με τις χαμηλότερες επιπτώσεις κατά τον κύκλο ζωής, ώστε να είναι δυνατή η διαφοροποίηση της αγοράς. Ο προσδιορισμός του κατώτατου ορίου για κάθε κατηγορία επιδόσεων, καθώς και του εύρους τους, βασίζεται στην κατανομή των επιδόσεων των σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών που τέθηκαν σε κυκλοφορία στην αγορά κατά τα προηγούμενα τρία έτη, στις αναμενόμενες τεχνολογικές βελτιώσεις και σε άλλους τεχνικούς παράγοντες που πρέπει να προσδιοριστούν.

Η Επιτροπή επανεξετάζει τον αριθμό των κατηγοριών επιδόσεων και τα όρια μεταξύ τους ανά τριετία, προκειμένου αυτά να παραμένουν αντιπροσωπευτικά της πραγματικότητας της αγοράς και της αναμενόμενης εξέλιξής της.

ΤΜΗΜΑ IX**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ**

Οι κανόνες υπολογισμού και επαλήθευσης προσδιορίζουν την εφαρμοστέα διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης από τις ενότητες που ορίζονται με το παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ, με τις προσαρμογές που κρίνονται αναγκαίες λόγω του οικείου υλικού.

Κατά τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) το αν η σχετική ενότητα είναι κατάλληλη για το είδος του υλικού και ανάλογη προς το επιδιωκόμενο δημόσιο συμφέρον·
- β) τη φύση των κινδύνων που ενέχει το προϊόν και την έκταση κατά την οποία η αξιολόγηση της συμμόρφωσης αντιστοιχεί στον τύπο και στον βαθμό κινδύνου·
- γ) όταν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή τρίτου φορέα, την ανάγκη να μπορεί ο κατασκευαστής να διαλέξει από τις ενότητες για τη διασφάλιση της ποιότητας και την πιστοποίηση του προϊόντος που ορίζονται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ.